

Beleidsadvies

“Sportieve omgevingen in gemeente Venlo”

Beleidsadvies

“Sportieve omgevingen in gemeente Venlo”

Venlo, juni 2009

Afstudeerscriptie, geschreven door:
Opleiding:

Stagebiedende organisatie:

Stagebegeleider Gemeente Venlo:
Stagebegeleider FEHT:
Stagebegeleider FEHT:

Joël Gielen
Sport, Economie en Communicatie (SPECO)
Aan de Fontys Economische Hogeschool Tilburg
Gemeente Venlo
Peperstraat 10
5911 HA Venlo
Dhr. I. Straetemans
Dhr. J. van Herpen
Dhr. A. Oude Ophuis

Voorwoord

Voor u ligt de afstudeerscriptie van mijn afstudeerproject. Tijdens de periode van september 2008 tot en met april 2009, heb ik een onderzoek gedaan bij gemeente Venlo. Dit onderzoek is gehouden in het kader van mijn afstuderen in het vierde leerjaar van de opleiding; Sport, Economie en Communicatie aan de Fontys Economische Hogeschool te Tilburg. Dit afstudeerrapport vormt de afsluiting van het onderzoek dat in de bovengenoemde afstudeerperiode is gehouden.

Het onderzoek betreft het opstellen van een beleidsadvies voor de afdeling Sportbedrijf Venlo van de gemeente Venlo. Met behulp van dit onderzoek wordt de volgende probleemstelling beantwoord:

- Tegen welke problemen en vraagstukken loopt gemeente Venlo aan bij de ontwikkeling van de huidige sportieve omgevingen tot de sportieve omgevingen zoals de gemeente Venlo die graag zou willen zien in de toekomst en hoe kunnen die mogelijk worden opgelost?

Door de gemeente Venlo zijn een aantal gebieden aangewezen als zogenaamde sportieve omgevingen. In de toekomst moeten deze sportieve omgevingen zich gaan ontwikkelen tot de kernpunten voor de sport in Venlo. Maar als ze de kernpunten voor de sport in Venlo willen worden moet er nog veel gebeuren. De gemeente Venlo heeft mij de kans gegeven om te onderzoeken welke problemen en vraagstukken bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen zich kunnen voordoen.

De benodigde informatie voor dit rapport heb ik verkregen met behulp van enkele medewerkers van gemeente Venlo. Deze personen wil ik dan ook bedanken voor hun inbreng bij het uitvoeren van het onderzoek.

Daarnaast wil ik mijn begeleider vanuit de gemeente de heer I. Straetemans bedanken voor de begeleiding en samenwerking gedurende de stageperiode.

Tot slot wil ik mijn stagebegeleider de heer J. van Herpen bedanken voor de ondersteuning en feedback die hij gegeven heeft gedurende de afstudeerperiode.

Als laatste wil ik nog alle betrokken verenigingen, scholen en andere organisaties en instellingen bedanken voor hun medewerking.

Joël Gielen

Samenvatting

De opdrachtgever voor dit onderzoek is de afdeling Sportbedrijf Venlo van gemeente Venlo. Uit cijfers blijkt dat Venlonaren gemiddeld minder bewegen dan de rest van Nederland. Om meer Venlonaren aan het sporten te krijgen kwam de gemeente Venlo in 2008 met een nieuwe sport- en beweegnota genaamd “Venlo méér in beweging”. In deze nota stelt de gemeente Venlo onder andere dat het een aantal omgevingen wil gaan ontwikkelen als sportieve omgeving. Binnen sportieve omgevingen stuurt de gemeente onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties.

De gemeente wil graag inzicht krijgen welke problemen en vraagstukken zich kunnen gaan voordoen bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Hierbij is de visie van de betrokken partijen over wat een sportieve omgeving inhoudt van groot belang. Hieruit is de volgende probleemstelling opgesteld:

Tegen welke problemen en vraagstukken loopt gemeente Venlo aan bij de ontwikkeling van de huidige sportieve omgevingen tot de sportieve omgevingen zoals de gemeente Venlo die graag zou willen zien in de toekomst en hoe kunnen die mogelijk worden opgelost?

Het doel voor het schrijven van dit rapport is nagaan wat een sportieve omgeving inhoudt in de ogen van de betrokken partijen en hoe de betrokken partijen zichzelf binnen die sportieve omgeving zien. Vervolgens kunnen de overeenkomsten worden uitgelicht en mogelijke knelpunten worden herkend. Uiteindelijk zal het project worden afgesloten met het opstellen van aanbevelingen over het te volgen beleid ten aanzien van sportieve omgevingen in de gemeente Venlo.

Enkele belangrijke algemene conclusies die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen zullen hier achtereenvolgens weergegeven worden:

- De exacte definitie en invulling van een sportieve omgeving in gemeente Venlo is nog niet schriftelijk beschreven.
- De gemeente Venlo kent een beweegachterstand.
- Op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden zijn zes omgevingen aangewezen als sportieve omgeving.
- De gemeente stelt in de nota “Ruimte voor sport in Venlo” dat waar nodig er investeringen zullen plaatsvinden of inzet van andere gemeentelijke goederen.

Aan de hand van de probleemstelling zijn een aantal relevante conclusies getrokken die antwoord geven op het eerste gedeelte van de probleemstelling. Dit antwoord bestaat uit verschillende geschetste opties die mogelijk een oplossing zijn voor de gemeente Venlo op de gevonden problemen en vraagstukken. De aanbevelingen bestaan vervolgens uit de meest geschikte opties voor de vraagstukken. Hieronder volgen kort de vraagstukken met de bijbehorende aanbevelingen en een korte verklaring.

Vraagstuk 1: *Hoe krijg je alle partijen zover dat ze hetzelfde doel voor ogen hebben en houden bij de ontwikkeling van de sportieve omgeving?*

Aanbeveling: *Mediator*

Verklaring: Uit het onderzoek is gebleken dat samenwerking een van de kernwoorden is om een succes te maken van de sportieve omgevingen. Een mediator kan als neutrale bemiddelaar optreden tussen alle betrokken partijen om tot een goede samenwerking te komen.

- Vraagstuk 2: *Op welke manier worden de plannen en ontwikkelingen van de sportieve omgevingen gecommuniceerd?*
Aanbeveling: *Communicatie naar betrokken partijen*
Verklaring: Uit gesprekken met zowel medewerkers van de gemeente Venlo als partijen uit de sportieve omgeving is gebleken dat er ondanks overeenkomsten geen volledig eenduidig beeld is van hoe een sportieve omgeving in gemeente Venlo eruit ziet. Door een goed plan op te stellen moet voor alle betrokken partijen duidelijk worden wat een sportieve omgeving is en wie welke taken krijgt bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen.
- Vraagstuk 3: *Op welke manier worden de sportieve omgevingen aantrekkelijk voor alle doelgroepen, met name voor jongeren en inwoners met een beweegachterstand?*
Aanbeveling: *Keuze voor bepaalde sportieve omgevingen*
Verklaring: Gemeente Venlo stelt in de gemeentelijke nota's dat de sportieve omgevingen aantrekkelijk moeten zijn voor alle doelgroepen. Met deze doelstelling als uitgangspunt en daarbij uitgaand van een beperkt budget moet er gekozen worden voor één of een aantal sportieve omgevingen om te ontwikkelen tot de gewenste sportieve omgeving. Deze keuze moet gemaakt worden doordat er niet genoeg financiële middelen beschikbaar zijn om alle sportieve omgevingen te ontwikkelen.
- Vraagstuk 4: *In welke mate wil en kan gemeente Venlo investeren in de sportieve omgevingen?*
Aanbeveling: *Gerichte investeringen*
Verklaring: Wanneer gemeente Venlo serieus werk wil maken van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen, dan moet er geïnvesteerd gaan worden. Door de financiële beperkingen is het verstandig om alleen gerichte investeringen te doen die ondersteund worden door een plan met goede doelstellingen.
- Vraagstuk 5: *Welke organisatiestructuur is geschikt voor de sportieve omgevingen?*
Aanbeveling: *Lijn-staforganisatie*
Verklaring: Het is verstandig de partijen binnen de sportieve omgevingen te betrekken bij de ontwikkeling van de omgevingen. Ook is het verstandig een neutrale commissie aan te stellen met een adviserende rol en die de partijen scherp houdt. Daarom kan het best gekozen worden voor een lijn-staforganisatie.

Dit beleidsplan is een eerste stap in de ontwikkeling van de sportieve omgeving in gemeente Venlo. Vanuit dit beleidsplan zullen er andere onderzoeken moeten worden gedaan en plannen worden opgesteld om de ontwikkeling van de sportieve omgevingen in gemeente Venlo tot een succes te maken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inhoudsopgave	7
1 Probleemanalyse	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Aanleiding tot het onderzoek	9
1.3 Opdrachtgever	9
1.4 Probleembeschrijving en Probleemstelling	9
1.5 Mindmap	10
1.6 Doel van het onderzoek	10
1.7 Onderzoeksvragen en methodiek	11
1.8 Opbouw van het onderzoek	12
2 De sportieve omgeving en de stakeholders	13
2.1 Definitie sportieve omgeving volgens Huis voor de Sport Limburg	13
2.2 Definitie sportieve omgeving volgens de gemeente Venlo	13
2.3 Stakeholders	16
2.4 Conclusies met betrekking tot de sportieve omgeving en de stakeholders	19
3 Huidige situatie sportieve omgevingen in gemeente Venlo	20
3.1 Situatie sportieve omgevingen januari 2009	20
3.2 Hoe ziet Sportieve Omgeving Vrijenbroek eruit?	21
3.3 Conclusies met betrekking tot de huidige sportieve omgevingen gemeente Venlo	23
4 Voorbeelden sportieve omgevingen in andere gemeenten	24
4.1 Sportcomplex Eindhoven-Noord	24
4.2 Omnivereniging S.V. Kampong Utrecht	25
4.3 Sportpunten gemeente 'S Hertogenbosch	27
4.4 Conclusies met betrekking tot voorbeelden van sportieve omgevingen in andere gemeenten	28
5 Gaps; verschil tussen wenselijke situatie en huidige situatie	29
5.1 Gaps; sportieve omgeving van nu en kenmerken gewenste sportieve omgeving toekomst	29
5.2 Gaps; sportieve omgevingen andere gemeenten en sportieve omgevingen in Venlo	29
5.3 Gaps; geïnterviewde partijen sportieve omgeving Vrijenbroek en sportieve omgevingen gemeente Venlo	32
6 Conclusies en opties	33
6.1 Algemene conclusies	33
6.2 Eindconclusie ten aanzien van de probleemstelling en opties	34
7 Aanbevelingen	41
7.1 Samenwerking	41
7.2 Faciliteiten	42
7.3 Regie	43
7.4 Afsluitende aanbeveling	44
8 Literatuurlijst	45

1 Probleemanalyse

Deze probleemanalyse start met een korte inleidende tekst over gemeente Venlo. Vervolgens wordt er ingegaan op de aanleiding en de opdrachtgever van dit onderzoek. Het doel van het onderzoek en de probleemstelling die daaruit voortkomt met de bijbehorende onderzoeksvragen vormen de rest van dit hoofdstuk.

1.1 Inleiding

De gemeente Venlo¹ is met 90.000 inwoners op een oppervlakte van 86,41 km² het krachtig kloppend hart van Noord Limburg. Venlo zelf telt ongeveer 35000 inwoners. Nadat al in 1940 de plaatsen Blerick, Boekend, en Hout-Blerick, alsook de buurtschap 't Ven bij de toenmalige gemeente Venlo waren gevoegd, is deze gemeente per 1 januari 2001 samengevoegd met de tot dan toe afzonderlijke gemeenten Tegelen en Belfeld. Verder maakt ook het kloosterdorp Steyl nog deel uit van deze gemeente. Officieel bestaat de gemeente Venlo nu uit vier stadsdelen, te weten: Venlo, Blerick, Tegelen en Belfeld. Als 'hoofdstad' van Noord Limburg vervult Venlo een regionale functie waar het gaat om wonen, winkelen, gezondheidszorg, (hoger en beroeps)onderwijs, recreatie en toerisme, cultureel aanbod en sport.

In dit onderzoek staat de functie sport binnen de gemeente Venlo centraal. Sport en bewegen heeft een positief effect op het lichamelijke, geestelijk en sociale welbevinden van mensen. Het geeft mensen een zinvolle invulling van de vrijetijdsbesteding. Verder heeft sport en bewegen ook een vormende waarde. Het stelt mensen in staat vaardigheden te ontwikkelen die voor het persoonlijk functioneren van groot belang kunnen zijn. Mensen leren zichzelf kennen en trainen hun sociale vaardigheden.

Er is sinds het jaar 2000 het een en ander veranderd in de sport en de samenleving. Op landelijk en provinciaal niveau is dit aanleiding geweest nieuw sportbeleid te ontwikkelen. Ook lokaal is het gewenst het sportbeleid op de ontwikkelingen aan te passen. Zo kwam de gemeente Venlo in maart 2000 met de sportnota “Venlo beweegt”. Deze heeft ertoe geleid dat meer Venlonaren zijn gaan sporten.

Toch blijkt uit cijfers dat Venlonaren nog steeds gemiddeld minder bewegen dan de rest van Nederland. Er is dus de afgelopen jaren wel een inhaalslag gemaakt, mede door concrete Buurt Onderwijs Sport² activiteiten waardoor meer jongeren zijn gaan bewegen. Om deze inhaalslag te vergroten kwam de gemeente Venlo in 2008 met een nieuwe sport- en beweegnota genaamd “Venlo méér in beweging”. “Venlo meer in beweging”, de weg daar naar toe is voor een periode van 6 jaar (2008 tot en met 2013) vastgelegd in deze sportnota. In het verlengde van het nieuwe landelijke en provinciale sportbeleid zal er in Venlo met de nieuwe sportnota sterk worden ingezet op de samenwerking tussen sportverenigingen en het onderwijs, de belangrijkste partijen voor de uitvoering van het nieuwe sportbeleid vanaf 2008.

¹ Zie website: ‘www.venlo.nl’

² <http://www.bosimpuls.nl/>

1.2 Aanleiding tot het onderzoek

De directe aanleiding tot dit onderzoek is de Sport en beweegnota 2008-2013³ van de gemeente Venlo genaamd “Venlo méér in beweging”.

Het nieuwe sportbeleid is vastgelegd in een tweetal nota's. In de kadernota zijn visie en ambities geformuleerd. In een aparte uitvoeringsnota staan de ambities verder uitgeschreven en wordt duidelijk welke activiteiten en resultaten daartoe behoren. In beide stukken staan zes pijlers centraal, zij omvatten het gehele sport en beweegveld: Sportstimulering, Sportaanbod, Sportvoorzieningen, Topsport, Sportnetwerk en Subsidies en tarieven.

De aanleiding tot dit onderzoek komt onder andere voort uit de pijler ‘sportvoorzieningen’. Binnen de pijler sportvoorzieningen stuurt de gemeente aan op diversiteit. Een drietal type voorzieningen wordt onderscheiden: sportieve omgevingen, voorzieningen met wijkfunctie en de openbare ruimte. Binnen sportieve omgevingen stuurt de gemeente onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. In de komende beleidsjaren zal vervolgens ook aandacht uitgaan naar een intensiever gebruik van de bestaande voorzieningen en naar de sport- en speelruimte in de openbare ruimte.

Een van die sportieve omgevingen is sportieve omgeving Vrijenbroek. Binnen deze omgeving bevinden zich een aantal verenigingen en sportaccommodaties die allemaal een eigen bestuur en beleid hebben. Met een aantal betrokken partijen van sportieve omgeving Vrijenbroek zijn gesprekken gevoerd over hun mening en visie met betrekking tot de ontwikkeling van de sportieve omgevingen.

1.3 Opdrachtgever

De opdrachtgever voor dit onderzoek is gemeente Venlo. Binnen de gemeente Venlo zijn verschillende afdelingen met ieder hun eigen taken. Sportbedrijf Venlo is een van die afdelingen. Deze afdeling is dan ook direct de opdrachtgever voor dit onderzoek. Sportbedrijf Venlo schept voorwaarden voor een goede sportbeoefening in de gemeente Venlo en levert hierdoor een wezenlijke bijdrage aan bevordering van:

- Welzijn, gezondheid en ontwikkeling van de burgers in Venlo;
- Participatie van de burgers aan het sociaal maatschappelijke leven;
- Uitstraling, aantrekkingskracht en attractiviteit van de stad en regio.

1.4 Probleembeschrijving en Probleemstelling

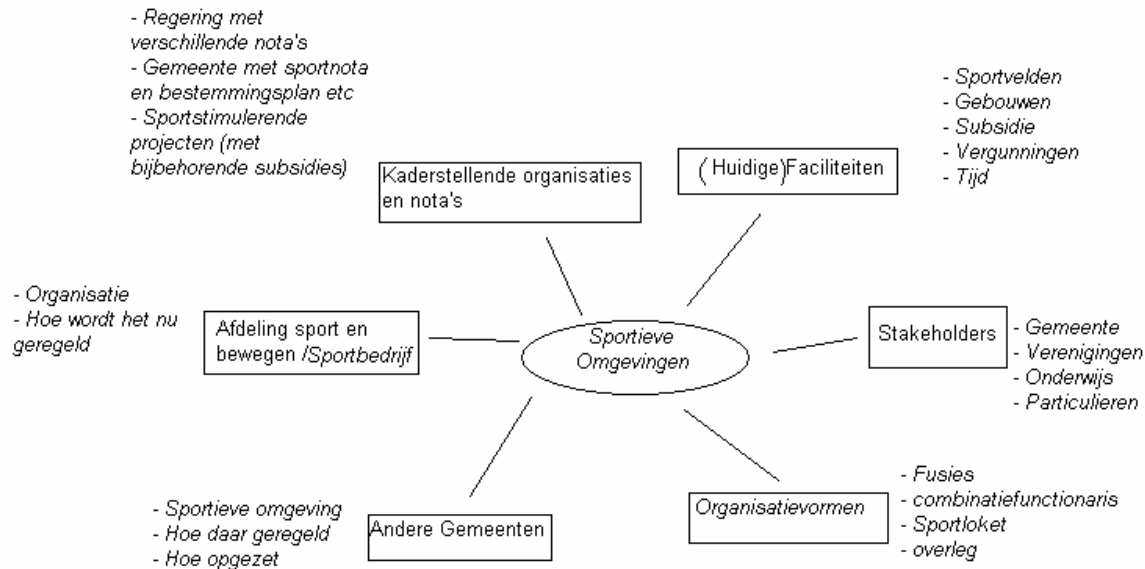
Zoals vermeld staat bij de aanleiding tot het onderzoek wil de gemeente Venlo de sportieve omgevingen binnen de gemeente gaan ontwikkelen. De gemeente wil graag inzicht krijgen welke problemen en vraagstukken zich kunnen gaan voordoen bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Hierbij is de visie van de betrokken partijen over wat een sportieve omgeving inhoudt van groot belang. Hieruit is de onderstaande probleemstelling voortgekomen.

Tegen welke problemen en vraagstukken loopt gemeente Venlo aan bij de ontwikkeling van de huidige sportieve omgevingen tot de sportieve omgevingen zoals de gemeente Venlo die graag zou willen zien in de toekomst en hoe kunnen die mogelijk worden opgelost?

³ Sport- en beweegnota 2008-2013 “Venlo méér in beweging” opgesteld door het Huis voor de Sport Limburg in opdracht van de afdeling Sport en Bewegen, gemeente Venlo

1.5 Mindmap

Om snel en duidelijk te kunnen overzien waar rekening mee moet worden gehouden om tot een beleidsnota te komen is het makkelijk om een mindmap⁴ te maken.

1.6 Doel van het onderzoek

Het doel voor het schrijven van dit rapport is nagaan wat een sportieve omgeving inhoudt in de ogen van de betrokken partijen en hoe de betrokken partijen zichzelf binnen die sportieve omgeving zien. Vervolgens kunnen de overeenkomsten worden uitgelicht en mogelijke knelpunten worden herkend. Uiteindelijk zal het project worden afgesloten met het opstellen van aanbevelingen over het te volgen beleid ten aanzien van sportieve omgevingen in de gemeente Venlo.

Eerst moet duidelijk worden wat een sportieve omgeving volgens de gemeente Venlo inhoudt.

- Nagaan wat een sportieve omgeving inhoudt volgens de gemeente Venlo.

Daarna moet er worden gekeken naar de huidige situatie van de sportieve omgevingen. Om een goed beeld te krijgen van een dergelijke sportieve omgeving gaat speciale aandacht uit naar sportieve omgeving Vrijenbroek.

- Nagaan hoe de huidige situatie van sportieve omgevingen in de gemeente Venlo is.
- Nagaan hoe de huidige situatie van sportieve omgeving Vrijenbroek is.

Vervolgens moet door middel van interviews met betrokken partijen bij sportieve omgeving Vrijenbroek duidelijk worden hoe zij een sportieve omgeving zien en hoe zij zichzelf in de toekomst binnen sportieve omgeving Vrijenbroek zien.

- Nagaan wat de betrokken partijen vinden dat een sportieve omgeving inhoudt.
- Nagaan hoe de betrokken partijen zichzelf in de toekomst binnen sportieve omgeving Vrijenbroek zien.

⁴ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Mindmap>

Wanneer de uitgewerkte interviews worden vergeleken kunnen overeenkomsten en mogelijke knelpunten worden herkend. Eerder is ingezoomd op sportieve omgeving Vrijenbroek om een goed beeld te krijgen wat er leeft bij de verschillende betrokken partijen binnen dit gebied. Nu zoomen we weer uit en proberen we de conclusies die getrokken kunnen worden uit de interviews te veralgemeniseren voor de sportieve omgevingen in gemeente Venlo. Er zal moeten worden gekeken wat de mogelijkheden zijn waarbij rekening wordt gehouden met de geldende regels en restricties die opgesteld zijn door de overheid en verschillende organisaties.

- Nagaan wie kaderstellend is voor sportieve omgevingen in de gemeente Venlo en wat die restricties zijn.

Ook kan er gekeken worden naar hoe andere gemeenten proberen om verenigingen en sportaccommodaties zo goed mogelijk te benutten, en op welke manier dit geregeld wordt binnen die gemeenten.

- Uitzoeken hoe andere gemeenten het sportbeleid uitvoeren ten aanzien van sportieve omgevingen.

Nadat al die informatie is verzameld zal er worden bekeken op welke manier gemeente Venlo de sportieve omgevingen in de toekomst kan laten ontwikkelen tot de gewenste sportieve omgevingen, waarbij rekening wordt gehouden met de geïnterviewde betrokken partijen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de vraagstukken en knelpunten die bij de ontwikkeling van de sportieve omgeving naar voren kunnen komen. Hieruit worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan aan de gemeente Venlo wat uiteindelijk moet leiden tot een rapport waarin staat beschreven op welke manier kan worden omgegaan met deze vraagstukken en knelpunten die bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen naar voren kunnen komen.

- Conclusies trekken en aanbevelingen doen

1.7 Onderzoeksvragen en methodiek

Om op de probleemstelling antwoord te kunnen geven is het noodzakelijk een aantal onderzoeksvragen te beantwoorden. Hieronder worden deze onderzoeksvragen genoemd. Tevens wordt vermeld welke onderzoeksmethode hiervoor is toegepast.

Onderzoeksvraag 1: Wat houdt het begrip “Sportieve omgeving” in?

Onderzoeksmethode: Kwalitatief onderzoek en deskresearch; interview en inlezen in gemeentelijke documenten.

Onderzoeksvraag 2: Welke partijen hebben hun belang bij sportieve omgevingen?

Onderzoeksmethode: Deskresearch; stakeholders in kaart brengen.

Onderzoeksvraag 3: Hoe ziet sportieve omgeving Vrijenbroek eruit?

Onderzoeksmethode: Deskresearch; sportieve omgeving Vrijenbroek bekijken, inlezen in gemeentelijk documenten.

Onderzoeksvraag 4: Hoe zien de stakeholders zichzelf in de toekomst binnen sportieve omgeving Vrijenbroek?

Onderzoeksmethode: Kwalitatief onderzoek; Interviews.

Onderzoeksvraag 5: Welke conclusies kun je trekken wanneer je de afgenomen interviews met elkaar vergelijkt?

Onderzoeksmethode: Deskresearch; conclusies trekken uit de interviews.

Onderzoeksvraag 6: Wie is kaderstellend voor de facilitering en het benutten van sportieve omgevingen binnen de gemeente Venlo?

Onderzoeksmethode: Deskresearch; gemeentelijke documenten inlezen, projecten van de regering inlezen.

Onderzoeksvraag 7: Hoe zien sportieve omgevingen in andere gemeenten eruit?

Onderzoeksmethode: Kwalitatief onderzoek en deskresearch; interview en inlezen in documenten.

Onderzoeksvraag 8: Op welke manier kan gemeente Venlo de sportieve omgevingen in de toekomst laten ontwikkelen tot de gewenste sportieve omgevingen waarbij rekening wordt gehouden met de geïnterviewde betrokken partijen?

Onderzoeksmethode: Uitzoeken op welke manier de sportieve omgevingen zich kunnen ontwikkelen.

Onderzoeksvraag 9: Wat zijn de mogelijkheden voor de toekomst?

Onderzoeksmethode: Door het vormen van conclusies en aanbevelingen omtrent de bevindingen in de studie kunnen de mogelijkheden voor de toekomst in beeld gebracht worden.

1.8 Opbouw van het onderzoek

Het onderzoek start met deze probleemanalyse waarin wordt ingegaan op het probleem en de bijbehorende opdracht. In hoofdstuk twee wordt het begrip sportieve omgeving verklaard en worden de belangen van de stakeholders beschreven. In hoofdstuk drie wordt de huidige situatie van de sportieve omgevingen in gemeente Venlo beschreven. Daarnaast komen de gesprekken die zijn gevoerd met een aantal partijen van sportieve omgeving Vrijenbroek naar voren. In het vierde hoofdstuk worden voorbeelden van soortgelijke sportieve omgevingen in andere gemeenten gegeven. De gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Utrecht worden hier als voorbeeld gebruikt. In hoofdstuk vijf worden de verschillen duidelijk tussen de huidige situatie van de sportieve omgevingen en de gewenste situatie. Ook wordt gekeken naar het verschil met hoe andere gemeenten sportieve omgevingen vorm hebben gegeven en hoe in de gemeente Venlo sportieve omgevingen eruit zien. In hoofdstuk zes worden eerst de algemene conclusies opgesomd. Daarna volgen de conclusies ten aanzien van de probleemstelling. Deze conclusies bestaan uit een aantal vraagstukken. Voor deze vraagstukken worden telkens een aantal mogelijke opties voor de gemeente Venlo genoemd. In hoofdstuk zeven worden de vraagstukken nogmaals benoemd met een verklaring voor de best mogelijke oplossing.

Om structuur in het onderzoek te houden zullen drie kernwoorden terug komen in het onderzoek. De kernwoorden zijn:

- Samenwerking
- Faciliteiten
- Regie

Mede aan de hand van deze kernwoorden worden de conclusies en aanbevelingen gedaan.

2 De sportieve omgeving en de stakeholders

Het begrip sportieve omgeving is een alomvattend geheel wat specifiekere uitgelegd dient te worden. In dit hoofdstuk wordt duidelijk wat een sportieve omgeving is en wat de kenmerken van een sportieve omgeving in de gemeente Venlo zijn.

2.1 Definitie sportieve omgeving volgens Huis voor de Sport Limburg

De definitie van het begrip “sportieve omgeving” kan voor iedereen anders zijn. Iedere gemeente of organisatie kan een eigen visie en definitie geven aan het begrip “sportieve omgeving”. Om een indruk te krijgen van wat een “sportieve omgeving” kan zijn heeft het Huis voor de Sport Limburg⁵ een beschrijving van een dergelijke omgeving gemaakt.

Het Huis voor de Sport Limburg heeft de volgende omschrijving van een “sportieve omgeving” :

Binnen een sportieve omgeving liggen meerdere sportverenigingen bij elkaar. Deze verenigingen gaan samenwerken met de andere sportverenigingen, scholen, wijk, kinderopvangorganisaties, commerciële sportaanbieders en andere partijen. Op deze manier wordt er gezorgd voor clustering van het sportaanbod (gevarieerd), waarbij ingespeeld wordt op de vraag (wensen en behoeften) van leden. Hierbij kun je denken aan een omgeving waar onder meer buitenschoolse opvang, competitiewedstrijden en commerciële centra in ondergebracht zijn. Er kan de hele dag door gebruik gemaakt worden van meerdere diensten/producten, waarbij er op verschillende niveaus bewogen kan worden en waarbij alle soorten doelgroepen aangesproken worden.

In feite is dit een multifunctionele voorziening waarbij een veelheid aan sportieve en recreatieve activiteiten aangeboden kunnen worden, dit eventueel in combinatie met niet sportvoorzieningen. Deze voorzieningen moeten aansluiten bij de visie van de verenigingen en andere sportaanbieders in deze omgeving.

Het Huis voor de Sport Limburg heeft aan de hand van deze omschrijving een sfeerbeeld beschreven van een gemeente met een sportieve omgeving zoals hierboven beschreven. Ook is er een sfeerbeeld van een dag waarop een willekeurige familie gebruik maakt van een dergelijke sportieve omgeving. En er is een sfeerbeeld gegeven van een vereniging binnen een sportieve omgeving. De sfeerbeelden zijn terug te vinden in de Bijlagen op pagina 47.

2.2 Definitie sportieve omgeving volgens de gemeente Venlo

Gemeente Venlo heeft een aantal omgevingen aangewezen als sportieve omgeving. Binnen deze omgevingen liggen een aantal verenigingen, scholen en commerciële sportaanbieders bij elkaar in de buurt. Gemeente Venlo wil dat deze partijen in de toekomst door te overleggen en samen te werken een aantrekkelijkere omgeving worden om te sporten dan nu het geval is. Er zijn dus een aantal omgevingen aangewezen als sportieve omgeving, maar om deze omgevingen te ontwikkelen tot de door de gemeente Venlo gewenste sportieve omgeving zullen er nog veel stappen moeten worden gezet.

Een logische eerste stap zou zijn de in de toekomst gewenste “sportieve omgeving” beschrijven. Een beschrijving van de gewenste “sportieve omgeving” is nog niet door de gemeente Venlo gemaakt. Omdat dit nog niet is gebeurd dient de betekenis van het begrip “sportieve omgeving” voor de gemeente Venlo eerst gedefinieerd te worden.

⁵ <http://www.huisvoordesportlimburg.nl/page.php?pagID=2&men1ParentID=2>

2.2.1 Beschrijving sportieve omgeving in gemeentelijke nota's

In de Sport- en beweegnota 2008-2013 “Venlo méér in beweging” wordt het begrip “sportieve omgeving” al kort vermeld met de volgende beschrijving:

- **Sportieve omgevingen**

Gemeente Venlo stuurt onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. Waar nodig zal dit tot investeringen en/of een andere inzet van gemeentelijke middelen kunnen leiden.

In de nota “Ruimte voor sport in Venlo”⁶ wordt er vervolgens al een uitgebreidere beschrijving van het begrip “sportieve omgeving” gegeven :

- **Sportieve omgevingen**

Sportieve omgevingen zijn omgevingen waar binnen op korte afstand meerdere sport en beweegmogelijkheden en activiteiten plaats vinden, maar ook cultuur, welzijn en onderwijs gerelateerde voorzieningen en activiteiten aanwezig zijn (o.a. naschoolse opvang). Kern van de sportieve omgevingen zijn een of meerdere sportparken. De gemeente Venlo stuurt onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. Waar nodig zal dit tot investeringen en/of een andere inzet van gemeentelijke middelen kunnen leiden. Anderzijds houdt dit in dat de sportvoorziening minder het exclusieve recht wordt van de sportverenigingen zelf. De bedoeling is dat de betrokken sportparken middels een ruim en divers aanbod meer sporters trekken.

In de nota “Ruimte voor sport in Venlo” is verder nog meer informatie over sportieve omgevingen te vinden. Deze informatie is terug te vinden in de bijlagen op pagina 50.

Het begrip “sportieve omgeving” wordt dus al gebruikt in de nota's van de gemeente Venlo. Toch is er nergens meer informatie te vinden over wat een sportieve omgeving precies inhoudt voor de gemeente Venlo, dan in bovenstaande stukken uit de gemeentelijke nota's is te lezen. Om een beter beeld te krijgen van hoe een “sportieve omgeving” in Venlo er in de toekomst uit moet zien zijn er gesprekken gevoerd met een aantal medewerkers van de sportafdeling van de gemeente Venlo. De uitkomsten van de gesprekken zijn in de volgende paragraaf te vinden. We kijken dus eerst naar de in de toekomst gewenste “sportieve omgeving” in de optiek van de gemeente Venlo. Vervolgens bekijken we de situatie van de “sportieve omgevingen” zoals die op dit moment eruit zien.

2.2.2 Gewenste “sportieve omgevingen” in de optiek van ambtenaren van gemeente Venlo

In het begin van dit hoofdstuk is beschreven wat een sportieve omgeving is. Daarbij is vermeld dat voor iedere gemeente of organisatie de invulling van een sportieve omgeving anders kan zijn. In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op hoe de gewenste sportieve omgeving voor gemeente Venlo er uit ziet, gezien vanuit het perspectief van ambtenaren van de gemeente Venlo.

Interviews medewerkers gemeente Venlo

In de sport- en beweegnota “Venlo méér in beweging” 2008-2013 en de nota “Ruimte voor sport in Venlo” wordt al uitgelegd wat een “sportieve omgeving” is. Om nog een beter beeld te krijgen van de gewenste “sportieve omgevingen” in gemeente Venlo zijn er een aantal gesprekken gevoerd met medewerkers van de gemeente Venlo. Deze gesprekken zijn uitgewerkt en te vinden in de bijlagen. In tabel 1 zijn de namen van de medewerkers te vinden met hun functie en een verwijzing naar de bijlagen.

⁶ Ruimte voor sport in Venlo, “een richtinggevend kader ten behoeve van het sport- en beweegbeleid in de gemeente Venlo” opgesteld door Stadsbeheer Venlo

Tabel 1

Naam	Functie	Verwijzing naar Bijlagen
Ed Claassens	Teamleider afdeling sport en bewegen	Pagina 51
Ivor Straetemans	Jeugdsportconsulent	Pagina 51
Piet Vervoort	Combinatiefunctionaris Maassenhof	Pagina 52
Martin Stiphout	Voorzitter sportraad	Pagina 54

Uit de gesprekken blijkt dat iedere ambtenaar een iets andere uitleg geeft wanneer je naar sportieve omgevingen vraagt. Vanuit hun eigen functie hebben ze een andere kijk op de sportieve omgevingen. Uit ieder gesprek komen wel ongeveer dezelfde kenmerken van een sportieve omgeving naar voren. Maar ze leggen ieder met andere woorden de kenmerken van een sportieve omgeving uit. In paragraaf 2.2.3 is te lezen welke kenmerken dit zijn. De sportraad vindt de ontwikkelingen van de sportieve omgevingen positief, maar is sceptisch of deze plannen ook werkelijk gerealiseerd gaan worden.

2.2.3 Kenmerken “sportieve omgeving” gemeente Venlo

Uit de omschrijvingen van een “sportieve omgeving” uit de gemeentelijke nota’s en de gesprekken met de medewerkers van de gemeente wordt in deze paragraaf de gewenste sportieve omgeving met een aantal steekwoorden beschreven.

➤ Diverse sportvoorzieningen op korte afstand van elkaar

Bij een sportieve omgeving liggen verschillende sportvoorzieningen bij elkaar in de buurt. De zes sportieve omgevingen van gemeente Venlo zijn op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden als sportieve omgeving geselecteerd. Aan de voorwaarden dat diverse sportvoorzieningen bij elkaar liggen voldoen ze dus allemaal al. Waar mogelijk en gewenst kunnen er nieuwe sportvoorzieningen in de sportieve omgeving worden toegevoegd.

➤ Onderwijs betrekken bij de sportieve omgeving

Het onderwijs is een belangrijke gebruiker van de sportieve omgeving. De onderwijsinstellingen in de buurt van een sportieve omgeving moeten worden betrokken bij de ontwikkeling van de sportieve omgeving. Ze moeten vooral overdag gebruik gaan maken van de sportvoorzieningen die in de sportieve omgeving aanwezig zijn.

➤ Samenwerking

Het sleutelwoord voor de gewenste sportieve omgeving is samenwerking. Door samenwerking moeten de sportieve omgevingen aantrekkelijker worden voor alle doelgroepen om te gaan sporten. De verenigingen binnen de sportieve omgeving gaan samenwerken met andere sportverenigingen, scholen, wijk, kinderopvangorganisaties, commerciële sportaanbieders en andere partijen. Op deze manier wordt er gezorgd voor clustering van het sportaanbod en wordt het sportaanbod ook gevarieerder. Ook worden er meer activiteiten en evenementen georganiseerd. In feite moet het een multifunctionele voorziening worden waarbij een veelheid aan sportieve en recreatieve activiteiten aangeboden worden. En daarvoor is samenwerking dus het sleutelwoord.

➤ Omnisportvereniging

Als blijkt dat er goed wordt samengewerkt en de partners elkaar sterker maken ontstaat waar mogelijk een omnisportvereniging of een samenwerkingsverband dat daarop lijkt. Dit wordt

overigens niet noodzakelijk geacht voor een geschikte sportieve omgeving maar als een soort ideaalbeeld gezien. Als omnisportvereniging heb je een grotere naamsbekendheid, wordt het saamhorigheidsgevoel groter, heb je relatief gezien minder vrijwilligers nodig etc.

➤ Aantrekkelijk voor alle doelgroepen

De gemeente Venlo wil dat zoveel mogelijk inwoners gaan sporten en bewegen en dat vervolgens ook regelmatig blijven doen. Venlo wil de inwoners daarbij stimuleren om te gaan sporten. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. Om deze doelgroepen te interesseren moeten de sportvoorzieningen aan verschillende voorwaarden voldoen. Zo moet er gelet worden op de kwaliteit van de sportvoorzieningen, de mogelijkheden tot het combineren van vrijetijdsactiviteiten, betaalbaarheid, bereikbaarheid en ook de begeleiding is van belang.

➤ Sociale ontmoetingsplek

De sportieve omgeving dient niet alleen om aan de sportieve behoeftes te voldoen. Dit moet tevens een plek worden waar je elkaar kan ontmoeten en contacten kunt leggen. De sportieve omgeving heeft dus ook een belangrijke sociale functie als ontmoetingsplek tussen verschillende groepen mensen.

➤ Andere voorzieningen

Waar mogelijk past het ook binnen een sportieve omgeving dat er o.a. cultuur, welzijn, onderwijs en buitenschoolse opvang voorzieningen aanwezig zijn.

2.3 Stakeholders

In deze paragraaf worden de partijen die belangen hebben bij sportieve omgevingen in de gemeente Venlo beschreven.

2.3.1 Gemeente Venlo

Venlo kent een beweegachterstand. Met name onder de specifieke doelgroepen jeugd, ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen loopt Venlo achter op landelijke cijfers. Door aan te sluiten op de landelijke stimuleringsprogramma's BSI en BOS⁷ en te participeren binnen het regionale programma "Iedereen kan Sporten" heeft Venlo wel een inhaalslag gemaakt. Feit is wel dat nog altijd 23% jongeren, 61% ouderen (65+), 36% mensen met een handicap en 58% allochtonen (waaronder veel vrouwen) niet sporten of bewegen. Onderwijs en verenigingen in Venlo geven op hun beurt aan moeite te hebben deze inactieven aan het bewegen te krijgen en te houden.

Om de inwoners van Venlo aan het sporten en bewegen te krijgen en te houden, worden zij ook daartoe in staat gesteld. Daarvoor wordt sport en bewegen een plek gegeven binnen de verschillende omgevingen waar de inwoners zich voornamelijk bevinden. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. Daartoe behoren ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen. Dit gebeurt samen met de inwoners en de partners, vanuit de overtuiging dat de behoeften op het gebied van sport en bewegen veelal bepaald worden door de levensfase waarin de burgers zich bevinden.

2.3.2 Overheid

Vanuit landelijk sportbeleid is er bijzondere aandacht voor innovatie door sportverenigingen en kwaliteitsbevordering van het sportkader. Verder wordt sterk ingezet op de relatie school en sport, ondermeer via de Alliantie School en Sport. Deze Alliantie heeft het doel dat in 2010 op 90% van de scholen vijf beweegmomenten per week worden aangeboden. Als

⁷ http://www.lokaalactief.nl/img/BSI_en_BOS.pdf

aanvulling op dit landelijk sportbeleid wordt in het nieuwe beleidsprogramma 2007-2011 van het kabinet (“Samen werken, samen leven”), sport ook in verschillende contexten genoemd. Zo wil het kabinet uitkeringsgerechtigden ervaring laten opdoen in de sport. Tevens wil het kabinet het concept van brede scholen actief stimuleren, onder meer door het vergroten van het aantal combinatiefuncties in onderwijs, buitenschoolse opvang en sport (organisatie, uitvoering en toezicht).

2.3.3 Limburg

De Provincie Limburg zet vooral sterk in op de breedtesport en topsport als stimulans hiervoor. Vanuit de breedtesport is er bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, mensen met een functiebeperking, ouderen en minderheden. Daarnaast wordt aangestuurd op innovatie van een meer op de vraag gericht sportaanbod. Specifiek voor de jeugdige inwoners stimuleert de Provincie een betere aansluiting tussen school, naschoolse/buitenschoolse vrijetijdsbesteding en de thuissituatie. Samenwerking met sportverenigingen is hierbij belangrijk uitgangspunt. In de sportnota “Sport en bewegen haalt het beste uit Limburg”⁸ is het sportbeleid van de provincie Limburg beschreven voor de periode van 2008 tot 2012.

2.3.4 Sportaanbieders

Het sportaanbod wordt ingedeeld in georganiseerd, ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. De georganiseerde sport wordt voornamelijk aangeboden door de Venlose sportverenigingen. Steeds meer mensen sporten daarnaast ook in ongeorganiseerd en anders georganiseerd verband.

In de sportnota van de gemeente Venlo worden de sportverenigingen genoemd als de belangrijkste partner voor de uitvoering van het sport en beweegbeleid. De gemeente Venlo telt Ca. 120 sportverenigingen⁹. De verenigingen zijn tijdens een verenigingsavond in april 2007 eensgezind over de voornaamste knelpunten waar ze mee te kampen hebben:

- Vele kleine verenigingen hebben moeite het hoofd boven water te houden, met name door een teruglopend aantal leden en de penibele financiële situatie.
- Er is een groot tekort aan vrijwilligers. Onder meer door de steeds méér eisende leden en de hoeveelheden wetten en regels komen verenigingen handen tekort.
- Verenigingen zien ook wel degelijk kansen op het gebied van onder meer verdere professionalisering, buitenschoolse opvang en een specifiek aanbod voor ouderen. Ondersteuning vanuit de gemeente is dan echter voor vele verenigingen noodzaak. De traditionele vereniging in Venlo wordt gedwongen haar rol te heroverwegen. En niet alleen door knelpunten intern, zoals het bovengenoemde tekort aan vrijwilligers. De landelijke sportbond NOC*NSF stelt bijvoorbeeld dat alleen de verenigingen die willen en kunnen inspelen op een uitgebreidere maatschappelijke rol levensvatbaar zijn. Alleen die vereniging die inspeelt op ontwikkelingen, heeft in de toekomst voldoende vitaliteit om te kunnen blijven bestaan. Vitaal in de zin van: bereidheid tot verandering, georiënteerd op de maatschappij, klant- en omgevingsgericht en beschikkend over een kwalitatief hoogwaardige organisatie. De vitale vereniging is volgens NOC*NSF dus niet alleen intern gericht maar met name ook extern.

Ontgroening en vergrijzing leiden anno 2007 al bij aantal verenigingen in Venlo tot een terugloop in het ledenaantal. In 2025 zullen deze ontwikkelingen zeker effect hebben op ledenaantallen: in 2025 zullen ten opzichte van 2007 er 9% minder mensen in de leeftijd van 0-20 jaar in Venlo wonen en 43% meer ouderen in de leeftijd van 65 jaar of ouder.

Het sportaanbod wordt niet alleen maar vormgegeven door de traditionele sportverenigingen maar ook door de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport. Dit wordt bevestigd in ‘Stadspeiling Venlo 2005’ waar de 3 meest beoefende sporten door Venlonaren met name in

⁸ <http://www.limburg.nl/upload/pdf/SportnotaProvincieLimburg20082012.pdf>

⁹ Bron: dienst Stadsbeheer, afd Sport en bewegen

ongeorganiseerd verband wordt gedaan: fitness, de wandelsport en fietsen (wielrennen, mountainbike en toerfietsen). In de categorie anders georganiseerd mag Beweeg Bewust niet onbenoemd blijven, dagelijks brengt dit initiatief vele ouderen aan het bewegen. In de toekomst zal de grens tussen de traditionele sportverenigingen en de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport vervagen. Er ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden en aanbodsvormen.

2.3.5 Commerciële instellingen

Sport is belangrijk in het bedrijfsleven¹⁰. Werkgevers hebben graag sportieve en actieve mensen in dienst. Samen sporten verstevigt de onderlinge band. Ook biedt sport het bedrijfsleven de mogelijkheid zich sportief en maatschappelijk te profileren. Bedrijven kunnen Nederlandse sportieve successen benutten in het buitenland. Investeren in de sport loont. Naast actieve sponsoring helpt het bedrijfsleven de sport met kennis en kunde, maar kan zij ook weer profiteren van sportieve innovatie. Sport en bedrijfsleven hebben elkaar nodig en zijn goed voor elkaar. Sport biedt mogelijkheden voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en geeft uitstraling. Sport is het middel in de strijd tegen ziekteverzuim. Maar sport biedt ook een belangrijke afzetmarkt; zij kent veel leden en stijgende consumentenbestedingen. Bedrijven bieden kennis, kunde en innovatie voor de sport. Bedrijven geven en krijgen toegang tot de consumentenmarkt. Allianties en lokale samenwerking met bijvoorbeeld gezondheids- en onderzoeksinstituten en commerciële sportinstellingen worden belangrijk. Samenwerking betekent overdracht van kennis en ook het ontplooiën van commerciële activiteiten. Investeren van het bedrijfsleven in topsporttrainingsaccommodaties biedt voordelen voor beide partijen.

Kortom, commerciële instellingen en de sportieve omgevingen kunnen elkaar goed gebruiken. Door het maken van afspraken kan het bedrijfsleven de sportieve omgeving financieel, met kennis of met kunde helpen. Daar tegenover staat dat het bedrijfsleven meer bekendheid krijgt en gebruik kan maken van de faciliteiten. Daarnaast bekleden ze een maatschappelijke functie.

Voorbeelden van commerciële instellingen die actief kunnen zijn op een sportieve omgeving;

- Fysiotherapeut
- Horeca
- Sportwinkel

2.3.6 Onderwijs

Venlo kent 37 scholen in het primair en speciaal onderwijs, 3 grote voortgezet onderwijs campussen en 1 MBO en 1 HBO onderwijsinstelling. Het onderwijs vervult een belangrijke opvoedkundige rol maar heeft ook een belangrijke rol als het gaat om het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verminderen van overgewicht. Zo kan binnen het onderwijs een belangrijk fundament worden gelegd voor de sportieve en gezonde samenleving. De gemeente Venlo schept waar mogelijk voorwaarden voor een goede sportbeoefening op en rond de scholen. Het streeft hierbij naar een sportieve invulling van de dagarrangementen tijdens en na / in en rondom school (primair en speciaal) met medewerking van sportaanbieders en sportbonden.

Er doen zich binnen het thema ‘De actieve school’ verschillende kansen voor zoals de ontwikkeling van Brede Scholen, de intrede van dagarrangementen en ook de Alliantie School en Sport. Het ministerie VWS streeft met de Alliantie onder meer naar beroepskrachten met combinatiefuncties binnen de school (vakleerkrachten i.o.) en buiten de school (sportverenigingen) en naar dagelijks sporten binnen en buiten schooluren. Verder

¹⁰ http://www.sport.nl/nocnsf/strategie_beleid/nederlandsportland/216561/

heeft het primair onderwijs naar aanleiding van de Wet op Primair Onderwijs een uitgebreidere taak als het gaat om de opvang van kinderen. Sport- en beweegactiviteiten kunnen hieraan een belangrijke invulling geven.

De toekomstige inzet vanuit de gemeente Venlo moet vooral komen te liggen bij de relatie onderwijs en sportvereniging. Enerzijds door meer vakleerkrachten l.o. te verkrijgen binnen het onderwijs voor beter bewegingsonderwijs. Anderzijds door meer geschoold kader beschikbaar te hebben binnen de sportvereniging. Het meest wenselijke zijn combinatiefuncties met een cluster van scholen en sportverenigingen.

Gemeente Venlo wil tot slot het sport- en beweegbeleid sterker inzetten op de doelgroep studenten. Zij kunnen zich door sport en bewegen meer verbonden gaan voelen met de stad. Mogelijk wordt hiermee het lidmaatschap van studenten bij Venlose sportverenigingen bevorderd. De sportverenigingen zullen hiervoor een gericht doelgroepenbeleid moeten voeren en meer ruimte moeten geven aan recreatieve sporten en een bredere openstelling van de sportvoorziening.

2.4 Conclusies met betrekking tot de sportieve omgeving en de stakeholders

Hieronder volgen kort een aantal conclusies met betrekking tot de sportieve omgeving en de stakeholders.

Sportieve Omgeving

- Definitie van een sportieve omgeving kan voor iedere gemeente of organisatie anders zijn.
- Huis voor de Sport Limburg heeft een beschrijving van een mogelijke invulling van een sportieve omgeving beschreven.
- Gemeente Venlo heeft zes omgevingen aangewezen als sportieve omgeving.
- De exacte definitie en invulling van een sportieve omgeving in gemeente Venlo is nog niet schriftelijk beschreven.
- In gemeentelijke nota's wordt het begrip sportieve omgeving al benoemd en kort beschreven.
- De gemeente stelt in de nota "Ruimte voor sport in Venlo" dat waar nodig er investeringen zullen plaatsvinden of inzet van andere gemeentelijke goederen.
- Kenmerken van een sportieve omgeving in gemeente Venlo zijn; Diverse sportvoorzieningen op korte afstand, onderwijs, samenwerking, omnisportvereniging, aantrekkelijk voor alle doelgroepen, sociale ontmoetingsplek, andere voorzieningen.
- De sportraad van gemeente Venlo is sceptisch of de plannen van de sportieve omgevingen ook daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden.
- De sportraad vindt dat er een neutrale stuurgroep aangesteld dient te worden die advies kunnen geven over de voortgang van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen en de betrokken partijen scherp houdt.

Stakeholders

- De gemeente Venlo kent een beweegachterstand.
- Speciaal aandacht voor jongeren en inwoners met een beweegachterstand. Daartoe behoren ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen.
- Overheden en organisaties treden stimulerend op voor innovatie door sportverenigingen en kwaliteitsbevordering van het sportkader.
- Verenigingen kunnen kop niet allemaal boven water houden.
- Wisselende wil voor samenwerking op operationeel niveau.
- Belangrijke rol ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport.
- Sport en het bedrijfsleven hebben elkaar nodig en zijn goed voor elkaar.
- Gemeente Venlo schept waar mogelijk voorwaarden voor een goede sportbeoefening op en rond de scholen.

3 Huidige situatie sportieve omgevingen in gemeente Venlo

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie van de sportieve omgevingen in de gemeente Venlo beschreven. Er wordt een algemeen beeld van de sportieve omgevingen gegeven. In de bijlagen zijn de kenmerken per sportieve omgeving te vinden. Verderop in het hoofdstuk wordt ingezoomd op sportieve omgeving Vrijenbroek. Deze sportieve omgeving wordt als voorbeeld gebruikt voor alle sportieve omgevingen.

3.1 Situatie sportieve omgevingen januari 2009

Gemeente Venlo heeft op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden zes omgevingen als “sportieve omgeving” aangewezen. De namen van de “sportieve omgevingen” zijn in Tabel 2 weergegeven met een verwijzing naar de bijlagen waar een beschrijving van de situatie per “sportieve omgeving” is te vinden zoals die is in januari 2009.

Tabel 2 : beschrijving van de situatie per “sportieve omgeving”

Naam “sportieve omgeving”	Verwijzing naar Bijlagen
Maassenhof	Pagina 55
Herungerberg	Pagina 57
Vrijenbroek	Pagina 59
Bakenbos	Pagina 61
Belfeld	Pagina 63
De Koel	Pagina 65

Over het algemeen kan het volgende gezegd worden over de situatie van de “sportieve omgevingen” in gemeente Venlo op januari 2009:

➤ Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Voor een groot gedeelte van de sportieve omgevingen geldt dat alle grond als sportterrein is bestemd. Soms is er ook nog grond buiten het complex bestemd als sportterrein. Dit houdt wellicht ruimte voor uitbreiding in.

POL

Het Provinciaal Ontwikkelingsplan Limburg ¹¹ is in deze context vooral van belang met betrekking tot ontwikkeling van groen en landschap. Voor de meeste sportieve omgevingen zijn er geen consequenties voor het te voeren beleid.

Structuurvisie¹²

Over het onderwerp sport- en recreatieve voorzieningen staat vermeld in de sportnota dat er voldoende voorzieningen binnen de gemeente aanwezig horen te zijn. Wanneer er nieuwe sportvoorzieningen binnen de gemeente Venlo komen is het logisch deze binnen de grenzen van één van de sportieve omgevingen te plaatsen.

➤ Archeologie en Cultuurhistorie

Recent is de nota ‘Voortbouwen op Venlo’s Verleden, Beleidsnota cultuurhistorie 2007-2011’ vastgesteld. Voor een aantal sportieve omgevingen betekent dit dat de ontwikkeling in de toekomst kan belemmeren.

¹¹ http://portal.prvlimburg.nl/poldigitaal/documenten/8104/POL2006_Samenvatting_Nederlands.pdf

¹² http://www.venlo.nl/gemeente_en_beleid/cijfers_en_toekomstvisie/ruimtelijke_structuurvisie_venlo_2005_2015/Pages/Ruimtelijke_Structuurvisie_Venlo_2005_2015.aspx

➤ Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van een sportieve omgeving is van groot belang. Met name de fietsbereikbaarheid verdient hierbij extra aandacht. Ten eerste omdat veel scholieren gebruik maken van de sportvoorzieningen maar ten tweede ook om het fietsgebruik te bevorderen, ook bij andere doelgroepen.

De meeste sportieve omgevingen zijn goed en veilig bereikbaar met de auto of de fiets. Sportieve omgeving Maassenhof vormt hierbij een uitzondering. Vooral voor fietsers zijn hier betere verbindingen gewenst. Met het openbaar vervoer zijn de meeste sportieve omgevingen wat moeilijker te bereiken.

➤ Groen en Landschap

Groen en landschap enerzijds en sport anderzijds kunnen elkaar versterken. Tot op een bepaalde hoogte liggen ze ook in elkaars verlengde. In het geval van de sportieve omgevingen gaan ze vaak samen, of grenzen aan elkaar.

Het Pol kan bepalend zijn voor groen, maar ook bestaande inrichtingsplannen.

➤ Huidige kwaliteit

Hiermee wordt verstaan, de kwaliteit die de sportieve omgeving nu kent. Deze kwaliteit kan een aanleiding bieden bij het zoeken naar nieuwe visies en ambities voor de sportieve omgeving. Voor iedere sportieve omgeving geldt een andere kwaliteit die in de bijlagen te vinden is.

➤ Combinatiefunctionaris

Een combinatiefunctionaris is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is voor twee of meer sectoren. In dit geval is de combinatiefunctionaris dus werkzaam bij de gemeente en doet hij werkzaamheden voor het onderwijs en de sport. In Venlo zal, verdeeld over de stad, een netwerk tussen de combinatiefunctionarissen gaan ontstaan. De sportieve omgevingen zullen hierbij de ankerpunten vormen. De combinatiefuncties zijn nieuw en er zal nog veel te leren en ontwikkelen zijn. Op sportieve omgeving Maassenhof is inmiddels al een aantal maanden een combinatiefunctionaris aan het werk. Inmiddels zijn in de eerste maanden van 2009 ook op de andere sportieve omgevingen combinatiefunctionarissen begonnen.

3.2 Hoe ziet Sportieve Omgeving Vrijenbroek eruit?

Om nog een beter beeld te krijgen van een sportieve omgeving zoomen we in op één van de sportieve omgevingen in gemeente Venlo. Als voorbeeld is sportieve omgeving Vrijenbroek gekozen. Hier wordt kort beschreven hoe sportieve omgeving Vrijenbroek er nu uit ziet en welke verenigingen en scholen er in deze omgeving zijn. In de bijlagen is vanaf pagina 67 een uitgebreide beschrijving van sportieve omgeving Vrijenbroek te vinden.

3.2.1 Sportmogelijkheden binnen sportieve omgeving Vrijenbroek

Binnen sportieve omgeving Vrijenbroek zijn verschillende sportverenigingen en sportmogelijkheden. Deze worden hieronder kort opgesomd:

- Scopias, Atletiekvereniging
- THC, Tegelse Hockeyclub THC
- Quick Boys'31, voetbalvereniging
- Stella Duce, judovereniging
- Civitas, volleybalvereniging

- Cruyff Court

Verder heb je een aantal onderwijsinstellingen:

Basisscholen:

- De Zuidstroom
- De Koperwiek

Voortgezet Onderwijs:

- College Den Hulster
- De Veldwijk
- 't Wildveld

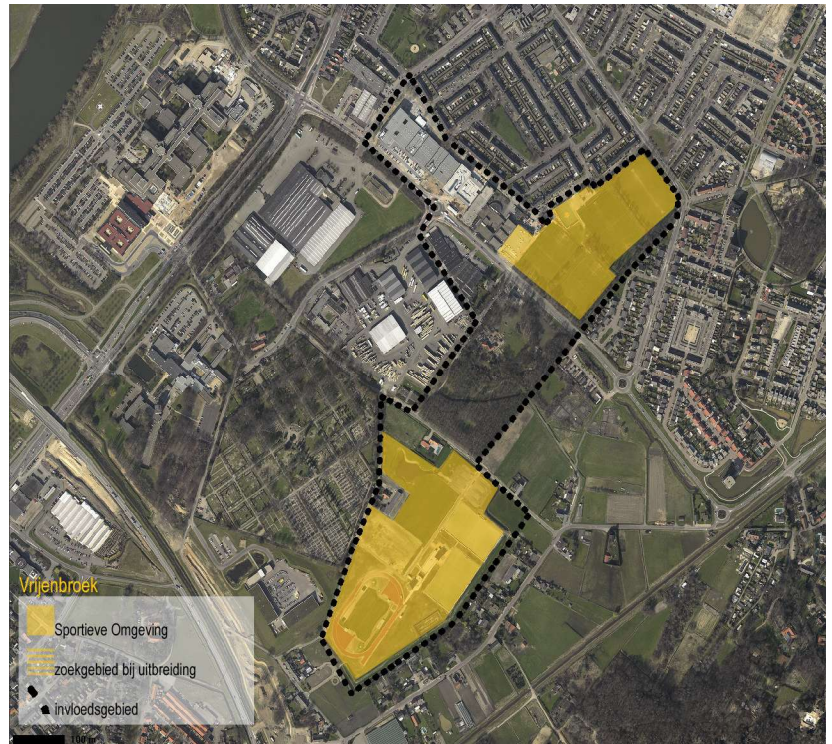
Hoger Beroeps Onderwijs:

- Fontys Hogeschool Venlo

3.2.2 Interviews partijen sportieve omgeving Vrijenbroek

Voor dit onderzoek zijn gesprekken gevoerd met een aantal verenigingen en met College Den Hulster. In deze gesprekken konden de partijen hun mening geven over de ontwikkeling van de sportieve omgeving. De volledige uitwerkingen van deze gesprekken zijn te vinden in de bijlagen. Hier kun je de uitwerkingen van de gesprekken terugvinden:

- Gesprek College Den Hulster op pagina 72
- Gesprek atletiekvereniging Scopias op pagina 74
- Gesprek hockeyvereniging THC op pagina 76

Figuur 1: Sportieve omgeving Vrijenbroek

Samenvatting interviews

Hieronder zijn kort de uitkomsten van de interviews opgesomd.

College Den Hulster:

- Goede, intensieve relatie met de betrokken partijen in de omgeving.
- Er is een wisselwerking tussen de verenigingen en de scholen. Dat kan zijn door bijvoorbeeld reclame te maken en gebruik te maken van elkaars accommodaties, maar ook door het uitwisselen van kennis en visie.
- Met een sportieve omgeving kan Den Hulster in ieder geval voldoen aan vraag van de reguliere lessen. Dat is momenteel nog niet mogelijk.
- Voorwaarde nummer één is dat er meer accommodatie komt.
- De sportaccommodaties in de omgeving zijn kwalitatief goed.
- De combinatiefunctionaris is een goede manier om de sportieve omgeving te ontwikkelen.

Atletiekvereniging Scopias:

- Een sportieve omgeving moet kansen bieden aan sporters van allerlei kaliber om te kunnen sporten op de manier die bij hun past.
- Ontmoetingsplek voor de buurt.
- Maar ook een aantrekkingskracht voor heel de gemeente Venlo en zelfs daarbuiten.
- Samenwerkingsverband tussen verschillende vormen van sport, scholen en commerciële instellingen.

- Scopias verwacht dat de combinatiefunctionaris naast de werkzaamheden bij de verenigingen en Den Hulster een rol kan vervullen in het dichterbij elkaar brengen van deze partijen.
- Als sportieve omgeving kun je de omgeving beter profileren als omgeving waar iedereen zich kan ontwikkelen op het gebied van sport.
- Scopias heeft het idee dat het een positieve invloed kan uitoefenen op verschillende sporten.

Hockeyvereniging THC:

- Eigenlijk zijn de sportieve omgevingen er al uit zichzelf maar door het sportieve omgevingen te noemen kun je ze verder gaan ontwikkelen.
- Wat het begrip “sportieve omgeving” precies inhoudt en de mogelijkheden die bij een sportieve omgeving horen moeten in kaart worden gebracht zodat je daar beleid voor kunt ontwikkelen.
- De bedoeling van de sportieve omgeving is om verschillende activiteiten te ontwikkelen en organiseren als sportieve omgeving.
- Door je als vereniging binnen een sportieve omgeving te presenteren wordt het interessanter voor mensen om naar de sportieve omgeving te komen waardoor je als vereniging meer bekendheid krijgt.
- Een atletiekvereniging heeft weinig aan de technische kennis van een hockeyclub. Andersom is het wel zo dat hockeyers wel moeten kunnen hardlopen dus daar kun je als hockeyvereniging wel voordeel uit halen.
- Maar op sportief gebied zijn er toch veel verschillen tussen hockey en atletiek. Hetzelfde geldt voor andere sporten in de omgeving.
- THC wil ook meer gaan samenwerken met het onderwijs.
- THC ziet voornamelijk voordelen in een betere samenwerking met Scopias en de scholen in de omgeving.

3.3 Conclusies met betrekking tot de huidige sportieve omgevingen gemeente Venlo

Hieronder volgen een aantal conclusies met betrekking tot de huidige sportieve omgevingen in gemeente Venlo.

- Op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden zijn zes omgevingen aangewezen als sportieve omgeving.
- De sportieve omgevingen hebben ieder verschillende kwaliteiten, voornamelijk toegespitst op de ligging of aan de hoeveelheid of diversiteit van activiteiten.
- Bijna alle grond in de sportieve omgevingen heeft als bestemming sportterrein.
- De meeste sportieve omgevingen zijn goed en veilig bereikbaar met de auto of de fiets, sportieve omgeving Maassenhof vormt hierbij een uitzondering.
- De sportieve omgevingen zijn moeilijk bereikbaar met het openbaar vervoer.
- Op de sportieve omgevingen zijn sinds kort combinatiefunctionarissen aan het werk voor de verenigingen en de scholen.
- De samenwerking en communicatie tussen de partijen binnen een sportieve omgeving is gering. Door de ontwikkeling van de sportieve omgevingen moet dit beter worden.
- In een aantal gevallen is er ook nog ruimte buiten de grenzen van de sportieve omgeving om bestemd als sportterrein. Dit houdt wellicht ruimte voor uitbreiding in.
- Vanuit het POL zijn er geen consequenties voor het te voeren beleid in de toekomst.
- De ontwikkeling van een aantal sportieve omgevingen kan belemmerd worden door de beleidsnota cultuurhistorie 2007-2011 genaamd ‘Voortbouwen op Venlo’s verleden’.

4 Voorbeelden sportieve omgevingen in andere gemeenten

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe in andere gemeenten soortgelijke sportieve gebieden als de sportieve omgevingen in de gemeente Venlo eruit zien en hoe ze dat in die gemeenten hebben aangepakt. Voor dit onderzoek is gesproken met de gebiedsmanager van sportcomplex Eindhoven-Noord, de manager van SV Kampong en met de sportconsulent van gemeente 'S-Hertogenbosch. Er wordt telkens gekeken naar samenwerking, faciliteiten en regie.

4.1 Sportcomplex Eindhoven-Noord

Sportcomplex Eindhoven-Noord is één compact complex van 32.000 m² en met 120 activiteiten het meest veelzijdige sport- en vrijetijdscomplex van Nederland. Qua grootte en hoeveelheid activiteiten is het dus niet te vergelijken met de sportieve omgevingen in gemeente Venlo. Maar toch is het interessant om te kijken hoe een dergelijk groot sportcomplex gegroeid is in de laatste jaren en hoe het zich ontwikkeld heeft.

Samenwerking

Toen in 2001 bekend werd dat in Eindhoven-Noord 1 van de 3 gemeentelijke sportconcentratiegebieden zou komen zijn alle voorzitters van de bestaande sportverenigingen bij elkaar geroepen om de toekomstplannen te bespreken. De insteek van dit gesprek was om de verenigingen duidelijk te maken dat door het sportcomplex de vereniging aan leden zou gaan winnen en er door samenwerking en afspraken verschillende voordelen te halen zijn. Sinds de komst van het sportcomplex zijn er dan tussen de verenigingen gezamenlijke afspraken en acties opgezet. Zo is er bijvoorbeeld een gezamenlijke afvalverwerking. Ook worden de verenigingen betrokken bij de naschoolse activiteiten en evenementen waardoor ze de kans hebben de deelnemers aan de vereniging te binden. Hierin vervullen de zogenaamde “duale sportdocenten” ook een grote rol. De duale sportdocent verzorgt de sportlessen tijdens en na schooltijd en is ook de link tussen de verenigingen de scholen en de studenten.

Inmiddels zijn een aantal verenigingen al gefuseerd waardoor er kwalitatief betere en grotere verenigingen ontstaan zijn. Samenwerking is zeer belangrijk binnen het sportcomplex en er is dus geen plaats voor concurrentie.

In de toekomst zal er op nog meer gebieden samengewerkt worden:

- Gezamenlijke drankleverancier
- Meer fusies
- Verenigingsmanagers, 1 verenigingsmanager voor per 3 verenigingen

Faciliteiten

Zoals gezegd is sportcomplex Eindhoven-Noord met meer dan 120 activiteiten het meest veelzijdige sport- en vrijetijdscomplex van Nederland. Daarbij ligt het accent op de breedtesport en wordt er gekeken naar toegankelijkheid en bereikbaarheid. Marktgericht worden arrangementen uitgezet zoals groeps-, school-, en bedrijfsuitjes, en er worden maatprogramma's ontwikkeld zoals naschoolse activiteiten en schoolevents.

Inmiddels is het sportcomplex de thuisbasis van 50 sportverenigingen. Er zijn 17 particuliere sport- en horeca ondernemers en 6 gemeentelijke accommodaties waar men kan sporten, bewegen en ontspannen. Een kleine greep; een multifunctioneel zwembad, een tennishal, een sport- en turnhal, vele sportvelden, twaalf accommodaties zoals een kartcentrum, een klimhal, een sauna en een bowlingcentrum.

Verder is het ROC Eindhoven partner van het sportcomplex en is deze vestigt dan ook een aantal opleidingen op het complex. Ook is er een “Fieldlab sportstimulering” waar technische snufjes voor de breedtesport worden getest en er ligt een groot sport-, speel-, en beweegplein.

In de toekomst staan nog de volgende ontwikkelingen op de planning:

- Politieacademie
- Low budget sporthotel

- Preventieve gezondheidspost
- Onderwaterhotel met duikcentrum
- Extra parkeervoorzieningen
- Kunstgrasvelden
- Verkeersluw maken van de Vijfkamplaan
- Opknappen midgetgolfbaan

Sportcomplex Eindhoven-Noord is één van de drie sportcomplexen in Eindhoven. Deze zijn volledig gefinancierd door de gemeente Eindhoven. Wel is het de bedoeling dat ze vervolgens zelf geld binnen halen. De inkomsten van alledrie de sportcomplexen komt vervolgens in het fonds Bedrijfsresultaten en wordt uiteindelijk verdeeld over de drie sportcomplexen. Verder wordt deelgenomen aan de projecten van het ministerie van VWS zoals bijvoorbeeld het project combinatiefunctionarissen. De verenigingen zelf kunnen ook soms terecht voor financiële of steun bij het NOCNSF of bij de sportbonden. Waar mogelijk wordt er samengewerkt met het bedrijfsleven. Zo test een kunstgrasproducent hun velden op het sportpark en profiteren ze dus van elkaar.

Regie

De velden en accommodaties die te vinden zijn op het sportcomplex zijn eigendom van de gemeente Eindhoven. De verenigingen die op het complex zitten betalen huur over de accommodaties. De verenigingen geven dan aan het begin van het seizoen aan op welke momenten zij gebruik wensen te maken van de velden en accommodaties voor trainingen en wedstrijden. Hoe de accommodatie buiten deze tijden wordt ingevuld bepaald de gemeente, de vereniging heeft daar niets over te zeggen.

Binnen Eindhoven zijn meerdere sportcomplexen en één daarvan is sportcomplex Eindhoven-Noord. Ieder sportcomplex heeft een gebiedsmanager. De gebiedsmanagers hebben elke 14 dagen overleg.

Binnen de sportverenigingen zelf is het de bedoeling dat de mensen met bestuurlijke taken een duidelijke functieomschrijving hebben zodat ze zich niet bezig gaan en hoeven te houden met randzaken waar ze vaak veel energie en tijd aan kwijt zijn.

4.2 Omnivereniging S.V. Kampong Utrecht

S.V. Kampong is een omni-sportvereniging waar de sporten hockey, voetbal, tennis, squash, cricket en jeu de boules worden aangeboden. In totaal heeft Kampong meer dan 4000 leden, voornamelijk uit Utrecht Oost en omgeving.

Samenwerking

In 1902 is de Utrechtse Voetbal en Cricket vereniging Kampong opgericht. In de loop der jaren zijn er een aantal sporten toegevoegd. Sinds 1987 zijn de sporten hockey, voetbal, tennis, squash, cricket en jeu de boules te beoefenen bij S.V. Kampong. S.V. Kampong was eerst 1 grote vereniging met 6 verschillende sportafdelingen. Tegenwoordig is S.V. Kampong een federatie met 6 verschillende sportverenigingen. Deze sportverenigingen zijn aangesloten bij een landelijke sportbond en zijn erkend door NOC*NSF. De verschillende afdelingen/verenigingen hadden allemaal andere belangen en dat is dan ook de reden waarom ze uit elkaar zijn gegaan. Hierdoor zijn er dus allemaal losse verenigingen ontstaan. Voor alle sportverenigingen is er een aparte ledenadministratie, de reden hiervoor is dat de verschillende bonden andere eisen hebben voor de registratie van de leden. Hierdoor is het niet mogelijk om een algemeen ledenbestand voor alle verenigingen gezamenlijk op te zetten.

Naschoolse activiteiten worden er niet opgezet aangezien de velden vanaf 4 uur al bezet zijn. Wel zit er een ROC opleiding in de buurt die regelmatig gebruik maakt van de velden.

Faciliteiten

Binnen Kampong wordt zowel top- als breedtesport beoefend. Per sport worden de bijbehorende faciliteiten opgesomd:

- *Hockey*

Voor het hockey heeft Kampong maar liefst 6 kunstgrasvelden tot haar beschikking. Hierbij hebben ze alle 3 de soorten ondergrond tot hun beschikking. Het hoofdveld is gelegen voor het clubhuis, waar ze sinds vorig jaar een tribune hebben laten bouwen. Op het moment is er binnen het hockey een ledenstop en liggen er plannen voor 2 extra kunstgrasvelden.

➤ *Voetbal*

De voetbalvereniging beschikt over 5 voetbalvelden, waarvan 1 kunstgrasveld. Verder zijn er plannen voor een tribune, waarvan de realisatie in het volgend seizoen zal plaatsvinden.

➤ *Cricket*

Cricket heeft zo'n 3 velden tot de beschikking waar ze het spel op spelen, verder hebben ze nog een eigen clubhuis.

➤ *Squash*

Er zijn 4 banen waarop gespeeld kunnen worden, deze banen zijn allemaal gelegen in het clubhuis. 2 banen zijn nieuw en hebben een kleine tribune erbij.

➤ *Tennis*

Het tennis heeft 5 kunstgrasbanen. Twee hiervan zijn gelegen langs het clubhuis en de overige 3 liggen iets meer achteraf op het park. Hier hebben ze de beschikking over een watervoorziening en een schuilplaats.

➤ *Jeu de Boules*

Er zijn 2 banen langs elkaar, met daarbij een overdekt gedeelte.

Binnen de accommodatie heeft elke vereniging zijn eigen materiaalhoek, deze is voor alle sporten gelegen bij de eigen velden. Het sportcomplex bevat tevens 1 groot clubhuis, waar alle takken van sport gebruik maken. Behalve de squashvereniging, deze heeft namelijk een eigen clubhuis. Binnen dit clubhuis bevinden zich ook alle kleedkamers. Bij de kleedkamers is wel een indeling gemaakt voor de verschillende takken voor sport, dit heeft ermee te maken dat de ene sport meer vuiligheid met zich meebrengt als de ander. Bovendien maakt zo'n indeling de accommodatie alleen maar overzichtelijker en is er dus meer duidelijkheid. Verder is er binnen het clubhuis een horeca gedeelte. De horeca gaat buiten alle verenigingen om. De verenigingen vangen de huur die hierover betaald wordt en een deel van de gemaakte winst.

Verder wil S.V. Kampong ook nog een maatschappelijke functie bekleden. Dit is dan meteen een extra service naar de leden toe. Zo bieden ze naschoolse opvang, huiswerkbegeleiding en de restaurantservice aan.

Regie

Zoals gezegd is S.V. Kampong een federatie met 6 verschillende sportverenigingen. De federatie is een samenwerking van de verschillende verenigingen (bestuur bestaat uit afgevaardigden uit verenigingsbesturen) om samen het complex te beheren en samen de contacten met de gemeente te onderhouden. De sportfederatie dient als bindmiddel voor alle verenigingen en gaat hiermee ook naar organisaties toe. De federatie doet recht aan behoefte van verenigingen aan onafhankelijkheid.

S.V. Kampong werkt ook met verenigingsmanagers. De verenigingsmanager heeft regelmatig contact met de gemeente en fungeert als stafbureau voor de verenigingen. Verder is een verenigingsmanager als ondersteuning van het vrijwilligerswerk. Het hockey en voetbal hebben daarbij zelf ook nog een eigen verenigingsmanager, al wordt er voor die functie geen subsidie verleend. Deze ondersteunen het voetbal- en hockeybestuur. Deze werkzaamheden bestaan vooral uit taken die bij een kleine vereniging door de bestuursleden zelf worden uitgevoerd. De rol van de verenigingsmanager van de federatie is ondersteuning van het federatiebestuur en heeft daardoor veel contacten met de gemeente over het complex (groenvoorziening etc.) en beleidsmatige zaken. Daarnaast stuurt deze accommodatiemedewerkers aan die in dienst zijn bij de federatie en doet ze (financieel)administratieve taken. De medewerkers van de federatie zijn ook in dienst en worden betaald door de federatie. De federatie heeft inkomsten uit bijdragen die de verenigingen afdragen per lid.

De gemeente is verhuurder van de grond (en heeft oa. het eerste hockey- en voetbalveld incl. grasmat aangelegd voor Kampong) en daarnaast heeft Kampong veel met de gemeente te maken als grote sportvereniging binnen de gemeente die een prima PR voor de stad oplevert door deelname in de Hockey Hoofdklasse en organisatie van evenementen.

4.3 Sportpunten gemeente 'S Hertogenbosch

Gemeente 'S Hertogenbosch wil de komende jaren net als gemeenten Venlo een aantal sportieve omgevingen ontwikkelen. In Den Bosch worden deze sportieve omgevingen “sportpunten” genoemd. Op de sportaccommodaties van die sportpunten kan in de toekomst op een groot deel van de dag door clustering van voorzieningen, het samenwerken van sportverenigingen, eventueel commerciële aanbieders en andere organisaties verschillende sporten, al dan niet georganiseerd, beoefend worden. Deze ambitie wordt uitgesproken in de sportnota en andere plannen van gemeente Den Bosch. Om deze plannen om te zetten naar de realiteit blijkt ook voor gemeente Den Bosch vrij lastig. Daarom is het interessant om te bekijken hoe zij de ontwikkeling van de sportpunten aanpakken.

Wat zijn Sportpunten?

De komende jaren start Den Bosch met de opzet van een viertal sportpunten. Een sportpunt is een open, laagdrempelige voorziening waar gedurende een groot deel van de dag de ontmoeting tussen inwoners, sporters en het sporten centraal staat. In dat concept zijn buitensportfuncties zeer toegankelijk en worden gebruikt voor activiteiten van verschillende sportverenigingen, scholen, bedrijfssport, maatschappelijke organisaties en niet-georganiseerde inwoners die willen bewegen. Deze sportpunten bieden zo de gelegenheid voor vrije ongebonden sportbeoefening en wordt aantrekkelijker voor de niet-sporter. Het park moet daarbij als startpunt (ontmoeting) en finishplek (douchen en horeca) voor de ongeorganiseerde sporter en voor de jeugd de na schooltijd buiten willen sporten. Uiteindelijk moet dit leiden tot een complex waar de hele dag sportactiviteiten plaatsvinden door verschillende doelgroepen. Voor sommige doelgroepen is het dan nog een grote stap om naar de sportpunten te komen. Die mensen proberen wij te bereiken door een meer wijkgericht sportaanbod. De sportpunten zijn dus niet speciaal op deze moeilijk bereikbare doelgroepen gericht, maar ze zijn uiteraard wel welkom.

Samenwerking

Het concept sportpunt is niet enkel een fysieke inrichting, maar een samenwerkingsvorm. Den Bosch gaat hierbij voornamelijk uit van de kracht van de stad. Dit houdt in dat ze wel veel ondersteuning willen bieden en helpen, maar dat de verenigingen en andere organisaties en ook de inwoners van Den Bosch het uiteindelijk zelf moeten doen. De verenigingen hebben allemaal de sportvisie gekregen en weten dus van de plannen met de sportpunten. Door die informatie te geven komen er ook ideeën vanuit de verenigingen en zijn ook meer betrokken. Ook is er via bepaalde media gecommuniceerd over de sportvisie en de sportpunten, zodat ook de inwoners van Den Bosch de kans hebben de plannen in te kijken.

In Den Bosch moeten de verenigingen laten zien dat ze het waard zijn om sportpunt te worden. Dit kunnen ze doen door met een aantal bij elkaar liggende verenigingen gezamenlijk een plan op te stellen over wat ze in de toekomst willen bereiken en op welke manier ze dit willen bereiken. Daarbij helpt de gemeente Den Bosch door een verenigingsondersteuner aan te stellen die de verenigingen helpt bij het opzetten van deze plannen. De verenigingsondersteuner is actief voordat de sportpunten worden aangesteld. De sportpunten zijn dus wel punten waar al sport bedreven wordt, vaak op een locatie waar ook achterstand is in de sport. Op deze plekken wordt dan geïnvesteerd in verschillende sportvoorzieningen. Maar dan moet die omgeving dus wel eerst laten zien dat ze het waard zijn om als sportpunt aangemerkt te worden.

De verenigingen behouden in eerste instantie wel hun eigen identiteit. Of ze uiteindelijk meer gaan samenwerken met andere verenigingen en samenwerkingsverbanden aangaan moet

de toekomst gaan uitwijzen. De verwachting is dat wanneer ze zich samen als sportpunt gaan profileren er ook vanzelf meer samengewerkt gaan worden. Misschien dat dit uiteindelijk ook kan leiden tot een gezamenlijk lidmaatschap of iets dergelijks. Ook is er een link vanuit de sportpunten met het onderwijs. Er zullen verschillende programma's en activiteiten lopen voor de schooljeugd. Hierbij wordt voornamelijk gericht op de basisscholen aangezien de middelbare scholen iets buiten de stad liggen.

Faciliteiten

De komende jaren zal gemeente Den Bosch gaan investeren in een viertal sportpunten. Uiteindelijk komen er wel vier verschillende sportpunten met ieder hun eigen onderscheidende kwaliteiten op het gebied van sport. Er zal bijvoorbeeld maar op 1 plaats een skatehal worden aangelegd en op een ander sportpunt komt bijvoorbeeld een beachsport gerelateerd sportaanbod. Maar op de meeste zullen ook wel de standaard sportverenigingen te vinden zijn zoals voetbalverenigingen. Zoals al eerder gezegd moeten de verenigingen wel eerst bewijzen dat ze het waard zijn om als sportpunt te worden aangemerkt door een goed plan op te stellen en bereid zijn zich maatschappelijk verantwoord op te stellen. Wanneer een gebied vervolgens als sportpunt wordt aangewezen dan zitten daar ook financiële impulsen aan zoals een combinatiefunctionaris, investeringen in accommodatie en een sportpuntmanager. De sportpunten moeten ook vrijblijvend sporten stimuleren. Er wordt geïnvesteerd in verschillende toestellen waarop gesport kan worden, trimbanen, wandelroutes. En zo zal er op een bepaald tijdstip ook een nordic walking instructeur staan waar iedereen bij kan aansluiten. En op dinsdag staat er dan bijvoorbeeld een mountainbike instructeur. Het belangrijkste dat wij gaan inzetten om de sportpunten aantrekkelijk te maken is het investeren in de accommodaties. Daarvoor zijn we ook bedrijven gaan benaderen om ons en vooral de verenigingen te ondersteunen. Daar is een plan voor opgesteld en vervolgens zijn we bedrijven gaan benaderen. Dan moet je denken aan bouwbedrijven, uitzendbureaus, marketing adviesbureaus, evenementen organisaties, accountants en advocaten. Zodat verenigingen een netwerk hebben met verschillende bedrijven. De bedrijven bieden dan hun diensten voordelig aan om maatschappelijk verantwoord bezig te zijn. In de praktijk werkt het tot nu toe goed.

Regie

De gemeente heeft het initiatief genomen door de toekomstplannen te presenteren in de sportvisie. Vervolgens moeten de verenigingen laten zien dat ze het waard zijn sportpunt te worden. Aan een sportpunt wordt vervolgens een combinatiefunctionaris gekoppeld die verschillende activiteiten gaat organiseren op het sportpunt. Verder wordt er een sportpuntmanager aangesteld om de praktische kant van het sportpunt te leiden. De sportpunt manager heeft dus uiteindelijk ook de regie van het sportpunt.

4.4 Conclusies met betrekking tot voorbeelden van sportieve omgevingen in andere gemeenten

In paragraaf 5.2 is een schematisch overzicht te vinden waarin snel de verschillen in aanpak te zien zijn tussen de verschillende sportcomplexen en de gemeente Venlo. Hier volgen kort nog een aantal algemene conclusies met betrekking tot de voorbeelden van sportieve omgevingen in andere gemeenten.

- De gemeenten hebben of zijn bereid om fors te investeren in de omgevingen.
- De verenigingen worden op verschillende manieren intensief betrokken bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen.
- De gemeenten die als voorbeeld zijn gebruikt hebben ieder met een andere aanpak de ontwikkeling van de omgevingen bewerkstelligd. Er zijn dus meerdere manieren om de sportieve omgevingen in Venlo te ontwikkelen.

5 Gaps; verschil tussen wenselijke situatie en huidige situatie

In dit hoofdstuk worden de verschillen duidelijk tussen de huidige situatie en tussen de gewenste situatie. Ook wordt gekeken naar het verschil met hoe andere gemeenten sportieve omgevingen vorm hebben gegeven en hoe in de gemeente Venlo de sportieve omgevingen eruit zien..

5.1 Gaps; sportieve omgeving van nu en kenmerken gewenste sportieve omgeving toekomst

Tussen de kenmerken van een sportieve omgeving in de toekomst voor de gemeente Venlo en de sportieve omgeving in januari 2009 zit een verschil. Het verschil tussen de sportieve omgeving van nu en de kenmerken van een sportieve omgeving in de toekomst leggen we aan de hand van de kenmerken van de sportieve omgeving in de toekomst uit.

Kenmerken van de sportieve omgeving in de toekomst	Januari 2009	Toekomst
Diverse sportvoorzieningen op korte afstand van elkaar	Aan de voorwaarden dat diverse sportvoorzieningen bij elkaar liggen voldoen ze allemaal.	Waar mogelijk en gewenst komen er nieuwe sportvoorzieningen bij.
Onderwijs betrekken bij de sportieve omgeving	weinig tot geen contact tussen het onderwijs en de verenigingen.	Veel contact. Beide partijen versterken elkaar.
Samenwerking	weinig tot geen samenwerking vindt plaats tussen de partijen binnen de sportieve omgevingen.	Juist door samenwerking een aantrekkelijke sportieve omgeving creëren.
Omnisportvereniging	Geen	Waar mogelijk een omnisportvereniging of een samenwerkingsverband dat daarop lijkt.
Aantrekkelijk voor alle doelgroepen	Verschillende doelgroepen worden niet bereikt.	Aantrekkelijk voor alle doelgroepen.
Sociale ontmoetingsplek	Voor elke partij afzonderlijk een ontmoetingsplek.	Gezamenlijke ontmoetingsplek waar meer contact is tussen alle gebruikers van de sportieve omgeving.
Andere voorzieningen	Weinig	Waar mogelijk en gewenst komen er voorzieningen bij.

5.2 Gaps; sportieve omgevingen andere gemeenten en sportieve omgevingen in Venlo

Van de sportieve omgevingen in andere gemeenten kan veel worden opgestoken. Sportcomplex Eindhoven-Noord is in korte tijd snel ontwikkeld als meest veelzijdige sportcomplex van Nederland. Omdat gemeente Venlo in de toekomst graag waar mogelijk een omnisportvereniging of een samenwerkingsverband wat daarop lijkt ziet ontstaan kan S.V. Kampong daar als voorbeeld voor dienen. Gemeente 'S-Hertogenbosch zit ongeveer in dezelfde fase met het ontwikkelen van sportieve omgevingen als gemeente Venlo en daarom kan vergeleken worden hoe zij de ontwikkeling aanpakken. Op de verschillen van aanpak of manier van aanpakken wordt in deze paragraaf dieper ingegaan. In de onderstaande tabel staan de verschillen van aanpak tussen de sportieve omgeving in gemeente Venlo en de genoemde sportomgevingen in andere gemeenten.

Kwaliteit	Sportieve omgevingen gemeente Venlo	Sportcomplex Eindhoven-Noord	Omnivereniging S.V. Kampong	Sportpunten gemeente 'S-Hertogenbosch
Grootte omgeving	Zes omgevingen met een redelijk groot oppervlakte maar waar lang niet alle ruimte voor sport bestemd is.	Eén groot sportcomplex waar alle ruimte bestemd is voor sport en sportgerelateerde zaken.	Eén groot sportcomplex.	Vier sportpunten met verenigingen binnen een straal van ongeveer 1 KM.
Hoeveelheid activiteiten	Verschillend tussen ongeveer 5 tot maximaal 20 activiteiten.	Meer dan 120 activiteiten, 50 sportverenigingen, 17 particuliere sport- en horeca ondernemingen en 6 gemeentelijke accommodaties.	Zes sportverenigingen.	Ieder sportpunt heeft standaard sporten aangevuld met specifieke kwaliteiten bv; beachsport, skatehal, topsport.
Breedtesport / topsport	Sport en bewegen op diverse niveaus.	Accent ligt op breedtesport.	Breedtesport en topsport.	Sport en bewegen op diverse niveaus.
Aanpak bij de start	Aangewezen door de gemeente, geen concrete plannen voorgelegd aan verenigingen.	Toekomstplannen gepresenteerd aan de voorzitters van verenigingen.	Langzaam gegroeid sinds 1902.	Plannen publiekelijk gecommuniceerd. Vervolgens uitgaan van de kracht van de stad.
Samenwerking	Meer samenwerking gewenst, waar mogelijk ontwikkeld dit zich tot fusies en dergelijke. Combinatiefunctionaris.	Gezamenlijke afspraken gemaakt en acties opgezet, aantal verenigingen gefuseerd en veel toekomstplannen. Duale sportdocent.	Federatie voor het beheren van het complex en als bindmiddel. Bestuur bestaat uit afgevaardigden van de verenigingen.	Door samenwerking verdienen op sportpunt te zijn. Vervolgens zien tot waar de samenwerking zich ontwikkeld.
Faciliteiten	Beperkt en verschillend per sportieve omgeving. Wens om meer faciliteiten in de toekomst.	Veel, bijna alles aanwezig. Van Zwembad tot kart centrum, tot diverse horeca voorzieningen tot Fieldlab.	Alle benodigde faciliteiten voorhanden gericht op de verenigingen.	Verschillende faciliteiten voornamelijk gericht op ongebonden sportbeoefening.

Kwaliteit	Sportieve omgevingen gemeente Venlo	Sportcomplex Eindhoven-Noord	Omnivereniging S.V. Kampong	Sportpunten gemeente 'S-Hertogenbosch
Onderwijs	Elke vorm van onderwijs intensief betrekken.	ROC Eindhoven partner, arrangementen schooluitjes, naschoolse activiteiten.	Naschoolse opvang en huiswerkbegeleiding.	Kinder- en naschoolse opvang. Verder voornamelijk een link met de basisschool.
Financiën	Waar nodig zullen er investeringen en/of een andere inzet van gemeentelijke middelen komen.	Begin volledig gefinancierd door gemeente Eindhoven. Vervolgens zelf proberen rendabel te blijven.	Gemeente Utrecht heeft een aantal velden aangelegd. Verder zelf verantwoordelijk dat ze rendabel blijven.	Veel investeringen in accommodatie, aanstelling combinatiefunctionaris en sportpunt manager.
Commercieel	Voornamelijk voorzien in goede, degelijke sportvoorzieningen, toegankelijk voor iedereen.	Zeer commercieel en marktgericht.	Normaal. Geen extra activiteiten of iets dergelijks.	Het sportpunt is voornamelijk gericht op ongebonden sporters. Dus laagdrempelig en betaalbaar.
Beheer	Gemeente en verenigingen.	Velden en accommodaties zijn eigendom van de gemeente Eindhoven en verhuurd deze.	Gemeente Utrecht verhuurder van de grond. De rest valt onder eigen beheer.	Gemeente en verenigingen.
Regie	Nog niet bekend.	Gebiedsmanager	Verenigingsmanagers en de federatie van de 6 verenigingen.	Sportpuntmanager.

5.3 Gaps: geïnterviewde partijen sportieve omgeving Vrijenbroek en sportieve omgevingen gemeente Venlo

Mogelijk bestaat er ook een verschillende visie over hoe de geïnterviewde partijen van sportieve omgeving Vrijenbroek de ontwikkelingen van de sportieve omgeving zien en hoe de gemeente deze ontwikkeling zien. Die verschillen en een aantal andere zaken die aandacht verdienen worden in deze paragraaf opgesomd.

Wanneer je de kenmerken van een sportieve omgeving in de gemeente Venlo (zie pagina 15) bekijkt en vergelijkt met de uitkomsten van de geïnterviewde partijen van sportieve omgeving Vrijenbroek (zie pagina 22) zijn er veel overeenkomsten te vinden. Dat betekent dat er over het algemeen hetzelfde idee bestaat over de kenmerken van een sportieve omgeving.

Hieronder worden de kenmerken die genoemd worden opgesomd;

- Verschillende sportvoorzieningen
- Samenwerking
- Onderwijs
- Aantrekkelijk voor alle doelgroepen
- Sociale ontmoetingsplek

De genoemde kenmerken zijn al een behoorlijke basis om samen een goede ontwikkeling van de sportieve omgeving te bewerkstelligen. Toch zijn er ook verschillen en andere valkuilen. Die worden hieronder vermeld:

- Samenwerking

Een betere samenwerking is het uitgangspunt van alle partijen. Maar THC heeft aangegeven niet direct voordeel te zien in samenwerking met alle partijen binnen sportieve omgeving Vrijenbroek. Scopias staat daarentegen open voor alle vormen van samenwerking, en noemt zelfs al de omnivereniging als een optie.

- Leiding

Wie uiteindelijk de leiding over de sportieve omgeving moet krijgen is nog niet duidelijk. De verenigingen en de school geven aan dat de combinatiefunctionaris daar een goede rol in kan spelen. Toch zal dit niet de hoofdtaak zijn van de combinatiefunctionaris. De sportraad geeft duidelijk aan dat ze voor een stuurgroep zijn die de ontwikkeling van de sportieve omgevingen scherp in de gaten houdt, waarbij de gemeente de leiding heeft over de sportieve omgevingen. De gemeente heeft zelf ook nog geen duidelijk oordeel over wie de leiding krijgt.

- Communicatie

Uit de verschillende gesprekken met de partijen blijkt telkens dat ongeveer dezelfde kenmerken naar voren komen wanneer er gevraagd wordt naar een sportieve omgeving maar dat iedere partij dat op een eigen manier verwoordt en invult. De sportraad geeft aan dat er beter gecommuniceerd moet worden zodat er duidelijkheid is en alle partijen ook weten wat de bedoeling is in de toekomst.

- Accommodatie

College Den Hulster geeft duidelijk aan dat ze te weinig accommodatie hebben om van de sportieve omgeving gebruik te kunnen maken. Om wel gebruik te kunnen maken van de sportieve omgeving en bovendien te kunnen voldoen aan de vraag van de reguliere lessen moet er dus meer accommodatie komen. De gemeente vindt dat Den Hulster voldoende accommodatie tot haar beschikking heeft.

- Financieel

De partijen zijn het erover eens dat de sportieve omgevingen ontwikkeld moeten worden. Soms zullen daar ook financiële middelen voor nodig zijn. Maar aan welke verenigingen, projecten of locaties deze financiële middelen worden toegewezen kan nog problemen opleveren. Hier moet dus een goed systeem voor bedacht worden.

6 Conclusies en opties

Uit de verkregen informatie van de betrokken partijen zijn conclusies te trekken die van belang zijn om een antwoord te krijgen op de probleemstelling van dit onderzoek. Op het einde van een aantal hoofdstukken zijn al een aantal conclusies opgesomd. In dit hoofdstuk worden eerst een aantal belangrijke algemene bevindingen en conclusies uit het onderzoek genoemd en verklaard. Vervolgens worden de conclusies ten aanzien van de probleemstelling behandeld met bijbehorende opties.

6.1 Algemene conclusies

- **De exacte definitie en invulling van een sportieve omgeving in gemeente Venlo is nog niet schriftelijk beschreven.**

In hoofdstuk 2 wordt duidelijk dat het begrip sportieve omgeving al in de gemeentelijke nota's kort wordt beschreven. Maar meer dan deze beschrijvingen is er nog niet te vinden over de sportieve omgevingen in gemeente Venlo. Uit de interviews met een aantal medewerkers van de sportafdeling blijkt dat er wel ongeveer dezelfde kenmerken naar voren komen wanneer er gevraagd wordt naar de sportieve omgeving. Toch blijkt uit de interviews dat er nog niet een geheel eenduidig beeld bestaat over een sportieve omgeving in gemeente Venlo. Uit de gesprekken met de partijen uit sportieve omgeving Vrijenbroek, die te vinden zijn in hoofdstuk 3, blijkt vervolgens ook dat er wel overeenkomsten zijn wanneer ze een beschrijving geven van een sportieve omgeving maar dat er ook verschillen naar voren komen. Geconcludeerd kan worden dat de communicatie over de sportieve omgevingen in de gemeente Venlo gering is, zowel intern als extern.

- **De gemeente Venlo kent een beweegachterstand.**

De gemeente Venlo kent een beweegachterstand. Met name onder de specifieke doelgroepen, jeugd, ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen loop Venlo achter op landelijke cijfers blijkt in hoofdstuk 2. Onderwijs en verenigingen geven aan dat ze moeite hebben om deze inactieven aan het bewegen te krijgen en te houden. Om deze doelgroepen te bereiken en aan het bewegen te krijgen moeten er speciale en specifieke activiteiten en programma's georganiseerd worden. De sportieve omgevingen kunnen daarvoor in de toekomst mogelijk als locatie dienen maar er zijn ook nog alternatieven om deze inactieven aan het sporten te krijgen. Zowel de landelijke als de lokale overheden treden stimulerend op voor initiatieven om deze inactieven aan het bewegen te krijgen. Ook steunen de overheden innovatie door sportverenigingen en kwaliteitsbevordering van het sportkader om de sportactiviteiten op peil te houden.

- **Op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden zijn zes omgevingen aangewezen als sportieve omgeving.**

De sportieve omgevingen in gemeente Venlo zijn op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden aangewezen als sportieve omgeving. Op deze manier is er altijd wel een sportieve omgeving in de buurt voor elke inwoner van gemeente Venlo. Per sportieve omgeving zijn er verschillen in activiteiten die bedreven kunnen worden. Momenteel zijn er nog maar een beperkt aantal activiteiten per sportieve omgeving. In de gewenste sportieve omgeving zullen er meer activiteiten per sportieve omgeving bijkomen blijkt uit de gesprekken met de medewerkers van gemeente Venlo. In hoofdstuk 4 staan voorbeelden van sportieve omgevingen in andere gemeenten. Deze gemeenten hebben de sportieve omgevingen op een andere manier aangewezen als sportieve omgeving dan gemeente Venlo heeft gedaan. De verenigingen zijn duidelijk betrokken bij de aanstelling en ontwikkeling van de sportieve omgevingen van al deze gemeenten.

- **De gemeente stelt in de nota “Ruimte voor sport in Venlo” dat waar nodig er investeringen zullen plaatsvinden of inzet van andere gemeentelijke goederen.**

In de gemeentelijke nota's wordt vermeld dat waar nodig er investeringen zullen plaatsvinden of inzet van andere gemeentelijke goederen. Wanneer er nieuwe sportvoorzieningen binnen de gemeente komen zou het logisch zijn deze binnen de grenzen van één van de sportieve omgevingen te plaatsen. Uit de voorbeelden van sportieve omgevingen in andere gemeenten blijkt dat daar ook fors geïnvesteerd is of gaat worden in de sportieve omgevingen. In de andere gemeenten is dit succesvol en de moeite waard gebleken. De sportraad van gemeente Venlo twijfelt of Venlo ook daadwerkelijk van plan is te gaan investeren en werk te maken van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. De sportraad stelt voor om een stuurgroep aan te stellen wanneer de gemeente Venlo serieus werk gaat maken van de sportieve omgevingen. Deze stuurgroep dient de ontwikkeling van de sportieve omgevingen scherp in de gaten te houden en moet adviserend optreden. Bovendien vindt de sportraad dat er duidelijke doelstellingen moeten worden gesteld die de leidraad moeten vormen bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen.

6.2 Eindconclusie ten aanzien van de probleemstelling en opties

In het uitgevoerde onderzoek zijn een aantal zaken, zoals weergegeven in paragraaf 6.1, duidelijk geworden. Met betrekking tot de probleemstelling kunnen vervolgens hier een aantal conclusies uit getrokken worden. Deze conclusies geven een antwoord op het eerste gedeelte van de probleemstelling, namelijk; *Tegen welke problemen en vraagstukken loopt gemeente Venlo aan bij de ontwikkeling van de huidige sportieve omgevingen tot de sportieve omgevingen zoals de gemeente Venlo die graag zou willen zien in de toekomst?* Vervolgens worden er ook mogelijke antwoorden en oplossingen gegeven voor deze problemen en vraagstukken. Dit antwoord zal bestaan uit verschillende geschetste opties die mogelijk een oplossing zijn voor de gemeente Venlo op de gevonden problemen en vraagstukken. De haalbaarheid van de opties wordt getoetst aan de hand van het FOETSJE-model¹³. De conclusies ten aanzien van de probleemstelling worden aan de hand van de kernwoorden samenwerking, faciliteiten en regie opgesteld.

6.2.1 Samenwerking

Willen de sportieve omgevingen een succes worden, dan moet er goed worden samengewerkt door alle partijen die betrokken zijn bij de sportieve omgevingen. Daarvoor moeten alle partijen ook hetzelfde doel voor ogen hebben.

Vraagstuk 1

Hoe krijg je alle partijen zover dat ze hetzelfde doel voor ogen hebben en houden bij de ontwikkeling van de sportieve omgeving?

- Wat te doen wanneer niet alle partijen eenzelfde richting op willen met elkaar?

Optie 1.1: Eigen verantwoordelijkheid

Bij deze optie wordt uitgegaan van de bereidheid van de betrokken partijen om er samen met elkaar uit te komen zonder bemiddeling van een neutrale partij. Hierbij is het zeer belangrijk dat de partijen goed met elkaar overweg kunnen en rekening houden met ieders behoeften en wensen.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Goedkoop maar met het risico dat de partijen er niet uitkomen met elkaar. Indien de partijen er niet uitkomen wordt het moeilijk de sportieve omgeving te ontwikkelen.

¹³ <http://www.intemarketing.nl/marketing-analyses/swot-analyse>

Optie 1.2: Mediator

Bij deze optie zet gemeente Venlo een (neutrale) mediator¹⁴ in. Deze mediator moet de betrokken partijen bij elkaar brengen en kan een plan maken voor de betrokken partijen waarbij rekening wordt gehouden met ieders wensen en behoeften. In gemeente Den Bosch is in een soortgelijke situatie een verenigingsondersteuner met succes aangesteld. De mediator voor de gemeente Venlo moet niet alleen de verenigingen binnen de sportieve omgeving bij elkaar brengen maar juist alle partijen binnen de sportieve omgeving.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Financieel duurder dan optie 1.1 maar verminderd fors het risico dat de partijen er niet uitkomen. Bovendien is er meteen een kwalitatief toekomstplan voor de sportieve omgeving waar alle partijen achter staan. Risico dat de partijen er niet uitkomen blijft wel aanwezig.

Optie 1.3: Combinatie van eigen verantwoordelijkheid en mediator

Deze optie is een combinatie van optie 1 en optie 2. Eerst wordt uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de betrokken partijen en bereidheid om er met elkaar uit te komen. Mocht dit niet lukken dan kan de mediator als bemiddelaar worden ingezet.

Haalbaarheid/geschiktheid:

De mediator wordt alleen ingezet indien de partijen er niet met elkaar uitkomen. Deze optie is dus goedkoper dan optie 1.2. Risico hierbij is dat wanneer de partijen er niet met elkaar uitkomen het nog moeilijk wordt om de partijen weer bij elkaar te brengen voor de mediator.

Vraagstuk 2

Op welke manier worden de plannen en ontwikkelingen van de sportieve omgevingen gecommuniceerd?

- Hoe worden de plannen en ontwikkelingen intern gecommuniceerd?
- Hoe worden de plannen en ontwikkelingen naar de betrokken partijen in de sportieve omgevingen gecommuniceerd?
- Hoe worden de plannen en ontwikkelingen naar de inwoners van gemeente Venlo gecommuniceerd?

Optie 2.1: Alleen intern communicatie

Bij deze optie wordt gekozen om de concrete plannen en ontwikkelingen van de sportieve omgevingen alleen intern te communiceren. De betrokken verenigingen hebben alleen de informatie die is te krijgen uit de sportnota van gemeente Venlo.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Goed te realiseren omdat er alleen intern gecommuniceerd hoeft te worden. Maar voor de overige betrokken partijen zal het niet duidelijk worden wat de gemeente precies met een sportieve omgeving bedoeld. De betrokkenheid van de partijen zal laag blijven.

Optie 2.2: Communicatie naar betrokken partijen

Bij deze optie wordt gekozen om de plannen naar de betrokken partijen zoals de verenigingen en het onderwijs te communiceren. De betrokken partijen zijn dan bekend met het begrip sportieve omgeving en kan zelf ook input geven. Uiteraard wordt hierbij ook intern bij de gemeente gecommuniceerd.

¹⁴ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Mediator>

Haalbaarheid/geschiktheid:

Goed te realiseren. De gemeente zal een medewerker moeten aanwijzen die als aanspreekpunt voor alle partijen dient voor wat betreft de sportieve omgevingen. Deze medewerker communiceert dus alle informatie over de sportieve omgevingen. Door duidelijk en transparant de plannen en ontwikkelingen te communiceren zal de betrokkenheid van alle partijen worden vergroot.

Optie 2.3: Communicatie naar betrokken partijen en inwoners van gemeente Venlo

Bij deze optie wordt gekozen om de plannen en ontwikkelingen openbaar te maken voor alle inwoners van gemeente Venlo. Bij deze optie kunnen er ook goede ideeën van individuele inwoners van gemeente Venlo komen.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Goed te realiseren. De gemeente zal een medewerker moeten aanwijzen die als aanspreekpunt voor alle partijen dient voor wat betreft de sportieve omgevingen. Deze medewerker communiceert dus alle informatie over de sportieve omgevingen. Door duidelijk en transparant de plannen en ontwikkelingen te communiceren zal de betrokkenheid van alle partijen worden vergroot. Nadeel bij deze optie kan zijn dat er een hoog verwachtingspatroon ontstaat bij de inwoners waardoor er druk komt te staan op de ontwikkeling van de sportieve omgevingen.

6.2.2 Faciliteiten

Gemeente Venlo stelt in de gemeentelijke nota's dat de sportieve omgeving aantrekkelijk moet zijn voor alle doelgroepen. Waar nodig zullen er investeringen plaatsvinden. Deze doelstelling wordt ook bevestigd in de gesprekken die zijn gevoerd met de medewerkers van de gemeente voor dit onderzoek.

Vraagstuk 3

Op welke manier worden de sportieve omgevingen aantrekkelijk voor alle doelgroepen, met name voor jongeren en inwoners met een beweegachterstand?

- Moeten er voorzieningen bij komen?
- Moeten er speciale lesprogramma's worden ontwikkeld?
- Hoe kun je de sportieve omgeving financieel aantrekkelijk maken voor verschillende doelgroepen?
- Hoe kun je de sportieve omgeving makkelijk bereikbaar maken voor alle doelgroepen?

Optie 3.1: Keuze maken voor bepaalde sportieve omgevingen

Bij deze optie wordt er gekozen om bepaalde sportieve omgevingen meer te ontwikkelen dan anderen. Zo wordt er bij de gekozen sportieve omgevingen meer geïnvesteerd in lesprogramma's, activiteiten, accommodatie en bereikbaarheid. Op basis van spreiding, ontwikkelingsmogelijkheden en de huidige kwaliteit van de sportieve omgeving kan er gekozen worden in welke sportieve omgeving er meer geïnvesteerd gaat worden. Deze sportieve omgevingen kunnen gericht zijn op meerdere doelgroepen door verschillende activiteiten te organiseren op verschillende niveaus.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Met deze optie kun je door goede en verstandige investeringen te doen en een goed programma op te zetten met name proberen de doelgroepen met een beweegachterstand aan te spreken. Doordat deze sportieve omgevingen kwalitatief beter zijn dan de overige omgevingen zal het ook andere doelgroepen aanspreken. Zo ontmoeten verschillende doelgroepen elkaar in de sportieve omgeving. Voordeel van deze optie is dat alle aandacht naar bepaalde sportieve omgevingen gaat en er gericht grotere investeringen gedaan worden dan wanneer je ze verspreid over meerdere sportieve omgevingen. Nadeel is dat

andere sportieve omgevingen minder aandacht krijgen en ook minder ontwikkeld kunnen worden.

Optie 3.2: Keuze maken voor bepaalde doelgroepen per sportieve omgevingen

Bij deze optie kiest gemeente Venlo ervoor om per sportieve omgeving andere doelgroepen aan te spreken. Hierbij kan iedere sportieve omgeving zich ontwikkelen, gericht op de wensen en behoeften van de doelgroepen waaraan deze verbonden is. Zo kan iedere sportieve omgeving een ander thema meekrijgen, bvb. topsport, recreatieve sport, beachsport etc. Voor de doelgroepen met een beweegachterstand kunnen er lesprogramma's worden opgezet op één of meerdere sportieve omgevingen. Elke sportieve omgeving krijgt hierbij ongeveer dezelfde aandacht.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Op deze manier kan iedere doelgroep in Venlo in principe op een bepaalde manier worden aangesproken. Maar de bereikbaarheid wordt lastiger. Zeker voor de doelgroepen met een beweegachterstand zal de bereikbaarheid belangrijk zijn, aangezien deze doelgroepen al aan een kleine reden genoeg hebben om af te haken. Financieel zullen er keuzes gemaakt moeten worden in welke sportieve omgevingen wat en hoeveel geïnvesteerd wordt.

Optie 3.3: Keuze maken voor bepaalde doelgroepen

Bij deze optie wordt er gekozen om de sportieve omgevingen niet voor alle doelgroepen aantrekkelijk te maken. Om alle sportieve omgevingen aantrekkelijk te maken voor alle doelgroepen is erg lastig aangezien hier veel investeringen voor nodig zullen zijn. Uitgaand van een beperkt budget om in de sportieve omgevingen te investeren is het dus onmogelijk om dit te realiseren. Door met de sportieve omgevingen te richten op bepaalde doelgroepen kan er gericht geïnvesteerd worden. Doelgroepen met een beweegachterstand kunnen dan bereikt worden met een wijkgericht aanbod.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Met deze optie kan de doelstelling om de sportieve omgeving aantrekkelijk te maken niet bereikt worden. Toch is deze optie een serieuze overweging waard. De doelgroepen met een beweegachterstand zijn ook de doelgroepen die het moeilijkst te bereiken en motiveren zijn. Daarom blijft het vooraf de vraag of er geïnvesteerd moet worden in de sportieve omgevingen om deze doelgroepen aan het sporten te krijgen als het niet zeker is of deze doelgroepen er ook daadwerkelijk gebruik van gaan maken. Daarom kan er gekozen worden voor doelgroepen die wel zeker gebruik gaan maken van de sportieve omgevingen. Dan zijn de investeringen goed besteed.

Vraagstuk 4

In welke mate wil en kan gemeente Venlo investeren in de sportieve omgevingen?

- Is gemeente Venlo ook daadwerkelijk bereid te investeren in de sportieve omgevingen?
- Hoe gaat gemeente Venlo deze investeringen financieren?
- Wie bepaald in welke projecten gemeente Venlo wil investeren?
- Worden de betrokken partijen ook geacht financiële middelen beschikbaar te stellen indien er geïnvesteerd wordt in een sportieve omgeving?

Optie 4.1: Weinig tot niets investeren in sportieve omgevingen

Bij deze optie gaat gemeente Venlo bijna geen investeringen doen doordat ze niet willen investeren in sportieve omgevingen omdat ze sportieve omgevingen niet geschikt vinden om in te investeren. Het is ook mogelijk dat ze niets kunnen investeren doordat er geen geld beschikbaar is.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Wanneer er niet geïnvesteerd wordt in sportieve omgevingen zullen ook andere vraagstukken niet opgelost kunnen worden en zullen de sportieve omgevingen zich nooit ontwikkelen tot de gewenste sportieve omgevingen. Wanneer gemeente Venlo besluit daadwerkelijk hun doelstellingen wat betreft de sportieve omgevingen na te gaan streven dan zal er geïnvesteerd moeten worden. Wanneer gemeente Venlo kiest dan wel genoodzaakt is te kiezen voor deze optie 4.1 dan is het gevolg dat de doelstellingen voorlopig niet gehaald kunnen worden.

Optie 4.2: Gerichte investeringen

Bij deze optie worden er gerichte investeringen gedaan. Belangrijk hierbij is dat er doelstellingen worden opgesteld en er een plan komt. Met gerichte investeringen wordt bedoeld dat er geïnvesteerd wordt in zaken waarmee gestelde doelstellingen worden behaald. Hier wordt dus niet geïnvesteerd in zaken die niet direct met de doelstellingen te maken hebben. Om financieel voordeel te behalen en daadkrachtiger te worden moet de gemeente Venlo een netwerk opzetten met bedrijven in de omgeving. Als voorbeeld kan men het sportnetwerk van gemeente Den Bosch gebruiken.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Om deze optie te realiseren zal er veel tijd moeten worden gestoken in het opzetten van een goed plan met geschikte doelstellingen.

Optie 4.3: Grote investeringen

Bij deze optie worden er veel investeringen gedaan in de sportieve omgevingen. De sportieve omgevingen krijgen allemaal een grote kwaliteitsinjectie. Naast investeringen in de huidige accommodaties zal er geïnvesteerd worden in nieuwe accommodaties waar verschillende activiteiten kunnen plaatsvinden. Zo worden de sportieve omgevingen de kernpunten van allerlei soorten sport in Venlo. Het voorbeeld is sportcomplex Eindhoven-Noord.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Deze optie zou de sportieve omgevingen naar een erg hoog niveau kunnen brengen. Maar financieel gezien zal dit niet haalbaar zijn voor gemeente Venlo.

6.2.3 Regie

Wanneer gemeente Venlo serieus werk wil gaan maken van de sportieve omgevingen dan is daar een duidelijke structuur voor nodig die bekend is bij alle betrokken partijen.

Vraagstuk 5

Welke organisatiestructuur is geschikt voor de sportieve omgevingen?

- Wie krijgt de regie?
- Wordt er een gebiedsmanager aangesteld voor de leiding?
- Is het verstandig een neutrale stuurgroep aan te stellen?
- Welke rol speelt de combinatiefunctionaris in de sportieve omgeving?

Optie 5.1: Lijnorganisatie

De lijnorganisatie is een eenvoudige organisatiestructuur. Hierbij kun je een leider aanwijzen voor één of meerdere sportieve omgevingen die deze sportieve omgevingen moet gaan ontwikkelen. Deze leider moet uiteindelijk verantwoording afleggen aan de directie.

Regie

Aan de top van deze organisatiestructuur staat gemeente Venlo. Gemeente Venlo stelt vervolgens een aantal managers aan voor de sportieve omgevingen, die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de sportieve omgevingen en de uitvoering van de praktische zaken op de sportieve omgevingen. Deze managers moet verantwoording afleggen aan de gemeente Venlo. De combinatiefunctionaris heeft in deze organisatie geen invloed op de beslissingen van de managers.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Het is een makkelijke en duidelijke organisatie. Maar omdat vrijwel alle beslissingsbevoegdheid hierbij bij de directie en de leidinggevende ligt zonder dat andere partijen hierin een rol spelen kan het tot onenigheid bij de betrokken partijen in de sportieve omgeving lijden.

Optie 5.2: Lijn-staforganisatie

Een variant op de lijnorganisatie is de lijn-staforganisatie. Verschil is dat bij deze variant er gespecialiseerde adviseurs worden aangetrokken om de top van de organisatiestructuur te ondersteunen. Deze adviseurs verzamelen informatie, analyseren problemen en verstrekken beleidsadviezen aan de directie. Belangrijk is dat deze adviseurs een neutrale rol hebben in de sportieve omgeving. De adviezen van deze commissie zijn bovendien niet bindend. Om de partijen binnen de sportieve omgevingen bij de ontwikkeling van de omgevingen te betrekken kan er per sportieve omgeving een commissie worden opgesteld zodat deze partijen hun mening kunnen communiceren naar de manager van die sportieve omgeving. De adviezen van deze commissie zijn ook niet bindend voor de besluiten van de manager.

Regie

Aan de top van deze organisatiestructuur staat de gemeente Venlo. Gemeente Venlo stelt vervolgens een aantal managers aan voor de sportieve omgevingen, die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de sportieve omgevingen en de uitvoering van de praktische zaken op de sportieve omgevingen. Tussen de managers en de gemeente staat een neutrale commissie bestaand uit neutrale adviseurs met verstand van zaken. Per sportieve omgeving wordt er ook een commissie samengesteld bestaand uit vertegenwoordigers van de betrokken partijen die betrokken zijn bij die sportieve omgeving. In deze commissie kan de combinatiefunctionaris van die sportieve omgeving ook plaatsnemen.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Deze optie is een aanvulling van optie 5.1 waarin de problemen van optie 5.1 verholpen zijn. Het is een iets ingewikkeldere organisatiestructuur maar dat komt de efficiëntie om de sportieve omgevingen te ontwikkelen alleen maar ten goede.

Optie 5.3: Afnemersgerichte organisatie

Er kan ook gekozen worden om op de verschillende doelgroepen te richten. Wanneer je de bevolking indeelt in verschillende groepen kan er per groep een manager worden aangesteld die de sportieve omgevingen voor die groep gaat leiden. Deze organisatie heet de afnemersgerichte organisatie. Deze organisatievorm wordt doorgaans gebruikt vanuit een marketingoptiek en waar er sterk verschillende groepen afnemers zijn. Vanuit de sportieve omgevingen kan er gedacht worden aan doelgroepen als niet-sporters, normale sporters en topsporters.

Regie

Bij deze optie heeft gemeente Venlo de leiding en wijst de managers aan voor de doelgroepen. De doelgroepen worden gekozen door gemeente Venlo. De managers moeten verantwoording afleggen aan de gemeente Venlo. De managers moeten de doelgroepen interesseren voor het sporten op de sportieve omgevingen door de sportieve omgevingen aantrekkelijk te maken voor de doelgroepen. Tussen de managers onderling zal ook veel overleg plaatsvinden. De combinatiefunctionaris krijgt in deze organisatiestructuur een groter takenpakket. Zijn bestaand takenpakket wordt uitgebreid met taken voor de praktische gang van zaken op de sportieve omgevingen zodat de managers zich kunnen richten op de doelgroepen.

Haalbaarheid/geschiktheid:

Bij deze optie zullen de managers zich helemaal kunnen focussen op de doelgroepen. Vanuit marketingoptiek is dit een geschikte aanpak om de verschillende doelgroepen te benaderen. Met het oog op een goede ontwikkeling van de sportieve omgevingen is dit geen geschikte organisatiestructuur.

7 Aanbevelingen

Aan de hand van de opties op de problemen en vraagstukken waar de gemeente Venlo bij de ontwikkeling van de sportieve omgevingen rekening moet houden zijn er oplossingen ontstaan die antwoord kunnen geven op de probleemstelling. Dit antwoord zal bestaan uit de aanbevelingen die gedaan worden om de ontwikkeling van de sportieve omgevingen zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen.

Aanbevelingen

Na het opstellen van de conclusies en de opties kunnen de aanbevelingen gedaan worden voor het beleidsadvies voor de gemeente Venlo. De aanbevelingen bestaan uit de meest geschikte opties voor de vraagstukken die in paragraaf 6.2 staan. Eerst wordt nogmaals het vraagstuk benoemd met daaronder een verklaring waarom dit de meest geschikte optie is voor de ontwikkeling van de sportieve omgevingen in de gemeente Venlo.

Het opstellen van de aanbevelingen zal gedaan worden met het oog op de gestelde probleemstelling:

Tegen welke problemen en vraagstukken loopt gemeente Venlo aan bij de ontwikkeling van de huidige sportieve omgevingen tot de sportieve omgevingen zoals de gemeente Venlo die graag zou willen zien in de toekomst en hoe kunnen die mogelijk worden opgelost?

7.1 Samenwerking

Vraagstuk 1

Hoe krijg je alle partijen zover dat ze hetzelfde doel voor ogen hebben en houden bij de ontwikkeling van de sportieve omgeving?

Aanbeveling Vraagstuk 1 → Optie 1.2; Mediator

Uit de interviews met de medewerkers en de partijen uit de sportieve omgeving bleek dat het begrip samenwerking een van de kernwoorden was om een succes te maken van de sportieve omgevingen. Ondanks dat alle partijen begrijpen dat samenwerking zeer belangrijk is voor een sportieve omgeving hoeft dit niet automatisch te betekenen dat alle partijen ook goed kunnen en willen samenwerken. Wanneer de partijen door verschillende belangen en verschil in visie er niet uitkomen kan dit voor een kloof zorgen. De beoogde samenwerking die essentieel is voor de sportieve omgeving zal dan niet tot stand komen. Een mediator kan als neutrale bemiddelaar optreden om tot een goede samenwerking te komen. Bovendien kan hij een plan opstellen voor de ontwikkeling van de sportieve omgeving waarbij alle partijen worden betrokken. Wanneer dit plan goedgekeurd wordt door de partijen kan de ontwikkeling van de sportieve omgeving beginnen. Een verenigingsondersteuner is als bemiddelaar ook al succesvol gebleken in gemeente Den Bosch bij een soortgelijk proces. De mediator moet voor gemeente Venlo niet alleen de verenigingen bij elkaar brengen maar alle partijen binnen de sportieve omgeving. De mediator is tijdelijk in dienst tot de partijen overeenstemming hebben gevonden over de toekomstplannen.

Vraagstuk 2

Op welke manier worden de plannen en ontwikkelingen van de sportieve omgevingen gecommuniceerd?

Aanbeveling Vraagstuk 2 → Optie 2.2; Communicatie naar betrokken partijen

Een goede communicatie van de plannen en ontwikkelingen van de sportieve omgevingen is zeer belangrijk. De plannen voor de sportieve omgevingen zijn al kort genoemd in zowel de sportnota van gemeente Venlo als de nota “Ruimte voor sport in Venlo”. Uit de gesprekken met medewerkers is gebleken dat er ondanks grote overeenkomsten toch nog geen volledig eenduidig beeld is van hoe een sportieve omgeving in gemeente Venlo eruit ziet. Hetzelfde geldt voor de gesprekken met de partijen uit sportieve omgeving Vrijenbroek. Om de plannen voor de sportieve omgevingen goed te communiceren en deze ook daadwerkelijk te kunnen gaan uitvoeren moet er een plan worden opgesteld. In dit plan wordt het begrip “sportieve omgeving in gemeente Venlo” definitief gedefinieerd. Daarnaast moeten er doelstellingen voor de sportieve omgevingen vastgelegd worden. Deze doelstellingen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan strategieën, plannen, budgetten, procedures en regelgeving tijdens de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Deze doelstellingen vormen de leidraad bij het nemen van beslissingen voor de leidinggevende die betrokken zijn bij de sportieve omgevingen. Dit plan zal eerst intern duidelijk gecommuniceerd moeten worden en vervolgens moeten de plannen naar de verenigingen gecommuniceerd worden. Dit plan moet duidelijkheid scheppen voor alle betrokken partijen per sportieve omgeving. Het is zeer belangrijk dat dit plan gecommuniceerd wordt naar de betrokken partijen voordat de mediator in gesprek gaat met de partijen om eerder genoemde redenen.

7.2 Faciliteiten

Vraagstuk 3

Op welke manier worden de sportieve omgevingen aantrekkelijk voor alle doelgroepen, met name voor jongeren en inwoners met een beweegachterstand?

Aanbeveling Vraagstuk 3 → Optie 3.1; Keuze voor bepaalde sportieve omgevingen

Gemeente Venlo stelt in de gemeentelijke nota's dat de sportieve omgevingen aantrekkelijk moeten zijn voor alle doelgroepen. In theorie is dit een goede doelstelling maar om deze in de praktijk te bewerkstelligen zal erg lastig worden. Er zullen veel investeringen voor nodig zijn. De sportieve omgevingen zullen een kwaliteitsinjectie moeten krijgen. Er moet geïnvesteerd moeten worden in zowel bestaande als nieuwe accommodaties, activiteitsaanbod, lesprogramma's, geschikte instructeurs, geschikte managers en bereikbaarheid. Vervolgens moeten de sportieve omgevingen ook nog promotie worden als ideale sportomgeving voor alle doelgroepen. Uitgaand van een beperkt budget zal het vrijwel onmogelijk zijn om dit op alle zes de sportieve omgevingen te bewerkstelligen. Wanneer de eerder genoemde doelstelling als uitgangspunt dient, dan zullen er keuzes moeten worden gemaakt door gemeente Venlo. Om de sportieve omgevingen aantrekkelijk te maken voor alle doelgroepen kunnen er, afhankelijk van het budget, maar één of een beperkt aantal sportieve omgevingen ontwikkeld worden om deze doelstelling te bewerkstelligen. Optie 3.1 is daarom in dit geval het meest geschikt. Wanneer de doelstelling aangepast wordt zou optie 3.3 een geschiktere optie worden. Gemeente Venlo moet dus of de doelstelling bijstellen of een keuze maken tussen de sportieve omgevingen.

Vraagstuk 4

In welke mate wil en kan gemeente Venlo investeren in de sportieve omgevingen?

Aanbeveling Vraagstuk 4 → Optie 4.2; Gerichte investeringen

Het antwoord op de vraag of gemeente Venlo wil en kan investeren in sportieve omgevingen hangt samen met en heeft veel invloed op de aanbevelingen voor de andere vraagstukken. Uit de aanbevelingen voor de eerder genoemde vraagstukken in dit hoofdstuk wordt al duidelijk dat wanneer de gemeente Venlo serieus werk wil maken van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen, dan moet er geïnvesteerd gaan worden. De gemeente stelt in de nota “ruimte voor sport in Venlo” dat er waar nodig ook geïnvesteerd gaat worden of er zal een inzet zijn van andere gemeentelijke goederen. Met deze uitspraak als uitgangspunt is optie 4.2 het meest geschikt. Deze optie sluit ook goed aan bij de aanbevelingen op eerdere vraagstukken in dit hoofdstuk. Zoals bij de aanbeveling in vraagstuk 2 al wordt aangegeven moet er een plan komen met doelstellingen voor de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Op basis van dit plan moet een begroting worden gemaakt met een budgettering. Om financieel daadkrachtiger te worden kan de gemeente een bedrijfsnetwerk opzetten. Als voorbeeld kan daar de benadering van gemeente Den Bosch voor worden gebruikt. Daar hebben ze voor het bedrijfsnetwerk verschillende bedrijven benaderd zoals; bouwbedrijven, uitzendbureaus, marketing adviesbureaus, evenementen organisaties, accountants en advocaten. Deze bedrijven bieden hun diensten voordelig aan om maatschappelijk verantwoord bezig te zijn. Het is duidelijk dat wanneer gemeente Venlo de sportieve omgevingen wil ontwikkelen tot de gewenste sportieve omgevingen met bijbehorende doelstellingen, dan zal er ook geïnvesteerd moeten worden.

7.3 Regie

Vraagstuk 5

Welke organisatiestructuur is geschikt voor de sportieve omgevingen?

Aanbeveling Vraagstuk 5 → Optie 5.2; Lijn-staforganisatie

De organisatiestructuur is een hulpmiddel dat ervoor moet zorgen dat de toekomstige plannen en de gestelde doelen bereikt kunnen worden. Het is daarom belangrijk om een goede organisatiestructuur op te zetten. Voor deze organisatiestructuur moet duidelijk zijn wie de leiding heeft en wie beslissingsbevoegdheid heeft over de praktische gang van zaken op de sportieve omgevingen. Om het systeem makkelijk te houden zou daarom gekozen kunnen worden voor de lijnorganisatie. In deze organisatiestructuur staat gemeente Venlo aan de top. Gemeente Venlo stelt dan per sportieve omgeving een manager aan die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van die omgeving. Probleem bij deze organisatiestructuur is dat de betrokken partijen in de sportieve omgeving geen invloed kunnen uitoefenen op de managers. Toch is het verstandig om de partijen binnen de sportieve omgevingen te betrekken bij de ontwikkeling van de omgevingen. Hiervoor kan een commissie worden samengesteld bestaand uit vertegenwoordigers van de partijen in de sportieve omgevingen en de combinatiefunctionaris van die sportieve omgeving. Zo kan er voor iedere sportieve omgeving een commissie worden samengesteld die kan overleggen met de leidinggevende van die sportieve omgeving. Door de sportraad in Venlo werd opgemerkt dat tot nu alleen de betrokken partijen bij de sportieve omgevingen hun mening hebben kunnen geven. Voor een neutrale blik op de ontwikkelingen kan er nog een commissie worden samengesteld die tussen de gemeente Venlo en de manager van de sportieve omgeving in staat. Deze commissie heeft een adviserende rol en moet de partijen scherp houden.

7.4 Afsluitende aanbeveling

Gemeente Venlo stelt in de gemeentelijke nota's dat het wil gaan investeren in de ontwikkeling van sportieve omgevingen. Daarom is onder andere dit beleidsplan uitgevoerd. Dit is een van de eerste stappen in de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Wanneer gemeente Venlo de ontwikkeling van de sportieve omgevingen serieus gaat aanpakken, dan zal er een plan moeten worden gemaakt dat de leidraad gaat vormen in de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Zoals al bij de aanbeveling in vraagstuk 2 is te lezen, moet de definitie van een sportieve omgeving in gemeente Venlo hier definitief in worden vastgelegd. Verder moeten er duidelijke en haalbare doelstellingen worden gesteld. Vanuit dit plan kan er samen met de partijen uit de sportieve omgeving, per sportieve omgeving een plan worden gemaakt.

Alvorens deze plannen worden gemaakt is het verstandig om eerst onderzoek te doen of de sportieve omgevingen ook daadwerkelijk in de behoeften van de doelgroepen voorzien. Gemeente Venlo wil de sportieve omgevingen aantrekkelijk maken voor alle doelgroepen. Daarom moet er onderzoek worden gedaan naar de wensen van deze doelgroepen. Vervolgens kan worden gekeken of het te realiseren is om de sportieve omgevingen op die manier te ontwikkelen zodat het zowel aan de doelstellingen van de gemeente voldoet als aan de wensen en behoeften van de doelgroepen. Wanneer blijkt dat dit daadwerkelijk te realiseren is, dan is het de moeite waard om plannen te maken voor de sportieve omgevingen.

8 Literatuurlijst

Literatuur

<i>Auteurs, Titel, druk, jaar, ISBN</i>
R. Kooiker, Marktonderzoek (6 ^{de} druk, Wolters Noordhoff, 2003, 90-01-48-834)
Verhage, B., Grondslagen van de marketing (5 ^e druk, Stenfert Kroese, Groningen, 2001)
Gemeente Venlo, Venlo méér in beweging, Sport en beweegnota 2008-2013
Gemeente Venlo, Ruimte voor sport in Venlo, 2008
Provincie Limburg, Sport en bewegen haalt het beste uit Limburg, Sportnota 2008-2012
Gemeente 's-Hertogenbosch, De sportieve kracht van de stad, Sportvisie 's-Hertogenbosch

Internetbronnen

<i>Omschrijving</i>	<i>Link</i>
Gemeente Venlo	www.venlo.nl
Fontys Economische Hogeschool Tilburg	www.fontys.nl
Huis voor de Sport	www.huisvoordesportlimburg.nl
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	http://www.minvws.nl/
Bosimpuls	www.bosimpuls.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Sfeerbeelden Sportieve Omgeving, Huis voor de Sport Limburg.....	47
Bijlage 2: Informatie sportieve omgevingen uit de nota “Ruimte voor sport in Venlo”	50
Bijlage 3: Interviews medewerkers gemeente Venlo.....	51
Bijlage 4: Beschrijving situatie “sportieve omgevingen” januari 2009.....	55
Bijlage 4: Sportmogelijkheden binnen sportieve omgeving Vrijenbroek.....	67
Bijlage 6: Interviews partijen sportieve omgeving Vrijenbroek	72

Bijlage 1: Sfeerbeelden Sportieve Omgeving, Huis voor de Sport Limburg¹⁵

Totaalsfeerbeeld vanuit gemeente Vitaal

In de gemeente Vitaal is de afgelopen jaren hard aan de weg getimmerd om de gemeente te profileren als een aantrekkelijke woon- en werkomgeving. Hiervoor heeft de gemeente sterk ingezet op sport als verbindende factor. In 2008 is hiervoor een duidelijke koers bepaald. De mogelijke bedreigingen op het gebied van vergrijzing en ontgroening, leegloop bij verenigingen en leegstand van accommodaties zijn omgezet in kansen vanuit een integrale benadering. Hiervoor heeft de gemeente samenwerking gezocht met partners in onderwijs, welzijn, sport en bedrijfsleven.

Sportcomplex De Bron vormt een belangrijke spilfunctie in de gemeente als bruisende omgeving waar jong en oud elkaar ontmoeten. Hier is ook de sportieve Brede School gesitueerd waar diverse sportieve arrangementen worden georganiseerd in samenwerking met de GGD, sportverenigingen, en de welzijnsinstelling. Zo vinden er allerlei activiteiten plaats op het gebied van gezonde voeding, bewegen en sportoriëntatie zowel onder als na school. De vakleerkracht-plus vervult hierin een belangrijke schakel.

Maar er is ook aandacht voor de oudere jeugd die zelf sportactiviteiten organiseert voor de eigen doelgroep maar ook voor de buurt, voor de bewoners van het lokale zorgcentrum en voor allochtonen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het voortgezet onderwijs in het kader van maatschappelijke stages en leertrajecten.

Samen met het bedrijfsleven heeft de gemeente de krachten gebundeld. Op sportcomplex De Bron vinden speciale beweegactiviteiten plaats voor werknemers op passende tijden zoals tijdens lunchtijd of direct aansluitend aan de werktijden. Deze activiteiten worden georganiseerd door sportverenigingen en andere sportaanbieders. Tegelijkertijd zet het bedrijfsleven zich ook in voor de sport in Vitaal. Zij bieden verschillende diensten aan waarmee sportverenigingen geholpen kunnen worden met dagelijkse zaken zoals financiële en juridische vraagstukken. De coördinatie van vraag en aanbod loopt via het bedrijvencontactpunt.

Ook ouderen krijgen bijzondere aandacht in de gemeente Vitaal. Hiervoor is een gevarieerd programma ontwikkeld waarbij ook aandacht is voor de verschillende wensen binnen deze doelgroep. De vitale ouderen kunnen terecht bij het Sportcomplex om kennis te maken met verschillende vormen van sport en bewegen. Voor meer kwetsbare ouderen wordt het aanbod op maat aangeboden aansluitend aan hun directe leefomgeving zoals het zorgcentrum.

Om al deze ambities te kunnen realiseren heeft de gemeente Vitaal de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in toekomstbestendige verenigingen. De verenigingen vormen nu een belangrijke partner voor de gemeente, daar waar in het verleden veelal sprake was van een vechtrelatie op het gebied van accommodaties en subsidies. De gemeente Vitaal heeft er heel sterk voor gekozen om actieve verenigingen te belonen voor hun maatschappelijke inzet.

¹⁵ Bron: Huis voor de Sport Limburg. Ed Claassens, adviseur sport en bewegen.

Totaalsfeerbeeld vanuit familie Sport

Bij de familie Sport neemt het avondeten een centrale plek in, in de dag. Het is hét moment waarop iedereen de belevenissen van de dag kan doornemen. Vrijdagavond is oma Sport ook aan tafel geschoven. Pom, de jongste telg uit het gezin, kan niet wachten om haar oma te vertellen wat ze deze week allemaal heeft gedaan. “Oma, oma, deze week heb ik gehonkbald, gehandbald en gehockeyd”, roept ze enthousiast. “Het was de week van de H en we mochten kiezen uit allerlei dingen met een H. Ik heb gekozen voor sport maar er waren ook andere kinderen die gingen harmonica spelen, handwerken en hutspot maken. Ik zat samen met Sem in de groep, leuk hè oma? Eerst hebben we maandag gehandbald in de gymzaal. Woensdag zijn we na schooltijd met gymjuf Janneke naar Sportpark Bruisen gelopen en daar stonden twee menereen klaar en die vertelden ons eerst iets over honkbal en hockey en daarna mochten we zelf proberen. Gymjuf Janneke heeft ons ook heel goed geholpen. Ik vond het allemaal zo leuk dat ik niet kon kiezen. Honkbal was met een hele grote knuppel en hockey met een stick. Kijk oma, ik heb ook een boekje gekregen van die menereen. Dan kan ik kijken wanneer zij trainen en dan mag ik meedoen. En oma, vanmiddag hebben wij aan de andere kinderen laten zien wat wij deze week hebben geleerd en zij hebben ons ook laten zien wat zij hebben geleerd”..

Intussen is Pieter ook aangeschoven aan tafel. Met veel bombarie gaat hij zitten en trekt speels aan de staartjes van zijn zusje. “Hé Pometje, hoe was het bij jou op school?” Voordat Pom iets kan uitbrengen heeft Pieter alweer het woord genomen. “Morgen hoef ik niet naar school toe”, zegt hij. We hebben dan de skatedemonstratie op het Marktplaatsje”. Mag dat van school?”, vraagt zijn oma verwonderd. “Oh ja hoor, ik verdien er zelfs studiepunten mee. Samen met nog drie andere mensen van school hebben wij deze demonstratie opgezet en wij hebben voor alles gezorgd. Voor de skaters die een demonstratie geven, maar ook voor de posters en de muziek enzo. Het is de bedoeling dat de mensen meer begrip krijgen voor de jeugd die op straat skaten. Veel mensen denken dat dit allemaal probleemjongeren zijn, maar het zijn vaak hele gevoelige gasten die echt vette dingen kunnen”.

“Als je het over vette dingen hebt, wil ik nog wel even wat kwijt”, zegt vader Hans. “Wij hebben vorige week een vitale middag gehad op het werk en daar ging het over voeding en bewegen enzo. Weet je hoeveel vetten er in ... zitten? En weten jullie dat je ... minuten moet bewegen om die vetten te verbranden? Wij kregen die voorlichting door een diëtiste en daarna kwam er een bewegingsconsulent vertellen dat wij vanaf nu kunnen gaan sporten bij verschillende verenigingen en ook kunnen fitnessen. Wij hoeven dan helemaal geen lid te worden maar krijgen via ons werk een zogenaamde Bobra-pas. Dit staat voor body en brain. Ons bedrijf doet hieraan mee en dan mogen wij goedkoop sporten wat goed is voor de body en ons bedrijf helpt verenigingen met administratieve dingen, dus wij zetten onze brains in”. Pff... verzucht oma, “wat is er toch veel veranderd. Toen ik jong was, was er bijna geen tijd om te spelen. Wij moesten heel vaak meehelpen in het huishouden of op de boerderij. Er werd toen nog met geen woord gerept over overgewicht of hangjongeren. Maar ik vind het goed dat jullie nu met deze dingen bezig zijn.

Voor ons als oudjes is er tegenwoordig ook meer aandacht dan vroeger. Ik ben heel blij met de fitmiddagen bij ons in het zorgcentrum. De ene keer hebben we het over valpreventie en de andere keer over voeding. Elke keer sluiten we af met gezamenlijk bewegen op muziek. Weten jullie dat oma zelfs al eens hatchi heeft gedaan?” “Hatchi”, roept iedereen aan de tafel? Wat is dat dan weer voor trendy iets? “Ze hebben ons verteld dat dit een oosterse vechtsport is”, zegt oma. “Oh, maar dan weet ik het al” zegt Pieter. “U bedoelt tai-chi!”

“Nou”, zegt moeder Anneke. “Jullie doen allemaal maar mee met die hippe dingen zoals skaten, tai-chi en fitness. Morgenvroeg ga ik lekker ouderwets hardlopen. Sinds de gemeente het Voorste en het Achterste pad met elkaar heeft verbonden, kan ik echt een lekker stuk hardlopen en hoef ik niet meer door het centrum. Ik merk dat het hardlopen ook steeds beter gaat. Maar zullen we nu dan maar eens aanvallen? Als we straks klaar zijn met eten, kunnen we misschien met oma meelopen dan hoeft ze niet alleen met de rollator terug”. “Ik vind rollators wel rottingen”, moppert Pieter. “Maar zo denk ik ook over die skateboarders”, sputtert oma tegen. “Misschien is het wel goed dat u ook eens een rollatordemonstratie geeft voor de jeugd”, oppert Pieter. “Ik kom zeker kijken als u belooft om ook naar de skatedemonstratie te komen kijken”. “Dat is afgesproken jongeman” grinnikt oma.

Vereniging van de toekomst sfeerbeeld

Een dag uit het leven van Dré de terreinknecht

- 8.00 uur Dré zit deze maandag morgen lekker aan zijn ontbijt en leest zijn krantje. Op de sportpagina ziet hij dat zijn vereniging in verschillende takken van sport goed gescoord heeft. Jammer alleen dat het voetbal dit jaar wat minder draait. Dat is toch zijn passie. Hij is nog wat moe van het weekend want het is dan steeds een drukte van jewelste op het sportpark. Zeker sinds de vereniging ook mountainbikers, wandelaars en hardlopers binnenhaalt met de nieuwe routes op de naastgelegen Mokerhei. De kantine draait dan overuren.
- 9.00 uur Dré en de andere vutters begroeten elkaar op het sportpark en ruimen de laatste restanten van het weekend op. Ze maken alles alweer klaar voor de kinderen van “De Klimop”, de plaatselijke basisschool. Ook Sjengske zijn kleinzoon komt straks met zijn klas en de gymleraar sporten. Sjengske belde gisteravond nog en hoopte dat ze deze week zouden tennissen op het hardcourt veldje.
- 9.30 uur De eerste leden van de seniorenclub “Onsonderonsje” druppelen binnen en verlangen naar een kop koffie. Ze gaan vandaag wandelen naar de zaal en daar volksdansen. Daar komt ook Suzanne de manager van het fitnesscentrum dat sinds kort op het Sportpark is geopend. Dat heeft er wel voor gezorgd dat er altijd bedrijvigheid is en er soms hele gezinnen komen. De één gaat naar de sportschool de ander tennist, speelt competitie en dan samen aan de lunch.
- 10.30 uur Sjengske komt al lachend en zwaaiend het sportpark op. Hoi opa! Roept Sjengske. Hij wordt met zijn klas opgevangen in het leslokaal door de leerlingen van de middelbare school. Zij willen sportleraar worden en verzorgen samen met hun meester een aantal sportlessen voor “De Klimop”. Ze geven uitleg over het programma van vandaag en gelukkig voor Sjengske gaan ze tennissen.
- 12.00 uur Dré gaat naar de kantine waar met het personeel en de vrijwilligers rustig gegeten wordt. Dat was vroeger wel anders denkt Dré. Dan zat ik in mijn eentje mijn boterhammen te eten. Nu zit daar de verenigingsmanager, enkele stagiaires van de middelbare school met hun leraar en de Vutters ploeg van Dré. Alleen Bert eet vandaag niet mee omdat hij het lunchwandelen voor de bedrijven verzorgt.
- 13.00 uur Dré is thuis even gaan liggen want het zijn toch drukke dagen. Op het sportpark loopt het toch wel. Sinds Johan, de verenigingsmanager, er is worden de dingen professioneler geregeld en hoeven Dré en zijn Vut kameraden niet alles alleen uit te zoeken.
- 15.30 uur Dré gaat zijn hond uit laten maar hij kan het niet laten om nog even langs het sportpark te wandelen. Er is weer van alles te doen op de velden en in het gebouw. De kinderen van “De Klimop” komen na school naar het park. De vereniging zorgt ervoor dat ze worden opgevangen en dat ze leuke en nuttige dingen kunnen doen. Ze kunnen huiswerk maken, sporten, muziek maken of gewoon gamen en lol trappen. Van zijn dochter heeft Dré al gehoord dat sinds Sjengske tussen 15.30 en 18.00 uur sport en muziek maakt het thuis een stuk rustiger is geworden. Ze heeft zelfs weer tijd om in de avond te gaan sporten.
- 19.00 uur In de kantine is de harmonie aan het repeteren en buiten gaan verschillende groepen aan de slag. De hardlopgroep gaat weer oefenen voor de halve marathon en de cursus Nordic Walking heeft de startbijeenkomst. Ook de selectie van het eerste elftal maakt zich klaar om te trainen. Dré laat dit allemaal aan zich voorbij gaan. Hij concentreert zich op zijn kaarten. Hij heeft al drie rondes gewonnen en wil dat graag volhouden.
- 22.00 uur Dré zit lekker op de bank en overdenkt zijn dag. Het is wel even wennen al deze bedrijvigheid. Maar Dré voelt zich de laatste tijd steeds fitter. Het omgaan met vooral jonge mensen houdt ook Dré jong en fit.

Bijlage 2: Informatie sportieve omgevingen uit de nota “Ruimte voor sport in Venlo”¹⁶

Sportieve omgevingen

Ontwikkelingen in de samenleving en de markt geven aan dat er een tendens bestaat naar het realiseren van hoogwaardige (sport)voorzieningen. Het kan hierbij onder andere gaan om multifunctionele voorzieningen die een veelheid van sportieve en recreatieve activiteiten mogelijk maken eventueel in combinatie met andere maatschappelijke voorzieningen (bijv. scholen) en om kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen die sportbeoefening op een hoog niveau mogelijk maken.

De kosten voor het aanbieden van deze extra kwaliteit maakt het noodzakelijk de benodigde investeringen niet te versnipperen over veel sportparken, maar te concentreren op enkele locaties die goede ontwikkelingskansen bieden. De extra voorzieningen moeten aansluiten bij de visie van de verenigingen en andere sportaanbieders in deze omgeving. Het aanbieden van extra kwaliteit is maatwerk. Hierbij zijn samenwerkingsverbanden nodig. Bij veel partners ontstaat inmiddels het besef dat de krachten gebundeld moeten worden. Dit wil niet zeggen dat de hierboven bedoelde basisvoorzieningen die geen onderdeel zijn van een sportieve omgeving geen aandacht meer krijgen.

Op basis van spreiding en ontwikkelingsmogelijkheden worden de volgende accommodaties geschikt geacht om een kwaliteitsimpuls plaats te bieden (zie bijlage 2):

- Maassenhof
- Herungerberg
- Vrijenbroek
- Bakenbos
- Belfeld
- De Koel (voetbalomgeving)

Visie en Ambitie

Voor de aangewezen sportieve omgevingen geldt de ambitie om deze te versterken en te ondersteunen. Er wordt voor elke sportieve omgeving gezocht naar mogelijkheden om de verdere ontwikkeling te stimuleren. Ontwikkeling op het gebied van sport, maar ook op het gebied van nevenactiviteiten. Denk hierbij aan onderwijs, gezondheidszorg, recreatie en leisure.

Hiervoor is samenwerking tussen verschillende partijen noodzakelijk. Niet alleen tussen de verschillende sportaanbieders, zowel gemeentelijk als particulier, maar ook samenwerking met aanbieders van andere diensten. Ook moeten er connecties gezocht worden tussen gebruikers van andere voorzieningen (bijvoorbeeld onderwijs) en de sportvoorzieningen, maar ook tussen sportaanbieders onderling.

¹⁶ Ruimte voor sport in Venlo, “een richtinggevend kader ten behoeve van het sport- en beweegbeleid in de gemeente Venlo” opgesteld door Stadsbeheer Venlo

Bijlage 3: Interviews medewerkers gemeente Venlo

Interview Ed Claassens

Ed Claassens is teamleider van de afdeling sport en bewegen bij de gemeente Venlo

Een sportieve omgeving is een omgeving waarin diverse (verschillende) sportvoorzieningen voorhanden zijn. Het streven is om binnen een sportieve omgeving, door samenwerking tussen de verschillende in de sportieve omgeving gesitueerde sportverenigingen en ook andere sportaanbieders, te komen tot een sportieve onderneming. Een sportieve onderneming streeft naar het optimaal benutten van de in de sportieve omgeving voorhanden zijnde sportvoorzieningen. Activiteiten van 's morgensvroeg tot 's avondslaat, 365 dagen per jaar en toegankelijk voor alle doelgroepen. Er wordt samenwerking gezocht met onder andere het onderwijs, zorginstellingen, welzijnsinstellingen en het bedrijfsleven. Een sportieve onderneming heeft vaak de beschikking over een combinatiefunctie. Bij het versterken van een sportieve onderneming behoort het doorontwikkelen van de sportieve omgeving. Daar waar mogelijk zullen er extra voorzieningen gerealiseerd worden die de sportieve omgeving een upgrade geven.

Interview Ivor Straetemans

Een sportieve omgeving is een gebied waar veel gesport wordt. In dat gebied is een concentratie aanwezig van verschillende sportmogelijkheden. Dat kunnen sportverenigingen, commerciële organisaties, maneges enzovoorts zijn. Het verschil met andere gebieden is juist die concentratie van verschillende verenigingen die in die omgeving aanwezig zijn.

Binnen een sportieve omgeving wordt alle ruimte die gebruikt wordt benut door sport. Op dit moment liggen de verenigingen en andere partners alleen fysiek gezien bij elkaar. De gemeente wil graag dat de partners binnen een sportieve omgeving op een bepaalde manier met elkaar gaan samenwerken. Op dit moment is dit nog niet of nauwelijks het geval. Tot waar die samenwerking zich ontwikkelt hangt af van hoe de verenigingen en andere partijen met elkaar omgaan. Daar zie ik verschillende mogelijkheden. Maar uiteindelijk moet het wel gedragen worden door alle partijen in de omgeving.

Zelf heb ik geen concreet beeld van hoe een sportieve omgeving er precies moet uitzien. Wat ik belangrijk vind is dat de partners binnen de omgeving samen een plan maken. In het plan moet staan hoe de ruimte die ze hebben optimaal kunnen benutten zodat zo veel mogelijk mensen kunnen sporten. Hoe dat plan er verder uitziet maakt mij niks uit, als het plan maar wordt uitgevoerd. Er zijn verschillende opties bv. dat er een omnisportvereniging komt of dat de sportieve omgeving door een stichting wordt beheerd. Maar alle partijen moeten het daar dan mee eens zijn. De betrokken partijen weten zelf het beste hoe ze gebruik kunnen maken van de kansen die er liggen. Het is zeker mogelijk dat er per sportieve omgeving een verschillende organisatievorm ontstaat.

Om tot een betere sportieve omgeving moeten de verenigingen gaan beseffen dat ze door samen te werken sterker worden. Om tot dat besef te komen moet er eerst een prikkel komen van de gemeente of van een sportbond of een andere organisatie. De prikkel die de gemeente kan geven is bijvoorbeeld het aanstellen van een combinatiefunctionaris. Vanuit die prikkel moet het besef bij de verenigingen komen dat willen ze in de toekomst nog bestaansrecht hebben ze toch meer moeten gaan samenwerken. De gemeente zal dus de start moeten maken en uiteindelijk zal er een punt komen waarop de gemeente de leiding overdraagt aan de organisatie van de sportieve omgeving zoals die er op dat moment staat. Het kan ook mogelijk zijn dat de gemeente de leiding over de sportieve omgeving krijgt als dit mogelijk en gewenst is. Dan kan de gemeente een parkmanager aanstellen die de sportieve omgeving moet gaan ontwikkelen.

Als je specifiek naar sportieve omgeving Vrijenbroek dan heb je daar voordelen en nadelen. Voordeel is dat er veel verschillende verenigingen zijn en je ook nog eens binnen en buitensport hebt. Fysiek ligt het ook nog dicht bij elkaar. Maar het nadeel is dat het niet allemaal op één sportpark ligt en dat kan een barrière zijn.

Het is belangrijk dat de verenigingen sterker worden want de vereniging zie ik nog altijd als de ideale omgeving waar gesport kan worden. De sociale functie van een vereniging is erg belangrijk.

- De combinatiefunctionaris is de prikkel die wij als gemeente kunnen geven. Maar de combinatiefunctionaris is niet iemand die structuur gaat ontwikkelen. De combinatiefunctionaris is iemand die de vereniging gaat ondersteunen en hopelijk gaat zorgen dat er meer activiteiten komen. En zorgen dat de vereniging sterker wordt. Maar hij zal niet als opdracht meekrijgen om de omgeving te ontwikkelen.

Combinatiefunctionaris Maassenhof, Piet Vervoort

Wanneer we kijken naar de situatie op Maassenhof dan heb je op deze locatie een aantal verenigingen en een aantal commerciële bedrijven. De bedoeling is dat die in de toekomst meer samen gaan werken om sterker te worden. En misschien kan dit uiteindelijk leiden tot een aantal sterkere verenigingen of een sterke en een minder sterke vereniging die als een omnisportvereniging verder gaan.

Wat je nu ziet is dat de verenigingen allemaal een soort van hokjes vormen wat ook wordt bevestigd door de omheiningen die om de verenigingen liggen. Het is allemaal erg gesloten. Maar bij een sportieve omgeving is het de bedoeling dat het meer open wordt zodat je een vriendelijke, uitnodigende en open sportomgeving krijgt waar de verenigingen door beter samen te werken elkaar sterker maken.

Rugbyclub E.V.R.C. The Wallaby's bijvoorbeeld heeft nog maar 30 leden. Maar heeft wel 2 velden, een grote kantine en kleedlokalen. Om te overleven zullen ze in de toekomst samen moeten gaan met een andere vereniging binnen de sportieve omgeving of samengaan met een andere rugbyvereniging, maar dan zit je al in Roermond of Eindhoven. Dus lijkt het beter om samen te gaan met een vereniging binnen Maassenhof.(omnivereniging)

Dan heb je hockeyclub H.C. Blerick met veel leden, die erg leeft en waar met veel vrijwilligers gewerkt wordt. Wanneer je lid wordt, krijgen de ouders ook een taak bij de club en worden op de ze manier ook erbij betrokken. Zo proberen ze hun leden aan de hockeyclub te binden.

Verder heb je voetbalvereniging V.C.H die nu weer in de lift zit. Deze vereniging ligt een beetje buiten Blerick, dus was er altijd een soort grens om naar die vereniging te gaan. Inmiddels sluit de Boekend beter aan bij Blerick en dat is te merken bij de vereniging en aan de aanmeldingen. De KNVB is ook bezig deze vereniging te ondersteunen, beleidsmatig maar ook organisatorisch.

Ondanks dat H.C. Blerick en V.C.H goed bezig zijn is ook bij deze verenigingen een verval bij de jeugd van 15 en 16 jaar goed merkbaar. De jeugd gaat dan studeren, krijgen bijbaantjes en gaan vaker uit waardoor ze stoppen met sporten of anders gaan sporten. Dit verval kan makkelijker opgevangen worden wanneer de verenigingen samengaan. Hierdoor wordt het interessanter voor leden om bij de vereniging te blijven en zo houdt je die inkomsten. Bijkomend voordeel van dat samengaan is dat reclame-uitingen van derden gebruikt kunnen worden voor een aantal verenigingen of een heel park.

Momenteel zijn het dus nog allemaal losse eilandjes. Vanaf november 2007 ben ik begonnen als combinatiefunctionaris. Toen heb ik een plan uitgewerkt, voorgelegd aan de directeur en ben ik in januari 2008 begonnen met naschoolse activiteiten samen met verenigingen en commerciële aanbieders in de buurt van de scholen. Ik ben naar het bestuur van verenigingen gegaan en daar heb ik mijn plannen voorgelegd en gevraagd of ze willen

deelnemen. Met de commerciële aanbieders ben ik om de tafel gaan zitten om de mogelijkheden te bekijken en om prijsafspraken te maken. De start is heel positief verlopen.

Een probleem voor de meeste verenigingen is natuurlijk dat er gekwalificeerd kader gevonden moet worden die voor de vereniging overdag de clinics kan verzorgen.. De gemeente kan de verenigingen hierbij gaan ondersteunen door hier stageplaatsen te creëren voor leerlingen die een sportopleiding volgen. De stageplaatsen met specifieke eisen worden dan ingevuld door de manager van de sportieve omgeving.

Waar ik zelf erg enthousiast over ben, maar dan loop ik een beetje vooruit op wat er gaat komen, is de trimbaan die rond Maassenhof komt. Langs de trimbaan komen dan verschillende eilandjes met toestellen die op fitness gericht zijn. Deze eilandjes zijn ook verlicht. Deze trimbaan zal ook mensen trekken die komen wandelen, skeeleren of aan nordic-walk doen. Deze mensen kunnen dan ook weer het terras van de visvijvers bezoeken of andere gelegenheden aandoen. Ook kunnen er wandelroutes, mountainbike routes en skeeleroutes uitgezet worden. Maar ook verenigingen kunnen hier gebruik van maken en dit opnemen in hun training, of voorbereiding op een nieuw seizoen. Dit allemaal is de insteek van een sportieve omgeving. Van alle kanten moeten mensen komen om te sporten en bewegen. Zo creëer je veel beweging binnen deze omgeving.

Overige opmerkingen

- Het nieuwe en extra van sportieve omgeving Maassenhof is dat er in de toekomst (aug. 2009) mogelijk een CIOS basisopleiding wordt gevestigd. Dit is weer een grote impuls voor deze sportieve omgeving en zorgt er nog meer voor dat er ook overdag gebruik wordt gemaakt van deze accommodatie..
- In het projectplan SOM staat dat een manager de sportieve omgeving Maassenhof moet gaan managen. Hij zou binnen de sportieve omgeving evenementen kunnen organiseren en was het aanspreekpunt voor de verenigingen, scholen, commerciële sportaanbieders en de sporters. Deze taken zal de combinatiefunctionaris op zich gaan nemen.
- De combinatiefunctionaris zal verder samen met de verenigingen verschillende evenementen gaan organiseren. Ook zal hij zich waar dat gewenst is met het beleid bezig gaan houden. Verder helpt hij de verenigingen met het aanvragen van onderhoudswerkzaamheden van de accommodatie, de groenvoorzieningen, de bereikbaarheid etc.
- Om tot een goede aantrekkelijke sportieve omgeving te komen is het belangrijk dat er een goede structuur wordt neergezet met een aantal functies die ingevuld moeten worden. De combinatiefunctionaris kan deze taken niet alleen gaan uitvoeren. De verenigingen en commerciële aanbieders zullen mee moeten helpen, mee moeten denken en mee moeten gaan in het organiseren van activiteiten, arrangementen en evenementen.
- In de vakanties heb je altijd momenten waarop minder op de accommodatie gesport wordt. Om toch beweging en activiteiten binnen de sportieve omgeving te houden en te krijgen zijn we bezig met het plannen en organiseren van een aantal sportweken. De scholen hebben 6 weken zomervakantie waarvan 3 in de bouwvak vallen. Blijven nog 3 weken over waar je wat in kunt organiseren. Met de verenigingen en commerciële aanbieders zouden we een soort sportweek kunnen organiseren waar je elke dag verschillende sporten georganiseerd kunt doen. Ook een lunch hoort bij dit aanbod. Zo kunnen de verenigingen zich profileren en de jeugd kan kennismaken met verschillende sporten. Maar ook voor de werkende ouders is er de mogelijkheid om de kinderen sportief ergens onder te brengen.
- Ook kun je denken aan sporten voor ouderen, info over gezondheid en voeding, health checks , 50 plus beurs enz.

Voorzitter Sportraad Venlo, Martin Stiphout

De ontwikkeling van sportieve omgevingen zijn een goede kans om de sport in Venlo meer en beter op de kaart te zetten. Mijnheer Stiphout is wel nog een beetje sceptisch of de plannen over de ontwikkeling van de sportieve omgevingen ook echt gerealiseerd gaan worden. Hij heeft een aantal opmerkingen:

- Nu nog experiment

De ontwikkeling van de sportieve omgevingen zijn een goed en leuk idee. Er is al een soort van verwachtingspatroon gecreëerd en er moet goed worden gekeken of dat verwachtingspatroon ook kan worden gerealiseerd. Het lijkt nu nog een beetje op een experiment en bij ons leeft het gevoel dat het ook daarbij blijft.

- Stuurgroep

Wil de gemeente de ontwikkeling van de sportieve omgevingen serieus gaan aanpakken dan moet er een soort stuurgroep komen. Deze stuurgroep heeft een helikopterview over de voortgang van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Op dit moment hebben alleen de partijen die zelf in de sportieve omgeving zitten een mening over de ontwikkeling. Maar om een goed oordeel te kunnen geven moet er dus een stuurgroep komen die bestaat uit mensen die niet direct met de sportieve omgevingen zelf te maken hebben maar uiteraard wel verstand hebben van zaken. Het moet een neutrale stuurgroep zijn die advies kunnen geven en de betrokken partijen scherp houdt.

- Doelstellingen

In de gemeentelijk sportnota zijn een aantal doelstellingen gesteld. Daaruit voortkomend zijn of moeten er doelstellingen komen wat betreft de ontwikkeling van de sportieve omgevingen. Ik weet het zelf niet zeker, maar bij ons leeft het idee dat deze doelstellingen niet goed in de gaten worden gehouden. Het is dus duidelijk dat er doelstellingen moeten komen als die er niet zijn. En vervolgens zou de stuurgroep dan scherp in de gaten moeten houden of de gestelde doelstellingen ook worden gehaald.

- Financieel

Er moet niet van tevoren financiële middelen worden toegezegd voor de ontwikkeling van de sportieve omgeving. Hier geldt ook weer dat er eerst doelstellingen moeten worden gesteld. Vervolgens moet worden gekeken of deze doelstellingen financieel haalbaar zijn en of het verantwoord is om hierin te gaan investeren.

- Communicatie

De communicatie van de ontwikkeling van de sportieve omgevingen moet per sportieve omgeving anders zijn. Dit komt omdat overal andere partijen zijn betrokken en per sportieve omgeving andere ontwikkelingen zullen plaatsvinden. De communicatie naar de partijen moet dan beter zijn dan op dit moment gebeurt. De gemeente moet de plannen duidelijk naar de verenigingen en andere betrokken partijen communiceren zodat er ook vanuit de sportieve omgeving zelf aan gewerkt kan worden.

Er moet over het algemeen een duidelijkere structuur komen zodat de ontwikkeling van de sportieve omgevingen niet alleen bij woorden en plannen blijft maar ook concreet wordt.

Bijlage 4: Beschrijving situatie “sportieve omgevingen” januari 2009

Maassenhof

De sportieve omgeving Maassenhof ligt bij de oude kern Boekend en trekt sporters uit de gehele gemeente. Maar qua ligging is het voor de bewoners uit Blerick de meest voor de hand liggende sportlocatie. Maassenhof kent een breed aanbod aan sporten. In de openlucht is ruimte voor voetbal, hockey, rugby, tennis, vissport, en trimmen. Overdekt is er ruimte voor Tennis, squash, badminton, golf, fitness, aerobics,

spinning, zwemmen en jeu de boules. Daarnaast is er ook de mogelijkheid tot fysiotherapie en andere wellness -activiteiten. De nieuw aangelegde A73 loopt vlak langs de sportieve omgeving. Het Blariacumcollege ligt in de directe omgeving en maakt gebruik van de buitensportfaciliteiten.

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving Maassenhof kent een breed aanbod aan sporten. De mogelijkheid tot fysiotherapie is al aanwezig op het terrein. Zo ook enkele andere wellness-activiteiten. De interactie tussen sport en gezondheidszorg kan in deze context versterkt worden. De locatie wordt al door bewoners uit de hele gemeente gebruikt. Daarnaast maakt het Blariacumcollege gebruik van de buitensportaccommodatie. Deze samenwerking kan worden uitgebreid met sportmogelijkheden buiten schooltijden, al dan niet aansluitend op de schooltijden.

Binnen de huidige begrenzing van de sportieve omgeving is naar verwachting nog voldoende ruimte om uit te breiden. Een aantal terreinen kunnen, indien hier vraag naar is, intensiever in gebruik genomen worden.

Eventuele intensivering van bebouwing is alleen wenselijk aan de zijde van de kern van Boekend. Richting het buitengebied moet meer aansluiting gezocht worden met natuur en landschap. Bij intensivering dient men het groen te ontzien door eerst de mogelijkheden binnen de bestaande contouren te bekijken.

Ontwikkelingen

Door de aanleg van de nieuwe A73 is er een fysieke barrière ontstaan tussen het sportpark en Blerick. Vooral voor fietsers (met name scholieren) is het wenselijk dat een voorziening op het viaduct over de A73 wordt aangebracht.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Hier geldt het bestemmingsplan ‘Buitengebied Blerick’. Voor het overgrote gedeelte van het gebied geldt de bestemming ‘recreatie sportterrein’. Alleen het restaurant ligt op de bestemming ‘agrarisch gebied AG-T’.

Structuurvisie

De Maassenhof staat aangemerkt als sportvoorziening

Archeologie en Cultuurhistorie

Rondom de hele kern Boekend geldt een hoge archeologische trefkans.

De nederzetting Boekend kent een hoge cultuurhistorische waarde waarvan nog veel bewaard is gebleven. De boerderij met schuur net ten westen van het invloedsgebied kent een hoge cultuurhistorische waarde, maar heeft (nog) geen formele status.

Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van de Maassenhof staat met name onder druk voor het fietsverkeer dat afkomstig is van de scholen in Blerick. Aparte fietsvoorzieningen ter hoogte van het viaduct over de A73 zijn wenselijk. Door recente ontwikkelingen in en rond het sportpark neemt de parkeerdruk toe. Er moet bij toekomstige veranderingen dan ook extra aandacht geschonken worden aan een goede parkeerbalans.

Groen en Landschap

Het karakter van Maassenhof is vrij groen. Er is groen aanwezig midden in het sportpark en de Blerickse Langven kent ook een groene begeleiding.

Huidige kwaliteit

De kwaliteit van Maassenhof zit 'm met name in het grote aanbod van sporten geconcentreerd op één locatie.

Herungerberg

De sportieve omgeving Herungerberg wordt gekenmerkt door een zeer uiteenlopend aanbod aan sportieve activiteiten. Zo is er naast hockey, voetbal, tennis, soft- en honkbal ook ruimte in de nabijheid voor klimsport, skeelers, zweefvliegen en modelvliegen. Tenslotte is er een manege met diverse ruitersporen en een hondenrenbaan. Om de Groote Heide is een skeeleroute waar ook gebruik van gemaakt wordt door wandelaars en joggers.

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving Herungerberg kent een erg uiteenlopend aanbod aan sporten. Ook veel minder gebruikelijke sporten worden hier beoefend. De sportieve omgeving kenmerkt zich verder ook door zijn grote afmetingen. Mede daardoor, en door de aanwezigheid van wandel en skeeleroutes, is deze omgeving zeer geschikt om het recreatieve aspect verder te ontwikkelen. De aanwezige natuur, het gebied grotendeels in een Ecologische Hoofdstructuur, versterkt deze mogelijkheden.

Door de aanwezigheid van de EHS zijn de ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden van deze sportieve omgeving zeer beperkt. In grote delen van het gebied is het niet mogelijk om nieuwbouw te plegen. De ontwikkeling van deze omgeving moeten zich dan ook met name gezocht worden in de verandering of verfijning van de functies. Ook kan het inzetten van meervoudig ruimtegebruik groeimogelijkheden bieden. Vooral voor het zuidelijk deel van deze sportieve omgeving geldt dat bij nieuwe ontwikkelingen zo veel mogelijk aansluiting gezocht moet worden bij natuur en landschap.

Ontwikkelingen

Voor de tennislocatie aan de Schaapsdijkweg is een vraag om uitbreiding. Dit is in ruimtelijke zin niet mogelijk. Wel is een bredere interpretatie van de sportbestemming mogelijk. Zie hiervoor de visie en ambitie van Herungerberg.

Het huidige manegegebied wordt behouden en zal mogelijk intensiever gebruikt gaan worden voor de paardensport.

Het voetbalterrein van voetbalvereniging FCV ligt op afstand van de wijk. Dit sportpark zou op termijn kunnen worden onttrokken als sportvoorziening. De sportfunctie dient wel elders, mogelijk centraler bij de wijk, neergelegd te worden.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Hier geldt voor het grootste gedeelte het hoofdzakenplan. Hierin zijn de bestemmingen sport, recreatiegebied en bijzondere bestemming (bosgebied met zweefvliegveld) opgenomen. Voor het gedeelte boven de Louisenburgweg is voor het gedeelte dat in dit plan nog niet als sportgebied aangewezen was, in de 2^e herziening alsnog deze bestemming toegekend.

POL

Een groot gedeelte van het invloedsgebied ligt in een Ecologische HoofdStructuur (EHS). Ook gedeeltes van het huidige sportpark zijn benoemd als EHS. Verder is een groot gedeelte van het huidige sportpark aangewezen als ‘zoekgebied robuuste verbinding’. Dit maakt deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). Daarnaast is er ook nog een deel van de stijlrand (rondom de tennisbanen) als EHS en POG aangeduid.

Structuurvisie

Het gemengde sportpark Herungerberg staat vermeldt in de structuurvisie als een sportvoorziening. Zo ook het zweefvliegterrein. Het modelvliegterrein staat aangegeven als te verplaatsen sportvoorziening. Het overige invloedsgebied rondom het modelvliegterrein als ook rondom de tennisvelden en de klimmuur zijn niet vernoemd in de visie.

Archeologie en Cultuurhistorie

Voor het huidige sportpark geldt een hoge trefkans op archeologische vondsten. Ter hoogte van de Groote Heide zijn onder andere een Romeinse weg en een tweetal landweren gevonden.

Aan de Postweg ligt een verkeerstoren afkomstig uit de tijd dat dit de Groote Heide in gebruik was als een Duits vliegveld tijdens de tweede wereldoorlog. Nu is deze in gebruik als klimtoren. De landingsbanen van het voormalig vliegveld zijn vanuit de lucht nog altijd duidelijk zichtbaar.

Zowel de klimtoren als de tennisvelden liggen in de stijlrand.

Verkeer en Bereikbaarheid

De Herungerberg is goed bereikbaar. Vooralsnog lijken er voldoende parkeerplaatsen te zijn, bij nieuwe ontwikkelingen dient de parkeerbalans opnieuw bekeken te worden.

Groen en Landschap

Het belangrijkste landschapskenmerk van de Herungerberg is de ligging op de steilrand. De beboste steilrand is vanuit grote delen van de stad duidelijk herkenbaar boven alle bebouwing uit. Het moge duidelijk zijn dat behoud van deze bebossing hoge prioriteit heeft. Het gebied is grotendeels benoemd tot EHS.

Huidige kwaliteit

Herungerberg kent een groot diversiteit aan sportaanbieders. Ook veel minder bekende sporten worden hier uitgeoefend.

De aanwezigheid van een EHS en POG zorgen enerzijds voor een (ruimtelijke) beperking. Maar anderzijds geeft het ook veel kwaliteit aan de locatie. Het groene karakter en het uiteenlopende aanbod aan sporten geven Herungerberg een eigen karakter.

Vrijenbroek

Deze sportieve omgeving bestaat uit twee delen. In het gebied ertussen ligt een kinderboerderij. Dit verbindende gebied is van belang omdat de leerlingen van de scholen die daar aanwezig zijn gebruik (zullen) maken van dit gebied om bij de nieuwe sportvoorzieningen ten zuiden ervan te komen.

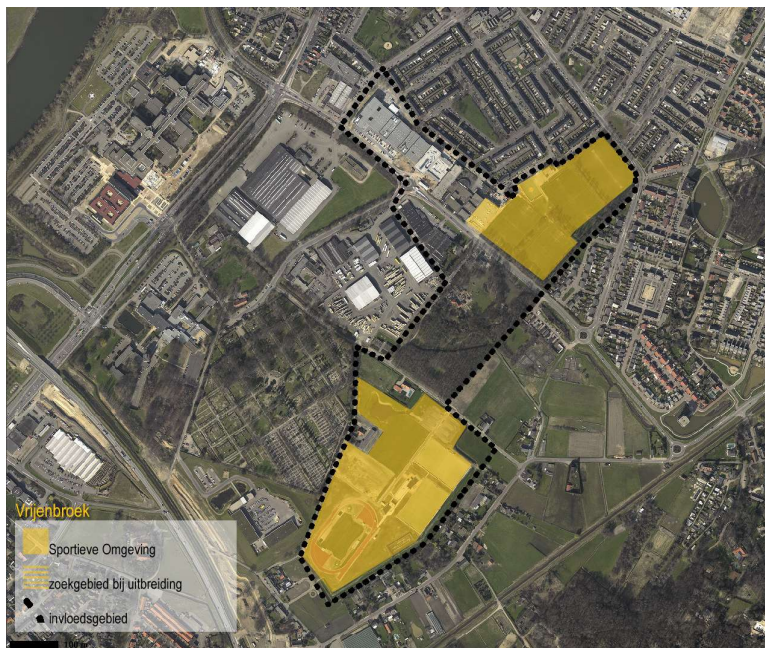
Het noordelijke deel bestaat uit voetbalvelden en een Cruyff Court. Het zuidelijke deel bestaat uit hockeyvelden, een beachsportveld en voorzieningen voor atletiek.

College den Hulster voor voortgezet onderwijs ligt in de directe omgeving en maakt gebruik van de binnen- en buitensportfaciliteiten.

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving Vrijenbroek kenmerkt zich met name door de aanwezigheid van veel onderwijs. Eén van deze scholen is een zogenaamde LOOT-school (hier krijgen sporttalenten de kans om sport te combineren met school). Maar niet alleen middelbaar en basisonderwijs, ook de Fontys Hogescholen bevinden zich in de directe nabijheid.

Een verdere ontwikkeling in de samenwerking tussen sport en onderwijs ligt hier dus voor de hand.

Het zuidelijk gedeelte van de sportieve omgeving is vrij recent aangelegd. Eventuele uitbreiding moet ook hier gezocht worden. Het is niet wenselijk het tussengebied, waar de onder andere de kinderboerderij gelegen is, verder te bebouwen of in gebruik te nemen als sportterrein.

De Vrijenbroek maakt deel uit van een grotere landschappelijke structuur die groen de stad in brengt. Bij nieuwe ontwikkelingen dient dan ook groen en landschap voorop te staan. Eventuele nieuwe bebouwing zoveel mogelijk clusteren met bestaande bebouwing.

Ontwikkelingen

Er ligt ter hoogte van de Vrijenbroek en de directe omgeving een door de raad vastgesteld inrichtingsplan uit 2004. Hierin is voorzien in het saneren van het palletterrein en de veilinghallen.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

In het noordelijk deel van het gebied geldt het bestemmingsplan 'Hagerhof – Oost'. Hierin zijn de bestemmingen voor recreatie, sport en onderwijs opgenomen.

Structuurvisie

Het gedeelte rondom de atletiekbaan staat in de structuurvisie vermeld als een ontwikkelingslocatie wat betreft sportvoorzieningen. De voetbalvelden zijn al aangemerkt als sportvoorziening.

Archeologie en Cultuurhistorie

Hier geldt een lage archeologische verwachting. In de buurt van het kerkhof zijn in het verleden vondsten uit de Romeinse tijd gedaan.

Dit gebied werd altijd gekenmerkt door een rijke cultuurhistorie. Helaas is hier niet veel van behouden. De kinderboerderij ligt op de locatie van een oude boerderij die helaas door brand verloren is gegaan. Gedeelten van de aanleg en de grachten van de oude boerderij zijn nog aanwezig.

De begraafplaats kent een hoge cultuurhistorische waarde, maar heeft nog geen status.

Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van Vrijenbroek is vrij goed. Door de aanwezigheid van veel scholen en het ziekenhuis in de directe omgeving is zelfs de bereikbaarheid per openbaar vervoer goed. Deze sportieve omgeving is vrij recent gerealiseerd. Dit wil zeggen dat er met de nieuwste parkeernormen rekening gehouden is. Ook voor piekmomenten zijn er voorzieningen getroffen. Overigens is de parkeerdruk in de omgeving van de Vrijenbroek erg hoog, met name bij de Fontys Hogeschool.

De Vrijenbroek is als een van de weinige sportieve omgevingen goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Door de nabijheid van diverse scholen en het ziekenhuis zijn er verschillende buslijnen die hier passeren. Overigens is het naar de ingang van het zuidelijk deel van de vrijenbroek toch nog altijd ca. 10 minuten lopen.

Groen en Landschap

Door het gebied loopt de Venlose Molenbeek. Hiervoor is een inrichtingsplan opgesteld ten behoeve van het beekherstel.

Huidige kwaliteit

De centrale ligging van Vrijenbroek is de belangrijkste kwaliteit van deze sportieve omgeving. Niet alleen centraal binnen de gemeente Venlo, maar ook centraal ten opzichte van verschillende vormen van onderwijs.

Bakenbos

Deze sportieve omgeving is gelegen in Tegelen en voorziet met name sporters uit deze omgeving. Het grootste gedeelte van het complex wordt ingenomen door voetbal. Ten zuiden hiervan ligt een perceel dat bestemd is voor sport.

Daarnaast is het mogelijk in de directe omgeving deel te nemen aan tennis, jeu de boules en boccia. Er is binnen de sportieve omgeving ruimte voor uitbreiding.

Door de aanleg van de A73 is de atletiekbaan verdwenen.

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving in Tegelen voorziet met name in een lokale behoefte. Bij een verdere versterking en/of uitbreiding van dit sportpark moet dit dan ook als uitgangspunt gelden.

Er is binnen de huidige grenzen van de sportieve omgeving ruimte voor uitbreiding. Aan de zuidzijde is een perceel bestemd voor sportvoorzieningen wat nog niet als dusdanig in gebruik is genomen. Een probleem hierbij is echter de ontsluiting van dit perceel. Belangrijk is dat de oude structuur (een weg) die hier nog aanwezig is en ere gehouden wordt. Eventuele nieuwe bebouwing zoveel mogelijk clusteren met bestaande bebouwing.

Ontwikkelingen

De schutterij die zich bij Klein Zwitserland bevindt moet met de aanleg van de A74 verplaatst worden. Hiervoor is mogelijk ruimte op het voormalige sportpark aan de Snelle Sprong, nabij de overdekte boccia-accommodatie.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Hier geldt het bestemmingsplan ‘Sportpark Bakenbos’. De begrenzing van het gebied rondom de voetbalvelden loopt nagenoeg gelijk met de begrenzing van het bestemmingsplan. Voor het sportgebied aan de andere zijde van de doorgaande weg geldt het bestemmingsplan ‘RW73 – Zuid Tegelen Wegvak C’. Ook hier is de bestemming sportterrein opgenomen. Zelfs ruimer als de in deze nota gekozen begrenzing. De twee locatie worden met elkaar verbonden door het invloedsgebied. Tussen de twee sportlocaties geldt het bestemmingsplan ‘Buitengebied’(Tegelen). Ook hier geldt de bestemming Sportterrein.

POL

Het gedeelte van het park waar de tennis- en jeu de boulesbanen zijn gelegen maakt deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen.

Structuurvisie

Door de aanleg van de A73 zuid is de sportvoorziening die daar aanwezig was aangemerkt als ‘te verplaatsen’. Op dezelfde hoogte, meer naar het westen verschoven ligt vervolgens

de locatie waar de sportvoorziening naartoe verplaatst kan worden. (red. deze verplaatsing heeft ondertussen plaatsgevonden)

Archeologie en Cultuurhistorie

Dit gebied kent een middelhoge tot lage archeologische trefkans.

Met de aanleg van de nieuwe voetbalvelden zijn een aantal cultuurhistorische waarden verloren gegaan. Wel is de oude gemeentegrens tussen Tegelen en Belfeld (ook een oude landsgrens) behouden gebleven. Aan de noordrand van het invloedsgebied ligt een oude houtwal. Direct ten noorden hiervan ligt kasteel Holtmühle.

Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van Bakenbos is goed. Voor de gebruikers uit Tegelen, maar ook uit andere delen van de gemeente.

Voor Bakenbos geldt hetzelfde als Vrijenbroek. Doordat de sportieve omgeving vrij recent is gerealiseerd, is er rekening gehouden met de nieuwste parkeernormen. Ook hier zijn weer voorzieningen aangebracht voor piekbelastingen.

Groen en Landschap

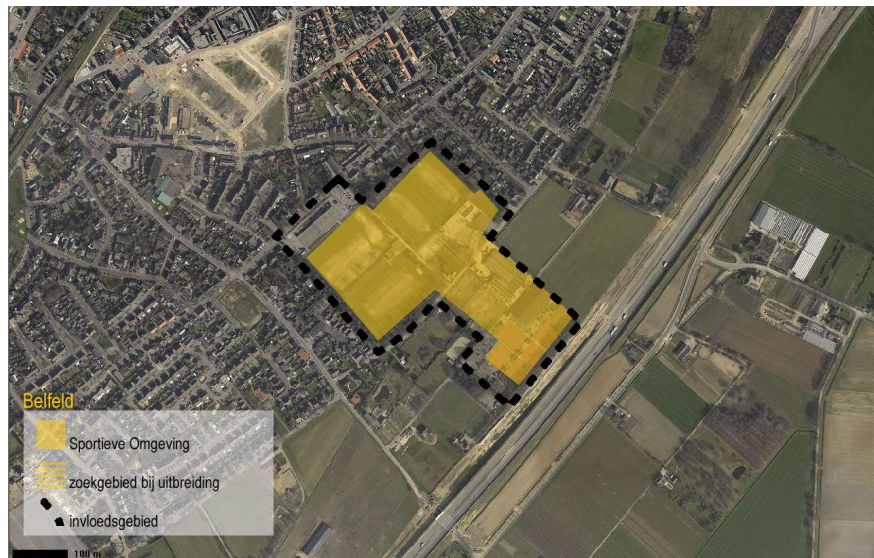
De ‘restruimte’ tussen de bestaande en de nieuwe weg kent weinig tot geen landschappelijke waarde en zou vanuit dat oogpunt goede uitbreidingsmogelijkheden bieden. Verder kent het gebied (nu) weinig landschappelijke waarden.

Huidige kwaliteit

Bakenbos zorgt voor een lokale behoefte. De bereikbaarheid en de nabijheid voor de gebruikers is dan ook de grootste kwaliteit.

Belfeld

De sportieve omgeving Belfeld bereikt met name sporters uit de directe omgeving. In het complex zijn aanwezig: Voetbal, tennis (zowel binnen als buiten), schietsport, een manege en de mogelijkheid tot skaten. Binnen het invloedsgebied ligt ook een brede school

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving in Belfeld voorziet met name in een lokale behoefte. Bij een verdere versterking en/of uitbreiding van dit sportpark moet dit dan ook als uitgangspunt gelden. Daarnaast grenst het sportpark direct aan de brede school van Belfeld. Een versterking van de samenwerking tussen de twee ligt dan ook voor de hand. Ook in het kader van de buitenschoolse opvang heeft samenwerking hier een grote meerwaarde.

Uitbreiding van deze sportieve omgeving is alleen wenselijk als dit ten behoeve van de lokale doelgroep is.

Eventuele nieuwe bebouwing zoveel mogelijk clusteren met bestaande bebouwing.

Ontwikkelingen

Vanuit de exploitant van de tennisbanen in Belfeld is een vergunning gevraagd voor het realiseren van meer overdekte tennisbanen in combinatie met een partycentrum. Deze aanvraag is in behandeling.

Ter hoogte van de zuidoostzijde ligt het burgerinitiatief 'Brookkant'. Dit moet in de toekomst een uitloophet gebied worden voor Belfeld. Dit zou ook kansen kunnen bieden voor de sportieve omgeving.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Het gebied valt in twee bestemmingsplannen. De grote sportvelden en de brede school liggen in het bestemmingsplan 'Kern Belfeld'. Hierin is voor de sportvelden de bestemming 'recreatieve doeleinden' opgenomen. Het gedeelte ten zuiden van de sportlaan valt in het bestemmingsplan 'Kern Belfeld RW73 – Zuid'. Hierin zijn de bestemmingen sportdoeleinden 1 en tennisdoeleinden opgenomen. Voor de bestemming sportdoeleinden geldt dat deze ruimer is opgenomen dan de begrenzing waarvoor in de nota is gekozen.

POL

Geen beleidsconsequenties

Structuurvisie

Het sportpark Belfeld staat aangemerkt als sportvoorziening.

Archeologie en Cultuurhistorie

Voor een gedeelte van de huidige voetbalvelden geldt een middelhoge archeologische trefkans. Vooral het gedeelte binnen de kom van Belfeld. Daarbuiten geldt een lage trefkans. Voor de sportieve omgeving in Belfeld zijn verder weinig tot geen cultuurhistorische karakteristieken te melden.

Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van deze sportieve omgeving is goed. De sportvelden zijn vanuit de openbare weg als ook de brede school te benaderen.

Bij de bouw van de brede school was voorzien in dubbelgebruik van de bij de school gerealiseerde parkeerplaatsen. Overdag kan de school gebruik maken van de parkeerplaatsen, in de avonden de sportverenigingen. In de praktijk is het aantal parkeerplaatsen niet toereikend voor piekmomenten.

De sportieve omgeving Belfeld is zeker aan de zijde van de brede school goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Naar de centrale ingang is het minder dan 5 minuten lopen. Gezien het verzorgingsgebied van deze sportieve omgeving is dit echter in dit geval minder van belang.

Groen en Landschap

De directe omgeving van de sportieve omgeving (met name de zuidoostelijke kant) heeft de potentie om een uitloopgebied te worden voor heel Belfeld. Verder kent het gebied (nu) weinig landschappelijke waarden.

Huidige kwaliteit

De sportieve omgeving Belfeld zorgt voor een lokale behoefte. De bereikbaarheid en de nabijheid voor de gebruikers is dan ook de grootste kwaliteit.

De Koel

De sportieve omgeving De Koel kenmerkt zich door voetbal. Naast het stadion De Koel zijn er diverse andere voetbal- en trainingsvelden aanwezig. Er is binnen het invloedsgebied nog ruimte voor uitbreiding.

Visie en Ambitie

De sportieve omgeving De Koel kent maar één sport, voetbal. Bij verdere uitbreiding is het dan ook voor de hand liggend dat alleen deze functie versterkt of uitgebreid wordt.

Er is voor deze sportieve omgeving reeds in ruimtelijk uitbreiding voorzien. Ten oosten van de huidige sportvelden, aan de andere zijde van de Postweg, is ruimte gereserveerd voor extra sportvelden. Hier ligt nu één trainingsveld.

Ontwikkelingen

Mede door het succes van VVV Venlo is er de vraag gekomen naar een nieuw stadion. Hierbij is vooralsnog niet duidelijk of dit noodzakelijk is en zo ja, waar het dan kan landen. Het voormalige Kazerneterrein is een optie. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het huidige stadion voorlopig gehandhaafd blijft.

Er wordt gezocht naar een geschikte locatie voor een nieuw te realiseren voetbalschool. Het terrein aan de Oostzijde tegen de Kaldenkerweg zou een mogelijke locatie hiervoor kunnen zijn. Het klooster Betanie staat al enige tijd leeg en zou ook ruimte kunnen bieden aan dit initiatief.

Tevens is er een initiatief voor een zwemschool. Bekeken zou kunnen worden dit initiatief te koppelen aan de voetbalschool.

Bestaand beleid

Bestemmingsplan

Hier geldt het hoofdzaakenplan. Het gehele gebied is aangewezen met de bestemming sportterrein.

POL

Geen beleidsconsequenties

Structuurvisie

Zowel de Koel als de voetbalvelden aan de overzijde van de weg zijn aangemerkt als sportvoorziening

Archeologie en Cultuurhistorie

Hier geldt een middelhoge archeologische verwachting.

Ook bij het stadion De Koel is de stijlrand waarneembaar. De Kaldenkerkerweg vormt onderdeel van de oude route naar Keulen. Net ten zuiden van het invloedsgebied ligt het voormalig klooster Bethanië. Dit complex heeft de status van gemeentelijk monument. Er wordt op dit moment naar een herbestemming gezocht.

Verkeer en Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van De Koel is goed.

De parkeerdruk is met name merkbaar tijdens wedstrijden van VVV. De omliggende woonwijken ondervinden op die momenten overlast. Ten behoeve van de bereikbaarheid worden er tijdens wedstrijden extra voorzieningen getroffen, zoals busvervoer.

Daarnaast zorgen ook de amateurvoetbalverenigingen in het weekend soms voor parkeeroverlast. Dit komt met name door de positie van de hoofdingang van de voetbalvelden; deze is direct gesitueerd aan een woonstraat.

Groen en Landschap

Ter hoogte van de Koel dient een robuuste verbinding voor het landschap gezocht te worden. Er zijn reeds gronden in het bezit van de gemeente die hiervoor geschikt zouden kunnen zijn.

In het kader van deze robuuste verbinding dient er nog 30 hectare aanvullend EHS gezocht te worden. Het gaat hier om de robuuste verbinding die deels in Duitsland gerealiseerd wordt. De genoemde 30 ha heeft alleen betrekking op het Nederlandse deel.

Huidige kwaliteit

De Koel kenmerkt zich door voetbal en dat is ook de sterkste kwaliteit. Deze sportieve omgeving concentreert zich op slechts één sport, en kan daarmee ook voor kwaliteit in die sport gaan.

Bijlage 5: Sportmogelijkheden binnen sportieve omgeving Vrijenbroek

Atletiekvereniging Scopias

➤ Beschrijving

Scopias is een regionale atletiekvereniging voor wedstrijdathletiek en recreatieve atletiek. Scopias heeft een groot aantal Trainingsgroepen voor senioren-wedstrijdatleten, jeugdathleten en trimmers. Scopias organiseert een aantal wedstrijden en 1 keer per jaar de estafetteloop van Vaals naar Venlo. Deelname aan eigen wedstrijden en Coopertest is gratis. Via de vereniging wordt deelgenomen aan regionale, nationale en internationale wedstrijden. Bovendien worden ploegen afgevaardigd naar competitiewedstrijden. De vereniging is aangesloten bij de KNAU¹⁷ en de NKS¹⁸.

➤ Faciliteiten

- kunststofbaan voor de leden ter beschikking.
- Voor de technische nummers is oefenmateriaal aanwezig.
- een clubblad waarin achtergrondinformatie, uitslagen, wedstrijdkalender, trainingsadviezen en verder verenigingsnieuws in vermeld staat
- Kantine/clubhuis
- Parkeergelegenheid

➤ Feiten

Site: <http://scopias.nl/>
Fusie: Festina Venlo en AVT Tegelen
'concurrentie': /
Leden : 374

➤ Ambitie\visie:

Het bieden van training op alle atletiekonderdelen op een voor deze leeftijdscategorie aangepaste manier. Plezier en bewegen staan voorop en er is ook aandacht voor sociale aspecten. Scopias heeft op 17 mei 2008 een nieuw erg ambitieus plan¹⁹ gepresenteerd. Hieruit blijkt dat de vereniging de komende jaren flink wil groeien in ledenaantal, prestaties en ook in de omzet. Scopias moet de atletiekvereniging van de omgeving Venlo worden en ook ver daarbuiten bekend worden.

Tegelse Hockeyclub (THC)

➤ Beschrijving

Sporten en dus ook hockey wordt pas een plezierige bezigheid als de vereniging waar je deel van uitmaakt bij je past. Juist dit aspect maakt THC een interessante vereniging om lid van te worden. THC werd opgericht in 1933 en telt op dit moment, dankzij een gestage groei, ca. 600 leden. Daarmee is THC qua ledenaantal de vierde hockeyvereniging binnen de provincie Limburg! Wekelijks strijden 18 jeugd- en 15 senioren-elftallen in competitieverband om de hoogste eer. De in 2006 in gebruik genomen nieuwe accommodatie is zonder meer uitstekend te noemen. Naast een fantastisch clubhuis beschikt THC over twee semi-watervelden en een grasveld. Bovendien is het complex door de centrale ligging tussen Tegelen, Venlo en Blerick en door de goede ontsluitingswegen uitstekend bereikbaar.

➤ Faciliteiten

¹⁷ Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie: <http://www.atletiekunie.nl/>

¹⁸ Nederlandse Katholieke Sportfederatie: <http://www.nks.nl/>

¹⁹

http://www.scopias.nl/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=31&Itemid=53

- Clubhuis
- 2 semi-watervelden
- Grasveld

➤ Feiten

Site: <http://www.tegelsehockeyclub.nl/>
Sinds: 1933
'Concurrentie': 2 verenigingen
Leden: 600

➤ Ambitie\visie:

Zo veel mogelijk jeugdleden een goede en gezellige basis geven van het hockey, Plezier en socialiteit staat voorop! Wel kan dit uitgroeien tot prestatief niveau.

De Tegelse Hockey Club besteedt veel aandacht aan jeugdhockey. De basis hiervoor vormt het zogenaamde jeugdplan. Het doel van dit plan is om de begeleiding in de vorm van trainingen en coaching zo goed mogelijk af te stemmen op de individuele ontwikkeling van het jeugdlid. Bij de uitvoering van dit plan zijn trainers, coaches en coördinatoren betrokken.

Voetbalvereniging Quick Boys'31

➤ Beschrijving

Quick Boys'31 is een voetbalvereniging gelegen in de wijk Venlo Zuid. De vereniging is opgericht in 1931. Quick Boys is de laatste jaren een middenmotor in de lagere regionen van de senioren.

➤ Faciliteiten

- 4 Velden
- Kantine
- Douche
- Parkeergelegenheid

➤ Feiten

Site: <http://www.quickboys31venlo.nl/>
Sinds: 1931
'concurrentie': 13 verenigingen (binnen gemeente Venlo)
Leden: 393

➤ Ambitie\visie:

Niet bekend

Judovereniging Stella Duce

➤ Beschrijving

Stella Duce is een vereniging waarin allerlei vormen van vrijetijdsbesteding mogelijk zijn, zowel prestatief als recreatief. De judoclub Stella Duce heeft als streven om iedere judoka op zijn of haar eigen manier met de judosport bezig te laten zijn. Het gros van de judoka's is puur recreatief met hun sport bezig, sommigen echter hebben zich als doel gesteld om het maximale uit hun judocarrière te halen. Voor beide groepen judoka's biedt judoclub Stella Duce alle mogelijkheden om hun sport op een goede en verantwoorde manier te beoefenen.

➤ Faciliteiten

- Sporthal
- Douche
- Parkeergelegenheid

➤ Feiten

Site: <http://www.stelladuce.nl/index.html>
Sinds: 1966
'Concurrentie': 3 verenigingen
Leden: 130

➤ Ambitie\visie:

Stella Duce is een vereniging waarin allerlei vormen van vrijetijdsbesteding mogelijk zijn, zowel prestatief als recreatief. Stella Duce stelt zich ten doel een vereniging te zijn die sportiviteit en creativiteit bevordert, jeugd opvangt en ouderen niet vergeet en voeling houdt met wat leeft in de vereniging en in de maatschappij

Volleybalvereniging Civitas

➤ Beschrijving

➤ Faciliteiten

- Kantine
- Douche
- Parkeergelegenheid

➤ Feiten

Site: <http://www.civitasvenlo.nl/>
Sinds:
'concurrentie': 1 vereniging
Leden: 334

➤ Ambitie\visie:

Het creëren van een optimaal trainingsklimaat/leeromgeving voor de jeugd, waarbij de organisatie en kwaliteit van trainingen centraal staat. Zo te komen tot een optimaal mogelijk volleybalproces voor alle jeugdleden wat aansluit bij het senioren competitieniveau. Het doel is om het niveau van alle spelers zo hoog mogelijk te maken. (de beste 2 van elk team trainen dan ook mee met een hoger team)

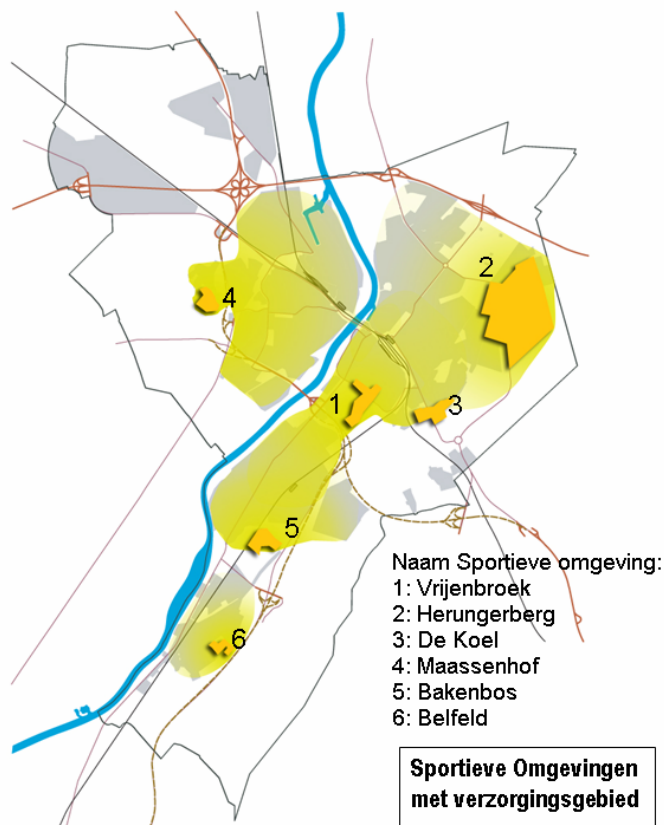
Cruyff Court

Een Cruyff Court is een moderne invulling van het aloude trapveldje dat vroeger te vinden was in veel buurten en wijken, maar dat door de jaren heen vaak is opgeofferd voor verstedelijking en uitbreiding. Met de Cruyff Courts wordt de functie die dat oude trapveldje had, weer terug in de wijk gebracht. De kinderen uit de buurt krijgen een goede, veilige plek om te sporten en door de samenwerking met de buurt, overheid, corporaties, scholen, sport- en voetbalverenigingen, en het lokale bedrijfsleven heeft het Cruyff Court ook een belangrijke sociale functie in de wijk.

Verzorgingsgebied

Ook is het belangrijk om te weten wie voornamelijk gebruik maakt van deze sportieve omgeving, oftewel wat is het verzorgingsgebied van sportieve omgeving Vrijenbroek? Zoals te zien is op het figuur 2 hiernaast ligt Sportieve omgeving Vrijenbroek centraal in de stad Venlo en ook in de gemeente Venlo. Doordat atletiekvereniging Scopias is gevestigd binnen sportieve omgeving Vrijenbroek en dit de enige atletiekvereniging is in de omgeving heeft sportieve omgeving Vrijenbroek een verzorgingsgebied voor heel de gemeente Venlo en ook nog daarbuiten.

Figuur 2

Gemeente Venlo

Info en cijfers over Venlo

Venlo Zuid

Info en Cijfers over Venlo Zuid

Scholen

Basisscholen

➤ De Zuidstroom

De Zuidstroom is per 1 augustus 2006 ontstaan uit een fusie van De Springplank en De Verrekijker. De groepen 1 tot en met 5 zijn gehuisvest in het hoofdgebouw aan de Pastoor Op Heijstraat, terwijl de groepen 6 tot en met 8 onderdak vinden in de dependance aan de IJsvogelstraat. De school ligt centraal in het reeds langer bestaande deel van de wijk Venlo-Zuid. De schoolbevolking is een dwarsdoorsnede van de gemêleerde bevolkingsopbouw van Venlo-Zuid. De school telt bij de start van het schooljaar 2008/2009 zo'n 350 leerlingen, verdeeld over 15 groepen. In totaal zijn 35 medewerkers verantwoordelijk voor het onderwijs zoals ze dat verzorgen.

➤ De Koperwiek

De Koperwiek ligt in de wijk Venlo-Centrum-Zuid. De school heeft inmiddels 3 locaties, 1 hoofdgebouw en 2 dependances. In augustus 1996 gingen de deuren van de school officieel open voor vijftwintig kinderen en drie teamleden. De school groeit nog steeds. Momenteel worden ongeveer 550 kinderen dagelijks begeleid door een team van ongeveer 40 leerkrachten, onderwijsassistenten en een conciërge.

Voortgezet Onderwijs

➤ College Den Hulster

Visie: Ons onderwijs is er op gericht dat de leerling kennis, inzicht en vaardigheden verwerft en hierbij in toenemende mate actief, zelfstandig, onderzoekend en ondernemend leert.

Met deze visie op onderwijs wil College Den Hulster aangeven wat het hoofddoel van de school is. Niet alleen kennis, maar ook inzicht en vaardigheden zijn van groot belang voor een goede voorbereiding op de toekomst. In de verschillende afdelingen en sectoren zullen accentverschillen optreden; zo zal in het vmbo en het havo meer het accent op ondernemend leren komen te liggen, terwijl in het vwo het onderzoekend leren

meer nadruk krijgt. Ook de verhouding kennis/inzicht en vaardigheden zal al naar gelang de afdeling en sector variëren. Doel blijft om de leerling optimaal voor te bereiden op het examen en de vereisten van de vervolgstudie.

College Den Hulster en Sport

Buiten de normale uren die staan voor lichamelijke oefening tijdens de studie besteedt college Den Hulster nog meer aandacht aan sport. Zo worden er veel sportactiviteiten georganiseerd en zijn er speciale sportklassen voor leerlingen die extra veel tijd in sport willen steken. Met ingang van 1 januari 2004 is College Den Hulster benoemd tot LOOT-school. Een erkenning die past in de visie van de school, waarin sport een van de speerpunten is. LOOT staat voor Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport. Als je sport bedrijft op meer dan gemiddeld niveau, kan het moeilijk zijn om sport en studie te combineren. In zo'n geval kan een LOOTSchool extra faciliteiten bieden om sport en studie zo goed mogelijk te laten samengaan.

➤ De Velddijk

Visie: 'De Velddijk is een ZMOK-school die onderwijs en begeleiding op maat biedt aan jongeren van 12 tot 20 jaar met een (ernstige) gedragsstoornis en/of psychische problematiek. Vanuit een integrale aanpak (maatwerk, specialistisch aanbod van scholing, arbeidsinpassing en arbeidstoeleiding evenals behandelingsprogramma's) wordt gezocht naar duurzame oplossingen die de jongeren en ouders/verzorgers een toekomstperspectief bieden'.

➤ 't Wildveld

Het Wildveld is een streekschool voor Praktijkonderwijs die onder de Stichting Speciaal Onderwijs Noord- en Midden-Limburg valt. De school geeft lessen aan kinderen in de leeftijd van 12 – 18 jaar. De school probeert een veilige leer-, werk- en leefomgeving te creëren, waarin de leerlingen worden uitgedaagd actief deel te nemen aan het onderwijs. 't Wildveld zoekt naar een passend onderwijsaanbod dat gericht is op: wonen, werken en vrijetijdsbesteding.

Hoger Beroeps onderwijs

▪ Fontys Hogeschool Venlo²⁰

Fontys Hogescholen is een van de grootste hoger onderwijsinstellingen van Nederland. Fontys is een 'learning community' waarin studenten en medewerkers groeien in kennis, competenties en ervaring. Fontys verzorgt kwalitatief hoogwaardig hoger beroepsonderwijs voor Bachelor- en Mastergraden. Daarnaast wordt er praktijkgericht onderzoek verricht, dat in dienst staat van de beroepsontwikkeling en –innovatie.

Op Fontys Hogeschool Venlo zijn tien bachelorstudies te volgen. Een groot deel van deze studenten is Duits en komt hier alleen heen om te studeren. Uit onderzoek²¹ onder studenten is gebleken dat de beoordeling van de Fontys hogeschool Venlo op veel gebieden gemiddeld en zelfs bovengemiddeld scoort. Opvallend daarbij is dat op het gebied van sportvoorzieningen ver beneden gemiddeld scoort. Hier kan de sportieve omgeving wellicht een rol in gaan spelen om dit te verbeteren.

²⁰ <http://www.fontys.nl/over.fontys/organisatie.en.bestuur/default.aspx>

²¹ <http://www.kiesjestudie.nl/vest153-fontys-hogescholen-venlo.html>

Bijlage 6: Interviews partijen sportieve omgeving Vrijenbroek

Den Hulster, Rob Noten

Wat is een sportieve omgeving?

In een sportieve omgeving moeten in de nabijheid veel verenigingen zitten. En een sportieve omgeving is een hele goede relatie hebben met de betrokken partijen in de omgeving. Dat zijn de verenigingen, de scholen en de gemeente. Er is een wisselwerking tussen de verenigingen en de scholen. Dat kan zijn door bijvoorbeeld reclame te maken en gebruik te maken van elkaars accommodaties maar ook door het uitwisselen van kennis en visie. Zo komen leerlingen ook eens op een andere wijze dan de school in contact met sporten. En vooral een sport die niet aangeboden kan worden of die helemaal nieuw is zijn dan interessant. Maar ook een verdieping van de sporten die al gegeven worden is erg interessant. De relaties moeten dus intensief zijn.

Den Hulster in de sportieve omgeving

Volgens mij is een sportieve omgeving dat wij in ieder geval kunnen voldoen aan de vraag van de reguliere lessen. Op dit moment is dit nog een groot probleem want er kunnen nog 27 lesuren niet geplaatst worden doordat er te weinig accommodatie is. Voor Den Hulster houdt een sportieve omgeving ook in dat er een mogelijkheid moet zijn om de behoefte aan buitenschoolse sport in te kunnen vullen. Deze behoefte kan ingevuld worden door de school zelf, door de verenigingen en door de gemeente. Maar het knelpunt op dit moment is dat doordat we te weinig accommodatie hebben en de accommodatie die we hebben maximaal benutten de leerlingen daarna niet meer te prikkelen zijn voor extra activiteiten. Daarnaast moet er meteen gepoetst worden na de laatste lesuren dus kunnen de kleedlokalen ook niet meer gebruikt worden.

In de buurt van Den Hulster ligt sportpark Vrijenbroek. Dit sportpark is door de school aan de ene kant te gebruiken maar aan de andere kant kunnen we er geen gebruik van maken. Het sportpark is niet te gebruiken wanneer er maar 1 reguliere les beschikbaar is aangezien je dan teveel tijd verliest aan het op en neer reizen naar de locatie. Dan houdt je te weinig tijd over om te sporten. Met blokuren is het sportpark wel te gebruiken maar alleen de sportklassen hebben blokuren LO. Dus alleen de sportklassen kunnen gebruik maken van sportpark Vrijenbroek.

Wanneer we genoeg accommodatie zouden hebben zodat je elke dag om 15.00 uur klaar bent zou je dan de verenigingen kunnen uitnodigen om hier kennismakingslessen te geven. Ook zouden wij als afdeling LO zelf sporten kunnen aanbieden waar de leerlingen geïnteresseerd in zijn. En je kan de leerlingen voorbereiden op de sportacademies zoals het CIOS of het HLO. Maar dat is nu nog niet mogelijk.

Voor Den Hulster is de accommodatie dus voorwaarde nummer 1. We zijn hier met 13 collega's die dan vervolgens van elkaars kwaliteiten gebruik kunnen maken om buiten de normale schooltijden om iets voor de leerlingen te betekenen maar ook de brug te slaan naar de verenigingen.

Een sportieve omgeving kun je alleen maar vormgeven als aan de goede randvoorwaarden wordt voldaan. En bij ons is het struikelblok dus de accommodatie die niet voldoende is. En dat dwarsboomt continu onze plannen en onze manier van zouden willen werken. De accommodatie is op zich wel geschikt maar we hebben onvoldoende capaciteit. De sporthal is prima en Vrijenbroek en andere sportieve accommodaties in de omgeving zijn ook perfect. Maar het rooster en de accommodatie zijn het probleem.

De combinatiefunctionaris is denk ik een goede weg om de sportieve omgeving te ontwikkelen. De combinatiefunctionaris neemt veel werk uit handen en kan problemen signaleren, met name om die buitenschoolse sport vorm te geven. Hij zal zelf ook tegen dezelfde problemen aanlopen als waar wij telkens tegen aanlopen. Hij is dan vervolgens de link naar de gemeente waar hij de problemen bespreekbaar moet maken. Ook kan hij ons

een aantal werkzaamheden uit handen nemen zodat wij ons kunnen richten op de lessen en het aanspreken van de leerlingen voor eventuele activiteiten in de toekomst. Hij kan die activiteiten op de rit zetten en wij kunnen daar vervolgens gebruik van maken. Ik verwacht dus dat de combinatiefunctionaris een grote bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van de sportieve omgeving.

Overige opmerkingen

- We hebben een keer getoetst naar de tijd die het in beslag neemt wanneer we op sportpark Vrijenbroek gaan sporten. Dan zijn ze ongeveer 20 minuten onderweg. Dus als hier de zoemer gaat gaan ze naar het kluisje en vervolgens naar het sportpark om om te kleden. Ze moeten ook weer op tijd bij de volgende les zijn dus je moet ze ook weer op tijd laten gaan. Dus dan heb je maar iets van 10 minuten over aan beweegtijd. Dat is uiteraard veel te weinig.
- Een ander gevolg van het accommodatieprobleem is bijvoorbeeld wanneer we ons willen inschrijven voor een landelijk hockeytoernooi. Waar moeten de leerlingen dan gaan oefenen en wanneer en hoe laat? Dan loop je dus weer tegen het accommodatie probleem aan doordat verschillende klassen nog tot half 5 les hebben. We hebben wel goed personeel die les kunnen geven en ook goede en gemotiveerde leerlingen die willen deelnemen maar organisatorisch loopt het spaak.
- Het wil niet altijd zeggen dat wij naar de verenigingen toe moeten komen maar dat de verenigingen ook hierheen kunnen komen. Rond 4 uur zou er een project kunnen zijn dat leerlingen van het VWO of Havo hier zelfverdediging aangeboden krijgen. En dan bieden wij gewoon een thema aan hier op school. Dan hoeft je dus geen lid te worden van een vereniging maar er is gewoon een project waar je aan kan deelnemen. En dat zou dus een aanvulling kunnen zijn op de thema's die wij al in de lessen aanbieden. Zo kom je als school in contact met andere sportaanbieders en als vereniging kun je de scholieren interesseren voor een lidmaatschap. En zo versterk je elkaar.

Persoonlijke opmerkingen

Doordat meneer Noten veel ervaring heeft in de sportwereld heeft hij een goede kijk op wat er leeft bij de sportverenigingen. Hij heeft ook een duidelijke mening over de terugval van de ledentallen bij veel verenigingen. Zoals bekend is deze uitval vooral merkbaar in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Uit onderzoek is gebleken dat wanneer een vereniging iemand op zijn 18de aan zich heeft gebonden dat deze persoon dan vaak voor een erg lange tijd verbonden blijft aan de vereniging. Het is dus erg belangrijk voor de verenigingen om de leden vast te houden tot hun 18de. Alleen dit is dus juist ook vaak het probleem bij veel verenigingen.

Rob Noten ziet dit gebeuren doordat de verenigingen hun leden niet blijven boeien. Als voorbeeld pakt hij een willekeurige voetbalvereniging. Deze vereniging heeft in de D jeugd nog 10 teams. Maar als je in de A kijkt zijn er nog maar 2 teams over. Voor deze afname van het aantal leden wordt altijd gewezen naar de veranderende interesses van de jeugd in deze leeftijdscategorie. Meneer Noten ontkent niet dat dit een van de redenen is van de forse afname. Maar hij vindt dat de verenigingen zelf ook een rol spelen bij de afname van het ledenaantal. Zo vindt hij dat verenigingen meer moeten doen om hun leden aan de vereniging te binden. Vaak zie je bij verenigingen dat de eerste teams meer aandacht krijgen dan de daaropvolgende teams. Het eerste team kan vaak meer trainen en wordt getraind door de betere trainers. Deze spelers zullen zich dus ook beter ontwikkelen en zullen waarschijnlijk altijd in de eerste teams aanwezig blijven. Dit werkt ontmoedigend voor de spelers uit de lagere teams waardoor deze spelers ook eerder de vereniging zullen verlaten. De vereniging zou dus meer moeten werken aan gelijkwaardige kansen voor alle spelers. Elke speler moet uitgedaagd en geprikkeld worden om zichzelf te ontwikkelen bij de vereniging.

Scopias Peter van den Bergh

Wat is een sportieve omgeving?

Een sportieve omgeving moet kansen bieden aan sporters van allerlei kaliber om te kunnen sporten op de manier die bij hun past. Dat kan zowel op recreatief gebied als op prestatief gebied. De sportieve omgeving moet daarin facilitair zijn. Het moet een ontmoetingsplek zijn van de buurt, in dit geval Venlo Zuid. Maar voor Scopias telt zeker ook dat de sportieve omgeving een aantrekkingskracht moet hebben voor heel Venlo en ook nog daarbuiten. Het is een samenwerkingsverband tussen verschillende vormen van sport en dus ook tussen verschillende verenigingen. Deze moeten elkaar op een positieve manier beïnvloeden en misschien op den duur zelfs samengaan tot een omnisportvereniging. Het moet een impuls geven aan de wijk maar ook aan de scholen in de omgeving en ook de commerciële sector moet bij de sportieve omgeving worden betrokken.

Scopias in de sportieve omgeving

Scopias wil met behulp van de sportieve omgeving de samenwerkingsverbanden gaan versterken met de verenigingen en scholen in de omgeving, met de mensen uit de buurt maar ook mensen uit de regio, met de gemeente en ook met de commerciële sector.

In eerste instantie verwacht Scopias dat door een betere samenwerking tussen de verenigingen in Vrijenbroek er een grotere aantrekkingskracht ontstaat voor sporters. Door een positieve, aantrekkelijke sportomgeving te creëren zullen er meer mensen komen sporten op Vrijenbroek. Op dit moment merkt Scopias al een groei van het aantal leden doordat ze zijn verhuisd naar Vrijenbroek en nu ook sporters uit Tegelen trekken. De combinatiefunctionaris die nu voor Vrijenbroek is aangewezen gaat daar hopelijk ook een positieve rol in spelen. Scopias verwacht dat de combinatiefunctionaris naast de werkzaamheden bij de verenigingen en Den Hulster een rol kan vervullen in het dichterbij elkaar brengen van deze partijen.

Atletiek is eigenlijk de moeder der sporten, een soort van basis die ook in veel andere sporten wordt gebruikt. Zo kunnen looptrainingen voor voetballers of hockeyspelers erg nuttig zijn. Scopias heeft het idee dat het een positieve invloed kan uitoefenen op verschillende sporten en dit wil Scopias meer onder de aandacht gaan brengen bij de verenigingen, de gemeente en alle sporters in de regio. De sportieve omgeving gaat daaraan bijdragen om als omgeving een grotere bekendheid te krijgen als omgeving waar je op het gebied van sport kunt ontwikkelen.

Om die uitstraling van sportieve omgeving te krijgen komen we weer terug bij het verbeteren van de samenwerking. Zoals bijvoorbeeld met Den Hulster. Met Den Hulster hadden we tot nog toe weinig contact. Maar door de ontwikkelingen met de combinatiefunctionaris en de ontwikkelingen van de sportieve omgeving komt Scopias in contact met Den Hulster. Nu kunnen we samen een plan bedenken waardoor Scopias zich kan presenteren aan de leerlingen van Den Hulster en anderzijds kan Scopias Den Hulster op sportief vlak gaan ondersteunen. En daar is Scopias heel enthousiast over. Scopias wil zich ook gaan profileren bij de Fontys hogeschool. Tot nog toe heeft Scopias geen contact met Fontys, zowel met de school zelf als met de studenten. Met de ontwikkelingen van de sportieve omgeving wordt het aantrekkelijker voor de studenten om te komen sporten. Scopias heeft al goed contact met THC maar ze staan ook absoluut open voor een goed contact met alle andere verenigingen binnen de sportieve omgeving, zoals Quick Boys.

De verenigingen binnen de sportieve omgeving moeten zich veel gaan profileren in de omgeving. Bij Scopias laten we bijvoorbeeld de goede atleten op de voorgrond treden zoals in de krant en op sportgala's zodat mensen zien dat Scopias betrokken is en een open vereniging is waar alle lagen van de bevolking zich thuis voelen en door aangesproken voelen.

De sportieve omgeving valt precies binnen de doelstellingen van Scopias. Scopias wil groeien naar een grote en sterke vereniging die iedereen aanspreekt.

Overige opmerkingen

- Scopias heeft met het oog op de toekomst een beleidsplan en toekomstplan met visie voor 2012 opgesteld. Momenteel is Scopias bezig met het opstellen van deelplannen voor verschillende soorten onderdelen om Scopias naar een hoger niveau te tillen. Maar ook om van onderaf meer doorstroming te krijgen. Door scholen aan te spreken en ook bedrijven aan te spreken. Door bijvoorbeeld een businessloop aan te bieden (al gedaan met ING). Voor de lagere scholen hebben ze nu net een folder gemaakt om de leerlingen te motiveren voor de Venloop en daar hebben ze een aparte trainingsmodule voor ontwikkeld.
- Scopias gaat in september de eerste keer de Venlolympics organiseren. Dit moet gaan fungeren als een groot evenement en de opening van het school jaar voor de basisscholen van Venlo worden.
- Scopias wil een betere band met Orion krijgen. Orion heeft een groot aantal leden. Maar Scopias kan die leden eigenlijk veel meer bieden. Door een conflict in het verleden is het moeilijk om weer naar elkaar toe te groeien. Scopias wil dat wel erg graag, alleen er zijn een aantal knelpunten zoals bijvoorbeeld de erg lage contributie die Orion vraagt.
- Scopias vindt dat de gemeente strengere voorwaarden moet stellen naar Orion toe. De contributie die Orion voor de renbaan moet betalen is veel te laag waardoor ze zich niet genoodzaakt voelen om samen te werken met Scopias. Orion heeft de keuze gemaakt om geen wedstrijdssportvereniging te zijn, is niet aan gesloten bij een bond (in dit geval de Atletiekunie) en kiest ervoor om er niet voor de jeugd te zijn. En juist die jeugd brengen de kosten met zich mee. De contributie van de volwassen sporters levert de basis voor het bestaan van de jeugd- en echte baanatletiek. Door gebruik te maken van een relatief voor hun goedkope baan en zich niet te richten op de echte wedstrijdssport voor de jeugd kunnen ze hun contributie extreem laag houden en Scopias daarmee "oneerlijke" concurrentie bezorgen.
- De financiële bijdrage vanuit de gemeente is gering en dat remt de ontwikkelingen bij Scopias. Scopias is erg ambitieus en heeft op het gebied van sport de gemeente Venlo en de hele regio veel te bieden. De gemeente zou daar meer financiële steun voor beschikbaar moeten stellen. De venloop is bijvoorbeeld wel groots gefinancierd. Dat is natuurlijk een schitterend evenement dat Venlo op de kaart zet. Maar er moet ook aan de verenigingen gedacht worden die in feite de broedplaats zijn voor de sport in Venlo. De gemeente steunt ons echter wel met materieel(atletiekmaterieel, goedkope baanhuur e.d.) en immaterieel (ambtenaren die ons met raad en daad bijstaan)
- Venlo moet concreter en directiever zijn naar verenigingen om te komen tot sterkere verenigingen en een beter sportklimaat in Venlo. Door goede voorwaarden te stellen en een passende subsidie daar tegenover te stellen zullen de verenigingen meer gaan samenwerken en groeien tot sterkere verenigingen. Op dit moment lijkt het erop dat de gemeente iedereen te vriend wil houden.
- Scopias is in samenwerking met de organisatie van de Venloop bezig met het aanstellen van een verenigingsmanager. Dat zou Scopias meer power moeten geven om de doelstellingen die in de beleidsplannen zijn gesteld te bewerkstelligen. Nu komt erg veel op een kleine groep vrijwilligers die dat in hun vrije tijd moeten proberen te bewerkstelligen en een verenigingsmanager kan de Venloop en Scopias naar een hoger niveau brengen. De verenigingsmanager is een thema dat nog in een pril stadium verkeerd en slechts terloops in een overleg met de Venloop aan de orde is geweest, waarbij zij benadrukt dat zowel Scopias als de Venloop daar erg enthousiast over waren.

THC, Marcel Wielaard

Wat is een sportieve omgeving?

De eerste keer dat ik de term sportieve omgeving hoorde was toen Ed Claassens mij vertelde dat er zoiets als een sportieve omgeving bestond. De definitie die de gemeente daaraan gegeven had was dat een aantal gebieden in Venlo vanaf nu omschreven werden als sportieve omgevingen. Vrijenbroek was daar één van. Vanuit dat sportpark gaan ze bekijken wat er allemaal aan sportieve activiteiten te ontwikkelen is in de toekomst. Dit lijkt me een logische gedachte als je dat begrip gaat definiëren. Eigenlijk zijn de sportieve omgevingen er al uit zichzelf maar door het sportieve omgevingen te noemen kun je ze verder gaan ontwikkelen. Het is dus goed om die sportieve omgeving te gaan beschrijven als gemeente. Wat houdt het begrip “sportieve omgeving” precies in en de mogelijkheden die bij een sportieve omgeving horen moeten in kaart worden gebracht zodat je daar beleid voor kunt ontwikkelen.

THC in de sportieve omgeving

THC is op sportpark vrijenbroek gevestigd met een atletiekvereniging. In de omgeving vind je nog een aantal scholen. Als vereniging ga je natuurlijk kijken wanneer je daar zit welke voordelen voor jou vereniging in de omgeving te halen zijn. Want we denken natuurlijk in eerste instantie aan THC zelf. Dat je goed wil samenwerken met de andere sportverenigingen is logisch, je wil goede burens zijn. Maar uiteindelijk wil je een grote, leuke, ambitieuze en groeiende vereniging zijn.

Met Scopias werken we al goed samen en daar hebben we al kleine afspraken mee gemaakt als goede burens. Maar een atletiekvereniging heeft weinig aan de technische kennis van een hockeyclub. Andersom is het wel zo dat hockeyers wel moeten kunnen hardlopen dus daar kun je als hockeyvereniging wel voordeel uit halen. Maar op sportief gebied zijn er toch veel verschillen tussen beide sporten.

Wanneer je naar de scholen kijkt dan heb je natuurlijk de Fontys. Daar proberen we ook activiteiten te ontwikkelen maar dit is tot nu toe nog geen succes omdat er voornamelijk Duitse scholieren zitten die niet in Venlo wonen. Dan heb je middelbare school Den Hulster. Daar waren we al een beetje mee aan het samenwerken maar dat gaan we nu dus intensiveren met behulp van de combinatiefunctionaris. En verder heb je nog de basisscholen de Wingerd en de Koperwiek waar we ook meer mee willen gaan samenwerken.

Met volleybalvereniging Civitas hebben we met de beachsportdagen wel al indirect contact omdat zij die organiseren. Verder zou je nog kunnen kijken of de zaalhockeyuren beter te matchen zijn met de uren waarin Civitas de zaal gebruikt. Maar verder ziet THC nog geen directe aanleiding om meer te gaan samenwerken.

Met Quick Boys hebben we eigenlijk nooit contact gehad. Daar is ook nooit aanleiding toe geweest. Je moet daarvoor echt gaan zoeken op welk manier je kan samenwerken. Persoonlijk ken ik Quick ook niet zo goed. Er is altijd wel een bepaald cultuurverschil tussen voetbalclubs en hockeyclubs en bij de ene is dat verschil wat groter dan bij de ander. Quick heeft misschien niet de meest goede reputatie maar dat heb ik ook alleen van horen zeggen. We zouden dus niet meteen weten wat het voordeel van een verbeterde samenwerking met de voetbalclub is.

THC ziet de sportieve omgeving vooral als een kans om zich als vereniging beter te kunnen profileren in de gemeente Venlo. Voor THC is het belangrijk dat veel mensen weten dat er een hockeyvereniging ligt op Vrijenbroek en vervolgens is het belangrijk dat deze mensen kennis maken met de sport hockey. Door je als vereniging binnen een sportieve omgeving te presenteren wordt het interessanter voor mensen om naar de sportieve omgeving te komen waardoor je als vereniging meer bekendheid krijgt. De bedoeling van de sportieve omgeving is om verschillende activiteiten te ontwikkelen en organiseren als

sportieve omgeving. THC heeft twee kunstgrasvelden waar een aantal van die activiteiten op plaats kunnen vinden.

THC ziet voornamelijk voordelen in een betere samenwerking met Scopias en de scholen in de omgeving. Door elkaar te ondersteunen en door samen evenementen te organiseren moet het interessanter worden voor mensen van alle leeftijden om naar sportieve omgeving Vrijenbroek te komen. Zoals gezegd willen wij met THC zo veel mogelijk mensen laten weten dat er op Vrijenbroek een prachtige hockeyvereniging ligt en vervolgens willen we zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met de hockeysport. En wij denken dat de sportieve omgeving daar een positieve bijdrage aan kan leveren.

Overige opmerkingen

- THC ziet de combinatiefunctionaris als een cadeautje van de overheid die ons helpt sneller te professionaliseren. De combinatiefunctionaris zal vooral op technisch gebied het kader komen versterken. Wij zijn met de Hockey Factory in zee gegaan om een fatsoenlijke jeugdopleiding op hockeygebied neer te zetten. Kennis van hockey is nauwelijks meer aanwezig en je moet mensen hebben die jou trainers controleert en ze eventueel dingen bijleert. Ook zal hij verslaglegging doen richting de Hockey Factory over hoe de trainers functioneren. Daarnaast moet hij de band met de andere partijen in sportieve omgeving Vrijenbroek gaan verbeteren.
- Sinds we verhuisd zijn naar Vrijenbroek zijn we al gegroeid van 330 leden naar 600 leden. Toch is de groei bij de jeugd nog niet voldoende, vooral aan de jongenkant. THC verwacht dat wanneer ze enkele jongeren geïnteresseerd krijgen voor hockey, dat ze de rest ook enthousiast maken voor de hockeysport. Daar ziet THC een grote uitdaging in om dat voor elkaar te krijgen.
- Wij zijn erg blij met het verplaatsen van de beachsportdagen naar Vrijenbroek. Beachhockey is in opkomst dus wij zien mogelijkheden om daar iets mee te gaan doen op dezelfde locatie. Dit sluit ook weer goed aan bij een sportieve omgeving.
- Als sportvereniging mag je niet pro actief werven. De gemeente mag dat wel. Door beter samen te gaan werken met de andere verenigingen en de scholen kunnen we ons als vereniging presenteren aan de jeugd.

